

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๑/๒๕๑๘ (วิสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๘

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๕๑ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกมาประชุมทั้งหมด ๓๑ คน

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ วันนั้นท่านสมาชิกมาประชุม

ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุม

ระเบียบวาระแรก เรื่องที่ประธานจะแจ้งข้อที่ประชุม สำหรับวันไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ ก็เสร็จไปแล้ว

ระเบียบวาระที่ ๓ ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ไว้ก่อนแล้ว ผมขอเสนอให้ท่านสมาชิกพิจารณา
ในวาระที่ ๑

๕๕๘

ที่ สย ๐๐๐๓/๒๕๖๓๑

สภาผู้แทนราษฎร

๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมคำวินิจฉัยหลักการและเหตุผลประกอบ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ (วิสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ และให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ฉะนั้น จึง เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมา เพื่อเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับความการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

บันทึก

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี, นายประทีป ทองคำใส และนายสมบุญ ณัฏฐิต, นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ กับคณะ และนายแฉ้วน นรปิติ และนายเจริญ ปราบเหล็ก เป็นผู้เสนอรวม ๔ ฉบับ สภาผู้แทนราษฎรได้รวมพิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔/๒๕๑๔ (สามัญ สมัยที่สอง) วันศุกร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๑๔ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ๕ คนคนหนึ่ง เพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒/๒๕๑๔ (วิสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๔ สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบและให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๑๔

สงวน คำวงษา
(พันเอก สงวน คำวงษา)

เลขาธิการรัฐสภา

LIRT

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น

(ฉบับที่ ...) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔
มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ตรี แห่ง
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๕๕๗

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่นบางมาตรา ในส่วนที่
เกี่ยวข้องกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
เสียใหม่เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และนายประจำตำบล
สามารถดำเนินงาน ได้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น มีฐานะความมั่นคงในการปฏิบัติงานการ เกิดผลดี
ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น

(ฉบับที่ ...) พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติที่เรียกว่า "พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ...) พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ โทยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๔๘๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๖ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๘ ในหมู่บ้านหรือในหมู่ใหญ่บ้านคนหนึ่ง และมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านประจำหมู่บ้านสองคน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบสองคน หมู่บ้านใดมีความจำเป็นหรือมีราษฎรในหมู่บ้านมากกว่าจำนวนดังกล่าวให้บริวารราชการจังหวัดของหมู่บ้านดังกล่าวหรือของจังหวัดใด

มาตรา ๘ โทยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๔๘๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๑ ราษฎรซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่นั้น

- (๑) มีสัญชาติไทยและบรรพบุรุษบิดาแล้ว
- (๒) ไม่เป็นเด็กขุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๓) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔) ไม่อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคำพิพากษา
- (๕) มีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้าน

นั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๖๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๒ ราษฎรซึ่งมีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่นั้น

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) มีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่ประจำตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ในหมู่บ้านนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน
- (๔) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๕) ไม่เป็นเด็กขุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพหรือวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ หรือไม่เป็นโรคความที่รุนแรงหรือพิการ กระทั่งวงมดลูกไทยประกาศกำหนดไว้ในราชกิจจานุเบกษา
- (๗) ไม่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำพนักงานของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

- (๘) ไม่เป็นผู้มีชื่อเสียงในทางทุจริตหรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรม
- (๙) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก หรือปลดออก ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล หรือสภาตำบล หรือถ้าเคยถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออก ยังไม่พ้นกำหนดเวลาเจ็ดปีนับแต่วันถูกไล่ออก หรือปลดออก
- (๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดหุโทษ หรือ ไม่เป็นผู้เคยต้องเข้าอรรถตามกฎหมายว่าด้วยการอบรม และผิดอาชั้ที่บุคคล บางประเภท หรือถ้าเคยต้องรับโทษจำคุกหรือเข้าอรรถยังไม่พ้นกำหนด เวลาสามปี นับแต่วันพ้นโทษ หรือพ้นจากการอบรม
- (๑๑) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๖๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๕ และได้ใช้ความต่อไปน้แทน

"มาตรา ๑๓ ให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โดยตั้งคณะกรรมการ เลือกตั้งขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยนายอำเภอหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน กำนันหรือ ผู้ใหญ่บ้านในตำบลหนึ่งคน ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านสามคนเป็นกรรมการ ถ้า กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นไม่มี ให้ตั้งกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านในตำบลใกล้เคียงแทน

การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านให้ใช้วิธีออกเสียงโดยตรงและลับ

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับเลือกมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้จับสลาก

เมื่อราษฎรที่มาลงคะแนนเสียงส่วนมากเลือกผู้ใดแล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ใหญ่บ้าน

แล้วให้นายอำเภอรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญให้ไว้เป็นหลักฐาน

ผู้ใหญ่บ้านอยู่ในตำแหน่งคราวละห้าปี นับแต่วันได้รับเลือกตั้ง"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่

พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนั้แทน

"มาตรา ๑๔ นอกจากถึงคราวออกตามวาระตามมาตรา ๑๓ ผู้ใหญ่บ้านต้องออกจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ขาดคุณสมบัติ หรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๒ เว้นแต่กรณีภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช ซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาบวชตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย
- (๒) คาย
- (๓) ใ้รับอนุญาตให้ลาออก
- (๔) หมู่บ้านที่ปกครองถูกยุบ
- (๕) ไปเสียจากหมู่บ้านที่ตนปกครองเกินสามเดือน
- (๖) ราชกรัณผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านนั้น มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนร้องขอถอนอายุอำเภอให้ออกจากตำแหน่ง
- (๗) นายอำเภอสั่งให้ออกจากตำแหน่งเมื่อได้สอบสวนเห็นว่าบกพร่อง ในทางความประพฤติ หรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาจังหวัด

เมื่อผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้อยู่ในตำแหน่งเพื่อค่าเงินงานต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านขึ้นใหม่"

มาตรา ๔ ใ้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนั้แทน

"มาตรา ๑๕ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านปกครอง และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบอยู่ในตำแหน่งคราวละห้าปี

นอกจากออกจากตำแหน่งตามวาระ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบต้องออกจากตำแหน่ง เพราะเหตุเช่นเดียวกับที่ผู้ใหญ่บ้าน

ต้องออกจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๔ (๒) ถึง (๗) หรือเมื่อผู้ใหญ่มานับอายุเกินออกจาก
ตำแหน่ง หรือเพราะขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๑๒

ถ้าตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ
ว่างลง ให้มีการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความ สงบ
แทน

ผู้ซึ่งได้รับคัดเลือกความวรรคสามอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง
ท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๕ การที่กองเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านชั้นใหม่ขึ้น อาศัยเหตุสองประการ
คือ

ข้อ ๑ ถ้าลูกบ้านในหมู่บ้านใดทิวชน จะเป็นด้วยบุคคลเกิดก็ตาม หรืออพยพ
มาจากท้องถิ่นก็ตาม เมื่อกำหนดในตำบลและผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นปรึกษากัน เห็นว่าจำนวนคน
ในหมู่บ้านใดเกินกว่าความสามารถของผู้ใหญ่บ้านคนเดิยจะดูแลปกครองให้เรียบร้อยได้ ให้
กำหนดนำความแจ้งต่อนายอำเภอให้พิจารณาแล้วทูลเกล้าฯ ถวายแล้วให้หมายอำเภอรายงานต่อ
ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแล้วให้ตั้งหมู่บ้านชั้นใหม่
และ เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านเพิ่มเติมขึ้นใหม่ได้

ข้อ ๒ ถ้าผู้ใหญ่บ้านหมู่ใดว่างลง ให้เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านชั้นใหม่ภายในกำหนด
สามสิบวันนับแต่วันที่มาয়อำเภอได้ทราบการว่างนั้น"

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง
ท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๖๔
ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๐ ให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้งกำนัน โดยตั้งคณะกรรมการ
เลือกตั้งขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยนายอำเภอหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นประธาน กำนันตำบล
ที่อยู่ใกล้เคียงหรือผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น และราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำนันหมู่บ้านละหนึ่งคน

ถ้าผู้ใหญ่มานในคำสนั้น ไม่มีให้ตั้งผู้ใหญ่มานคำบลีเคียงแทน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำนัน ต้องมีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำตามหลักฐาน
การทะเบียนราษฎรในคำสนนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน และต้องมีคุณสมบัติและไม่อยู่ใน
ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑

ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันต้องมีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำตามหลักฐาน
การทะเบียนราษฎรในคำสนนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน และต้องไม่เป็นผู้ใหญ่มาน
แพทยประจำตำบล สารวัตรกำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และต้องมีคุณสมบัติและไม่อยู่ใน
ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด
และให้นำความในวรรคสองและวรรคสี่ของมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
เมื่อราษฎรที่มาลงคะแนนเสียงส่วนมากเลือกผู้ใดแล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นกำนัน
แล้วให้นายอำเภอรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อออกหนังสือสำคัญให้ไว้เป็นหลักฐาน
กำนันอยู่ในตำแหน่งคราวละห้าปี นับแต่วันได้รับเลือกตั้ง"

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง
ท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๑ นอกจากถึงคราวต้องออกตามวาระตามมาตรา ๓๐ กำนันต้อง
ออกจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ขาดคุณสมบัติหรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามมาตรา ๑๒
เว้นแต่กรณีภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช ซึ่งได้รับอนุญาต
ให้ลาบวชตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย
- (๒) ตาย
- (๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออก
- (๔) คำมลฑลปกครองถูกยุบ
- (๕) ไปเสียจากตำบลที่ตนปกครองเกินสามเดือน

- (บ) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำนันในตำบลนั้น มีจำนวนไม่น้อยกว่าถึงจำนวน
ร้อยละยี่สิบของจำนวนอำเภอให้ออกจากตำแหน่ง
- (ค) นายอำเภอสั่งให้ออกจากตำแหน่ง เมื่อได้สอบสวนเห็นว่าบกพร่องในทาง
ความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง แต่คงได้รับความ
เห็นชอบจากสภาจังหวัด

เมื่อกำนันพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป
จนกว่าจะมีการเลือกตั้งกำนันขึ้นใหม่"

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง
ท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๔ ในตำบลหนึ่งให้มีสภาวัดกำนันเป็นผู้ช่วยของกำนันสองคน ผู้ที่จะ
เป็นสภาวัดกำนันแล้วแต่กำนันจะเลือกให้ดูใจเห็น แต่คงได้รับความเห็นชอบจาก
นายอำเภอกำนันมีอำนาจเปลี่ยนสภาวัดกำนันได้ สภาวัดกำนันออกจากตำแหน่งเมื่อกำนัน
ออกจากตำแหน่ง

สภาวัดกำนันต้องมีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ ยกเว้น
(๒) "

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง
ท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๖ แพทย์ประจำตำบลต้องออกจากตำแหน่ง เหมือนกับเหตุที่กำนัน
ต้องออกจากตำแหน่ง หรือดำรงตำแหน่งมาแล้วห้าปี"

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะ
ปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง
ท้องที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖๑ ทวิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สภาวัดกำนัน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความ
ผิดต้องได้รับโทษ

วินัยและโทษวินัย ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้
บังคับโดยอนุโลม

อำนาจการลงโทษกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวัตรกำนัน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ให้เป็นไปดังนี้

- (๑) ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
- (๒) กำนันมีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวัตร
กำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
- (๓) นายอำเภอมีอำนาจลงโทษกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล
สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ดังนี้
 - (ก) ปลดออกหรือไล่ออก ภายในยี่สิบวันนับตั้งแต่วันที่
และมาตรา ๓๑ (๑)
 - (ข) ตักเตือนประจำตำแหน่งโดยเทียบในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา ชั้น
หัวหน้ากองกับผู้นกระทำผิดชั้นเสมียนชั้นปฏิบัติงาน ตามที่กำหนดไว้ใน
ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
 - (ค) ลงโทษภาคทัณฑ์

เมื่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
คนใดถูกฟ้องในคดีอาญา เว้นแต่คดีความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้
กระทำโดยประมาท หรือมีกรณีที่ต้องหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถูกสอบสวนหรือ
ไล่ออกหรือปลดออก ถ้านายอำเภอเห็นว่าจะคงให้อยู่ในตำแหน่ง จะเป็นการเสียหายแก่
ราชการ จะสั่งให้พักหน้าที่ได้ แล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ การสั่งให้
กลับเข้ารับหน้าที่ตลอดถึงการวินิจฉัยว่าควรจ่ายเงินประจำตำแหน่ง ระหว่างพักให้เพียงใด
หรือไม่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาสั่ง อนุโลมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน.

(๔) ภายในยี่สิบวันนับตั้งแต่วันที่
ราชการจังหวัดมีอำนาจลงโทษกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวัตรกำนัน

LIRT

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในทุกสถานที่ในกรณีการคัดเลือกเงินประจำตำแหน่งให้เทียม
ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นอธิบดี และกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
เป็นชั้นเสมียนพนักงาน ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน

โดยเฉพาะโหยปลคอกหรือไล่ออก ถ้ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำ
ตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ตกลงโหมเห็นวาทณ์ไม่ได้รับความเป็นธรรม ที่มี
สิทธิอุทธรณ์ต่อกระทรวงมหาดไทย

การอุทธรณ์ ให้ทำคำร้องลงลายมือชื่อในต่อนายอำเภอ ภายในกำหนด
สิบห้าวันนับแต่วันได้รับทราบคำสั่งการลงโหม เพื่อนายอำเภอจะไต่เสนอต่อไปยัง
ผู้ว่าราชการจังหวัดและกระทรวงมหาดไทยตามลำดับ ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันได้รับ
คำอุทธรณ์พร้อมด้วยคำชี้แจงถ้าจะมี ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้ยกคำอุทธรณ์
หรือเพิกถอนคำสั่งการลงโหมหรือลดโหมได้

มาตรา ๑๕ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และ
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจะได้รับเงินประจำตำแหน่งตามพินัยญัติแห่งกฎหมาย

ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยเงินประจำตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้กำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ได้รับเงินเดือนหรือ
ค่าตอบแทนแล้วแต่กรณี ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๑๖ ได้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่
ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้นบังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกครั้งใหม่หรือ
เลือกใหม่แล้วแต่กรณีภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้นบังคับ

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ประธานวุฒิสภา . เชิญครับคุณสนอง

นายสนอง คุณจินดา . ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายสนอง คุณจินดา
 กระผมจะขอประหาญคุณกระเบียบวาระที่ท่านประธานพิจารณาเมื่อคืนสักเล็กน้อยครับ จาก
 การที่วุฒิสภาได้พิจารณาผ่านร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายไปแล้วนั้น มีข้อสังเกต
 อยู่ประการหนึ่งครับ ที่กระผมจะกราบเรียนท่านประธาน ก็คือว่าในวันนั้นที่มีการพิจารณา
 วุฒิสมาชิกเราได้มาประชุมกันเป็นจำนวนมาก เรียกว่าเกือบทั้งหมดเลยครับ แต่เมื่อมีการ
 นับคะแนนปรากฏว่าท่านมีคะแนนนี้ นับคะแนนที่เห็นด้วย ๔๖ กับที่ไม่เห็นด้วย ๑๗ เมื่อ
 ปรากฏผลอย่างนั้นขึ้นมา เนื่องจากทางสภาที่ไม่ได้ประกาศผู้ที่ไม่ได้ออกเสียงลงคะแนนจะนับ
 เมื่อทางข่าวออกไปข้างนอก ไม่ว่าสื่อมวลชนก็ดี คือทางหนังสือพิมพ์ก็ดี หรือทางวิทยุ
 กระจายเสียงก็ดี ก็ได้มีการพูดกันมากกว่า วุฒิสภามาประชุมกันเท่านั้นหรือ ในกรณี
 กระผมก็เห็นว่าอาจจะเป็นที่กระเทือนกระเทือนต่อท่านวุฒิสมาชิกหรือวุฒิสภา เพราะว่าจะเห็นว่า
 เรานี้ไม่ได้เอาใจใส่ในเรื่องร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ ซึ่งความจริงแล้วตั้งแต่เข้า
 คลอดเขียนจนกระทั่งเลิกประชุมนี้ ทางวุฒิสมาชิกแต่ละท่านก็ได้เอาใจใส่แล้วก็ออกตั้งใจ
 รักษาหน้าที่กันเต็มที่ ฉะนั้นเมื่อไม่มีการประกาศผลในเรื่องที่ว่าผู้ที่ไม่ได้ออกเสียงลงคะแนน
 ซึ่งกระผมจะว่ามีประมาณราว ๓๐ กว่าท่านนี้ ฉะนั้นเมื่อเป็นอย่างนี้ มันก็เป็นทีี่เสียหาย
 หรือกระเทือนกระเทือนได้ จะเห็นว่าวุฒิสมาชิกนี้ในขณะลงคะแนนมีเพียง ๕๐ กว่าท่านเท่านั้น
 ฉะนั้นกระผมจึงฝากข้อสังเกตว่าถ้าในโอกาสต่อไปในกฎหมายที่สำคัญนี้ ขอได้มีการประกาศ
 จำนวนผู้ที่ไม่ออกเสียงลงคะแนนด้วย ซึ่งจะทำให้ทางสื่อมวลชนหรือผู้ที่ได้รับทราบทั่วไป
 ได้ทราบว่ายังมีผู้ซึ่งไม่อาจจะตัดสินใจที่จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอยู่จำนวนหนึ่ง และจะได้
 เห็นว่าวุฒิสมาชิกนี้ใครจะทำหน้าที่ใดสมกับที่ได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งมา
 ขอขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา . ขอบคุณครับคุณสนอง เราจะได้ดำเนินการตาม

ระเบียบวาระต่อไป สำหรับร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ท่านผู้ใดประสงค์จะอภิปราย กรุณาจะครับเชิญ

นายเสนาะ เอกพจน์ ท่านประธานที่เคารพ กระผม เสนาะ เอกพจน์
 ก่อนอื่นกระผมก็ขอประทานกราบเรียนว่า ถ้าเป็นไปได้ในโอกาสหน้าถ้าหากทางรัฐสภา
 จะได้นำไปรื้อเอาตัวบทกฎหมายเฉพาะมาตราที่ตกแก่เสนาะมาด้วย จะเป็นประโยชน์แก่บรรดา
 ท่านสมาชิกทั้งหลาย เพราะว่าบางท่านไม่ได้อ่านกฎหมายก็อาจจะไม่มีกฎหมายนั้น แม้แต่
 นักกฎหมายเองบางคนที่อาจจะไม่มี จึงเป็นการลำบากยากเย็นในกรณีที่เราจะเปรียบเทียบ
 ว่าของเดิมมันว่าอย่างไร และของใหม่ว่าอย่างไร มันควรจะแก้หรือไม่ ส่วนกระผมมัน
 ไม่หนักใจเพราะทุกครั้งไปก็วิ่งไปชี้มา ถ้าไม่มี และถ้ามีอยู่แล้วก็รับมาจะดูไล่ละเอียด
 หรือหยามมันอีกปัญหาหนึ่ง ขอพระคุณอย่างยิ่งครั้งที่ท่านประธานได้กรุณาให้กระผมขึ้นมาพูด
 เป็นคนแรก สำหรับพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ รู้สึกว่าในหมู่นักกฎหมายและผู้
 เกี่ยวข้องจะรู้สึกเป็นอย่างไรเกี่ยวกับว่าเป็นบทกฎหมายซึ่งล้นเกล้าล้นกระหม่อมในรัชกาล ถ้า
 จำไม่ผิด ที่ ๕ ไททรงราชย์ขึ้นมา แล้วเป็นกฎหมายที่ส่งมาตราไม่คงกล่าวหรือครบ
 มีอยู่ ๒ มาตราว่า ถ้าในที่ไม่ไม่มีกฎหมายว่าไว้โดยเพราะจะเป็นของใครแล้ว ก็ให้
 เป็นหน้าที่ของคณะ กรรมการอำเภอ แล้วก็เป็นอย่างนี้ตลอดมา ผู้ที่ได้เรียนกฎหมาย
 ปกครองก็รู้สึกเขินมันและรู้สึกว่าไม่ค่อยจะมีใครกล้าแก้ และรู้สึกจะเป็นผิดกฎหมายอะไร
 สักอย่างหนึ่ง ทว่าวิธีสมาชิกเมืองเหนือใครมาพูดในกฎหมายที่สำคัญภายใต้เศวตฉัตร
 พระที่นั่งอนันตสมาคม ซึ่งเป็นที่สำคัญคล้าย ๆ จะเป็นล้างคำว่า ในวันนั้นสมาชิกวุฒิสภา
 จะได้อาศัยความรอบคอบและได้ใช้ความคิดหนักที่เป็นอิสระว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ควรจะนำไป
 หรือไม่ เสียภายนอกนั้นกระผมไม่ค่อยคำนึง ถ้าคำนึงก็คงมีเหตุผลเท่าที่กระผมฟังมา
 แล้วว่ามันมีอะไรอยู่เหมือนกันครับ การที่จะขอแก้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่
 แต่กระผมจะยังไม่กล่าวโดยเพราะ จะกล่าวเรียงไปตามลำดับตามหลักการอีกขอประทานอภัย
 เพราะเหตุว่าเป็นการประชุมอย่างกะทันหัน และกระผมก็อยู่อย่างกะทันหัน โดยเฉพาะที่
 กระผมมองเห็นอย่างชัด ๆ ก็มีอยู่ว่าหนึ่ง คิดว่าจะเพิ่มมาตรา ๑๒ ถ้าจำไม่ผิดครบ
 ความกฎหมายเดิมมัน มีกำหนดคุณสมบัติ ก็กระผมคงคิดช้าหน่อย เพราะของเดิมเขา
 มาตรา ๑๒ ครับ อันสุดท้ายว่า ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่อยู่ใน
 ลักษณะที่กีดกันห้ามดังต่อไปนี้ ๑. ต้องเป็นชาย เจาชาวนา มีสัญชาติไทย อันใหม่แต่ อีกหนึ่งและ

รู้สึกว่าจะทันสมัยครับ เพราะเก็บค่าธรรมเนียม มาตรา ๒๘ เพราะวางเตียงและขายนั้น มีสิทธิ์เหมือนกัน ก็เลยมาแก้ไขใหม่ไม่มีค่านี้ครับ มาตรา ๑๒ ใช้ว่า "มีสัญชาติเป็นไทย" คำว่า "เป็นชายเจ้าบ้าน" นั้นไม่มี ก็แสดงว่า เป็นผู้หญิงก็ได้ อันนี้กระผมไม่โอ้อวด ผู้หญิงหรือครับ และท่านสภาสตรีศึกษาซึ่งก็อยู่ที่นี้ก็เยอะ ภิรัชกระผมก็เป็นผู้หญิง คุณแม่กระผมก็เป็นผู้หญิง ยากเป็นผู้หญิง กระผมไม่ซัดของแคว้นนี้ถึงวาระแล้วหรือยังครับ เราไม่โอ้อวดเลย ความที่คนเหมือนกัน ผมมาตรา ๒๘ ออกมา เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ กระผมเลยว่าท่านครับ ผู้หญิงที่เขามากู้เงินมีสำเนา ต้องเอาสำเนา เช่นใหม่ บอกต้องเซ็นไปก่อน คุณต้องอ่านมาตราสุดท้าย เขามีบทเฉพาะกาลนี้แหละครับต้นกันหมด ที่นี้ผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัตินี้กระผมไม่บังอาจจะใช้คำว่า ต้นหรือครับ ใช้คำว่า ช่างรวดเร็วเกินไป อันนี้กระผมไม่เห็นด้วยนะครับ เพราะว่าถ้าในกรุงเทพฯ กระผมเห็นด้วยว่าจะ เป็นผู้พิพากษาเขาอยู่ใกล้สักท่านผู้ใหญ่ครับ เป็นอัยการก็ใกล้สักผู้ใหญ่ จะเป็นอะไรก็ใกล้สัก แคว้นการเป็นกำนันผู้ใหญ่มาบางที่หมู่บ้านบางแห่งมันก็มากครับ จะให้ผู้หญิงเป็นผู้ใหญ่มา พอเสียใจเสียมากก็จะร้องว่าขึ้นมาเท่านั้นแหละ เพราะฉะนั้นกระผมก็ไม่สู้จะแน่ใจในอันนี้แล้วแต่ที่ประชุมจะวินิจฉัย ที่นี้สิ้นสุดท้าย บอกว่า มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่า ประโยคประณตศึกษาตอนต้น หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบไม่ต่ำกว่าประโยคประณตศึกษา ตอนต้น ร่างพระราชบัญญัติใหม่ที่เสนอขึ้นมานี้ออก ไม่มีความรู้เลย กระผมว่ามันก็เคยขโมยบ้าง บาง แคลตอนไม่ได้ยินว่าเพราะเหตุใด แคว้นการแก้ความไม่ใช่ว่าผู้ศึกษา เท่านั้น สภาล่างหรือคหบดีชาวอาณาจักรเป็นเปอร์เซ็นต์สูงนี้ขอยืนยันฐานะว่า ผู้ที่มีการศึกษาแต่ละระดับ นั้นได้เรียนมาทางจริยศึกษา ก็คือความรู้ที่ติดอบรมจิตใจให้เป็น คนที่มีศีลธรรม วุฒิกษาอบรมความรู้รอบตัวไปเลยเท่าที่จำเป็น แล้วพลศึกษา กับ พลกำลัง คนที่พลศึกษา จริยศึกษา วุฒิกษานี้ เราสันนิษฐานไว้ว่ามีความรู้ถึงแม้ว่าไม่รู้ เข็มความประกาศนี้ยंत्रก็ความ แล้วทำมาเป็นเวลานานตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทุกกระผมขอเอ่ยถึงพระนามท่านท่านนั้น ท่านรอบคอบมากครับ กระผมเชื่อว่ารอบคอบกว่า ผู้ที่เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ครับ ที่ท่านทรงตราเป็นพระราชบัญญัติไว้ว่าต้องมีความรู้ อย่างนั้นะ บางคนออกแหว ๆ ครางบอกว่า โห่ สภาการศึกษาผู้แทนราษฎรยังไม่เห็น

คงมีไม่เหมือนกันครับ เพราะว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นคนเป็นแสน ๆ เราเลือก เขามีการศึกษา เขาก็มีหน้าที่จะพึงเลือกไว้ใคร โดยมากไม่มีเลยที่จะได้คนที่ ไม่มีความรู้เข้ามา และอีกประการหนึ่งมันก็เป็นภาระหนักใจสำหรับบางท่านที่เข้ามาอยู่ในสภาดีกว่าหาว่าโหวตไปในรูปนั้นเท่ากับกรรมตัวเองบางคนที่ลำบาก กระผมเห็นว่าถ้าเราถือว่าความรู้ไม่สำคัญละก็ ทำไมราชการพลเรือนต้องมีความรู้ ถ้าอย่างนั้นเอาคนไม่มีความรู้เข้ามา มันก็ลำบาก เพราะฉะนั้นกระผมไม่เห็นด้วย ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เลยที่ว่าไม่มีความรู้ เราจะถือว่ามันก็ไม่เป็นธรรมชาติ กำนันบางคนเขาไม่มีความรู้เขาปกครองได้ กระผมไม่เถียง เจ้าคุณรักษานิวีเศษอย่างนี้ท่านก็ไม่รู้ ประทานโทษนะครับ ที่เติมแก้ตัว รองอำมาตย์เอก หลวงบุรุษ คามศิริ ศาของกระผมแท้ ๆ นี้ เพียงแต่เซ็นชื่อได้ปกครองเก่งในสมัยนี้มีเท่าไร เราจึงปรารถนา ถ้าหากว่าการศึกษาไม่พอแล้ว เราก็ยังจะต้องมีประเภทที่สอง ประเภทที่อะไรนี้ เราถือว่าการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าไม่เห็นด้วยครับที่ท่านถามกระทั้งไม่ต้องการความรู้ คือไปก็ในปัญหาที่ครับ ในปัญหาที่ว่า ถ้าหากว่ามีกำหนดว่าก่อนนี้ก็มีจำนวนน้อยนะครับ ก็หมายความว่าเมื่อปรากฏว่าผู้ใหญ่มาก กำนันนะมีเพียงผู้ช่วยคนสองคนไม่พอ แล้วก็ขออนุญาตไปยังทางกระทรวงมหาดไทยเพิ่มขึ้น แต่เดี๋ยวนี้หมายความว่าเอาอย่างตำรวจเลยครับ ซึ่งทั้ง ๆ ที่ไม่เหมือนตำรวจ ก็มีฝ่ายปราบปรามสองคนมีฝ่ายปกครองเท่านั้นสองคน กระผมได้ยินเขาเถียงกันในสภาเลยชั้นกรรมาธิการ ก็อยู่ด้วยกันก็รวมไปทำงานสามัคคี ทำอะไรจะต้องไปแบ่งว่าฝ่ายปกครอง พอเรื่องนั้นมาใครครองถูก ไม่ใช่ปกครอง นอกเลย พอไปในเรื่องปราบปราม เอา นั่นเป็นเรื่องเกี่ยวกับฝ่ายปกครอง เมื่อไรไปปราบปราม เลยเถียงกันครับ ถ้าเราทำงานด้วยเสมอสามัคคีเสียแล้ว มันก็ไม่ต้องเถียงอะไรอย่างนี้ต่อหน่วยงานนี้เขาเพื่อจะให้มันสะดวก ให้มันรวดเร็วขึ้น อยู่กันไม่กัน แหม ต้องมาแบ่งฝ่ายปราบปราม ฝ่ายปกครอง มันเรื่องอะไรครับ กระผมเห็นว่าไม่เป็นการสมควร นอกจากว่าหาทางให้ตำแหน่งมาก ๆ จะไปมาช่วยข้าพเจ้าในการเลือกตั้ง กระผมเป็นเหมือนที่ไม่ผิด ให้เพิ่มขึ้นมา แล้วก็เพิ่มกัน คุณสมบัติบางประการขึ้นมา นั่นไม่ใช่สำคัญ กระผมไม่พูดละ ประการสุดท้ายที่สุด ที่กระผมไม่อยากจะพูดมาก แล้วพูด

เอาคอนหลังเดอะคริม นพสุคทายเลข ฟ้ากัลวหลูกว่าอย่างขี้กริม "มาตรา ๑๖
 ใท่ก้าน ผู้ใหญ่มาน และแพทยประจำคามตั้งคว่างตำแหน่งอยู่ในวันที พระราชบัญญัติ
 ไช้บังคับ คงให้อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ หรือเลือกใหม่แล้วแต่กรณี
 ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่ที่พระราชบัญญัติไช้บังคับ" อันมีกระแอมยังเอื้อไถ่บังคับกับ
 หานผู้ใหญ่ทสโมสร เวลาอาหารกลางวัน แดออกชื่อไม่ได้ ห้ามออกวา สมมุติว่า
 ว่างพระราชบัญญัติมีานไปแล้ว ไถ่มีการเลือกตั้งพร้อมกันทั่วราชอาณาจักร ๕๐๐ ล้านมาท
 ไถ่พอ อาจจะได้ ๓๐๐ ล้านมาท แต่ถาเลือกกันทีละครั้งละคราวก็ไถ่ต่ำกว่า๕๐๐ ล้านมาท
 มันเป็นการสมควรแล้วหรือยัง เมื่อกันนี้เราพิศกันในวุฒิสภาเรื่องเงินนี้ เราจนกันจะม
 แล้ว เมื่อกันงบประมาณรายจ่าย ก็เท่ากับเราอมแอฟรูฟ (APPROVE) ว่าต้อง
 รายรับทีมา ต้องกู ต้องอะไร มันมากอยู่แล้ว ถ้าจำเป็นกระแอมไม่ว่า ถ้าเกิดฉุกเฉิน
 เป็นทวนทีก็ประฉิดขายแทน ขย่าวาแคะอะไรเลย เอาตัวกระแอมไปขาย กระแอมกับนี้กริม
 แดว่าการเลือกตั้งก้าน ผู้ใหญ่มาขึ้นจำเป็นหรือยัง จำเป็นหรือไม่ กระแอมเคยเรียน
 ญหมายการคลังมา ลิมไปบ้าง แดยังอยู่สารสำคัญว่าการคลังมันจัดเป็นสองอย่างรายจ่าย
 จำเป็น เชนการป้องกันประเทศชาติอย่างนี้ และนอกจากนี้รายจ่ายพุ่งเพือ
 หมายความา เครื่องประดับประดา เครื่องใช้ไมสอยอะไรไถ่จำเป็นนะ ก็เพือกับ
 มานี้ละกริม กระแอมว่าจำเป็นจำเป็น อาหารจำเป็น ส่วนทว่าพากแดง ๆ หรือว่า
 คลนแล่งประทีปหรือว่านาฬิกาข้อมือ หรือว่ารถยนต์กันชนกันนี้ เรื่องนี้ไม่มากไถ่ขาย
 รถยนต์นะ ไถ่พากากไถ่ขาย ไถ่เสื่อชุดสากลชุดเดียวก็ไถ่ขายนะกริม อย่างนี้เพือ
 เหมือนกับกริม การใช้จ่ายของรัฐก็เงินเดียวกัน อะไรที่จำเป็น ถ้าหากซิมเอาไว้
 มานเมืองจะพิง ภัยพิบัติจะเกิด โอ.เค. (O.K.) กระแอมเห็นควย แดนี้เลือกตั้ง
 ก้าน ผู้ใหญ่มาขึ้นมีเวลากระแอมกว่าคันทัวถึงไม้ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ที่ไถ่แบ่งกริม
 ๑๐๐ เปอร์เซนต์ มันไม่มกริม ไถ่ตัวกระแอมนี้ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ กมันอยู่
 พุศิก เขาก็ไปทอนนำแลวมักไม้คันทัว หรือใครจะสามารถยกมือว่ากระแอมนี้ ๑๐๐
 เปอร์เซนต์ ตัวของหามเอง มันไม่ม แต่เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมโดยความรอบคอบแล้ว
 กระแอม เห็นว่าว่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่นอยู่แเดวมันก็แล้ว ถ้าหากว่า

มาเกิดการเลือกตั้งขึ้นมามันจะมีอะไรครับ ตรงนี้แหละครับ กระผมปรารถนาจะขอประธาน
 รมภวนพ่านสมาชิกผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ถ้ามีการเลือกตั้งใหม่หมด หมายความว่าคนที่เป็นผู้
 ออกหมด คราวนี้ก็จะเลือกใหม่ละครับ คุณเดชะครับในเมืองไทยมันมีแล้ว เลือกตั้งสปรก
 กระผมพอคิดถึงจากอังกฤษ มาเขียนการเลือกตั้งสองวัน กระผมหายไว้ก็เกิดสปรกขึ้น
 ใครหายใครบ้างว่าการเลือกตั้งกันนั้น ผู้ใหญ่ท่านจะไม่สปรกไปสมม ในเมื่ออยู่ใกล้ดินแดน
 ถ้าสปรกเพราะว่าเลือกคน อย่างวันที่ กระผมไม่ว่า ถ้าว่าบังเอิญไม่เลือกเอาสีแดงมา
 แล้วในที่สุดก็มีการเลือกตั้งใหม่มา เมื่อไรที่ประกับครบว่าจะไม่เลือกคอมมิวนิสต์
 อันนี้แหละครับที่กระผมเป็นห่วง ก็แสดงว่าเป็นแผนการก็ได้ กระผมใจคำว่า "ก๊อ"
 นะ อาจจะไม่ใช่แผนการก็ได้ อันนี้แหละครับที่กระผมกลัวที่สุด ถ้ามีการเลือกตั้งกันใหม่
 ทหารอาณานิคม ท่านรู้อยู่แล้วว่าท่าน ผู้ใหญ่ท่านเป็นผู้ใหญ่ เพราะอะไรครับ จะเลือก
 อะไรก็แล้วแต่ท่านผู้ใหญ่นั่น แล้วแต่ท่านท่านนั้น แต่แต่ในกรุงเทพฯ กระผมอยู่ในคิว
 แดงงาน ขึ้นชานคีย์บ้านญาติก็บอกว่าคุณไม่รู้อะไรหรอก ผมก็เอาพวกสามารถจัดการ
 คุณครับ แล้วบ้านนอกจะเป็นอย่างไรครับ เพราะฉะนั้นนี่กระผมเป็นห่วงไม่ได้ทางตัวเอง
 ก็ห่วงประเทศชาติ อันนี้แหละครับที่กระผมขอทราบเรียนในชั้นนี้กระผมขอประธานทราบเรียน
 เพียงเท่านี้ก่อน ขอพระคุณมากครับ

นายบุญชนะ อัครการ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บุญชนะ อัครการ
 เป็นที่นำเสียใจมากครับ ท่านประธาน ที่วันหนึ่ง ๆ ที่กฎหมายนี้เป็นกฎหมายสำคัญอย่างยิ่ง
 หนึ่ง ถึงจะเป็นของใครก็ตาม แต่ที่ควรจะมีผู้แทนของรัฐบาลมานั่งอยู่ด้วยเพื่อประโยชน์
 ในการที่เราจะได้ติดตามรายละเอียดของข้อสงสัยต่าง ๆ อย่างที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องสงสัย
 ว่าจะต้องใช้เงินงบประมาณสักเท่าใดในการที่จะเลือกตั้งกันนั้น ผู้ใหญ่ท่านคราวนี้ ๕๐๐
 ล้านบาท หรือ ๓๐๐ ล้านบาท น้อย่างนี้เป็นคน ก็จะเป็นเครื่องในการที่จะประกอบ
 การพิจารณาด้วย กระผมไม่ทราบว่าท่านประธานจะกรุณาติดต่อกับรัฐบาลให้มาพร้อมประชุม
 กับเราวันนี้ได้บ้างหรือไม่ เพราะจะถือว่ากฎหมายนี้มีความสำคัญเลยนั้นไม่ได้เป็นกฎหมาย
 หนึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง กระผมถือว่าเป็นการมีชีวิตที่เกี่ยวกับในการปกครองท้องถิ่น

จะเป็นผลดีในทางร้ายก็ในะครับ ไม่ใช่เป็นผลดีในทางค้อย่างเดียว เป็นผลดีในทางร้าย
 กระผมหมายความว่าถ้าผลการ เลือกตั้งคราวร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นไปในทางที่จะส่งเสริม
 ให้มีระบอบคอมมิวนิสต์เข้ามาสู่ประเทศเราก็คืออาจจะทำได้ อาจจะเป็นผลดีในแง่ของ
 พวกที่ผู้ใดไปในลัทธิคอมมิวนิสต์ แต่เป็นผลร้ายในผู้ที่ผู้ใดไปในระบอบประชาธิปไตย เวลานั้น
 เราอยู่ในระยะที่จะสร้างระบอบประชาธิปไตยให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นเป็นลำดับ เพราะฉะนั้น
 กระผมคิดว่าเป็นการเสี่ยงภัยในการที่เราจะปล่อยกฎหมายนี้ออกไปให้มีการเลือกตั้งทั่วไป และ
 ก็ได้บุคคลซึ่งใครก็ยังไม่อาจจะเป็นราษฎรมีคุณสมบัติซึ่งไม่มีความสามารถในการบริหาร แล้วมา
 ปกครองตำบล ปกครองหมู่บ้าน ก็อาจจะเป็นเครื่องมืออย่างสำคัญของลัทธิคอมมิวนิสต์ ก็ได้
 อย่างที่ท่านผู้ใดเคยคิดได้กล่าวแล้ว เพราะฉะนั้นจะบอกว่าเป็นมีความสำคัญเลยไม่ได้ เพราะ
 ฉะนั้นจึงเป็นระยะเวลาซึ่งวุฒิสภานี้จะต้องตัดสินใจและใครควรมีให้องแก่ เราจะได้
 เริ่มมีการเลือกตั้งกันนั้น ผู้ใหญ่นามตามวิธีการที่ปรากฏอยู่ในร่างกฎหมายฉบับนี้หรือไม่ ถ้า
 เราเริ่มให้มีการเลือกตั้งโดยวิธีนี้ กำหนดสิทธิของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและกำหนดสิทธิของผู้ที่จะ
 รับเลือกตั้งแล้ว กระผมคิดว่าเป็นการนำเข้าไปสู่ทางสองแพร่ง ซึ่งเราจะต้องเลือกและ
 จะจะต้องตัดสินใจอย่างแน่นอน และวุฒิสภานี้เป็นสภาที่ถ่วงถ่วง กระผมคิดว่าเราควรจะใช้
 ความรอบคอบเป็นพิเศษในการที่จะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
 กระผมใคร่ทราบเรียนต่อไปว่า บังเอิญกระผมเป็นอาจารย์สอนมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับเรื่อง
 การบริหารมาเป็นเวลานาน ขอประทานโทษที่จะต้องกราบเรียนอย่างนี้ ก็เพราะเหตุว่า
 ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผู้เป็นวุฒิสภาเขาถือว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ กระผมเองก็รู้สึกภาคภูมิใจตัวเอง
 ว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งจึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเข้ามา ใน
 การบริหารราชการแผ่นดินทุกระชั้น ความสามารถของผู้บริหารนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งก่ามัน
 ผู้ใหญ่นักเรียนเดียวกัน นอกจากความสามารถในการบริหารแล้ว การจัดการหรือ
 ส่วนงานในท้องถิ่นในตำบลในหมู่บ้านนี้เป็นเรื่องสำคัญด้วย ถ้าก่ามัน ผู้ใหญ่นามไม่รู้อะไร
 เขียนไม่ออก ไม่รู้วิธีการบริหาร ไม่มีประสบการณ์ไปบริหารโดยอย่างไร กลับจะรับเอาลัทธิ
 ซึ่งเราไม่ปรารถนาให้เข้ามาใช้ในประเทศ นั้นหะความสามารถของผู้บริหารประการหนึ่ง
 การจัดการองค์การประการหนึ่ง นี้เป็นเรื่องสำคัญ อันนี้ไม่ได้อำหนดไว้ในร่างกฎหมายนี้เลย

กระผมจึง เห็นว่ากฎหมายนี้ไม่ว่าจะเหมาะที่ เราจะเอาใจให้มันไปไกลง่าย ๆ ถ้าเราให้มันไป ก็หมายความว่าต่อไปในภายหน้าก็จะมีกฎหมายกำหนดการ เลือกตั้งนายอำเภอ กฎหมาย เลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพิ่มขึ้นมาอีกอย่างแน่นอน ไม่มีปัญหาเลย ถ้าเราส่งเสริมให้มีการ เลือกตั้งอย่างนั้น ถ้าเรามองคุณภาพของประเทศ เราว่าน่าจะเป็นอย่างนั้น กระผม ก็คิดว่าเราน่าจะรับกฎหมายนี้ได้ แต่ถ้าเราเห็นว่ายังไม่สมควรยังไม่เหมาะสมควรก็ควร จะพิจารณาให้รอบคอบเป็นพิเศษ ว่าเราควรจะต้องปรับปรุงคุณสมบัติของผู้สมัครรับ เลือกตั้ง และผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกฎหมายนี้ประการใดบ้าง ถ้าสมมุติว่ากฎหมายนี้สภาเรารับหลักการ ไป กระผมก็ใคร่ถือโอกาสฝากท่านกรรมาธิการชุดปกครองขอได้โปรดพิจารณาในแง่นี้ด้วย ขอพบ

พระคุณ
 ประธานวุฒิสภา : มีท่านผู้ใดจะอภิปรายในทางสนับสนุน ขอเชิญครับ
 คุณมานะ

นายมานะ พิทยาภรณ์ : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม มานะ พิทยาภรณ์ กระผมได้พิจารณาพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยรอบคอบแล้ว และนอกจากนั้น กระผม ใคร่จะขอกราบเรียนสภาที่ทรงเกียรตินี้ว่า เมื่ออาทิตย์ที่แล้ว กระผมได้ไปยังจังหวัดสุรินทร์ และได้ไปดูการ เลือกตั้งผู้ใหญ่นายตนเอง เป็นการ เลือกตั้งใหม่ เพราะว่าการคัดค้าน การ เลือกตั้งเดิมประสบการณ์ที่กระผมได้ไปประสบมา ปรากฏว่าราษฎรในที่อื่นต่าง ๆ พวกกันสนใจเกี่ยวกับการ เลือกผู้ใหญ่นายตนเองกำนันเป็นอันมาก ดังปรากฏสถิติของจำนวนบุคคล ซึ่งมาออกเสียงในวันนั้นว่ามีจำนวนถึง ๗๐ เปอร์เซ็นต์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านทั้งสิ้น ซึ่งเป็นสถิติที่กระผมใคร่ขอกราบเรียนด้วยความเสียใจว่าสถิติการ เลือกตั้ง ผู้ว่าราชการ กทม. ของเรา เพราะฉะนั้นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีความสำคัญ อย่างยิ่ง ถึงท่านสมาชิกผู้เกียรติทั้งสองท่านได้แนบให้ เราทราบประสบการณ์ประการที่สองที่ กระผมได้ประสบมาก็คือว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่กระผมได้สนทนาวินิจฉัยความรู้สึกพอใจใน ร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่ยังมีข้อข้องใจอยู่บางประการซึ่งบางข้อกระผมก็ เห็นด้วยบางข้อกระผม ก็มิได้เห็นด้วย สำหรับข้อที่กระผม เห็นด้วยก็ค่อนข้างหลาย คือมาตรา ๑๖ ซึ่งท่านสมาชิก ผู้เกียรติได้อ่านให้พวกเรฟังเมื่อคะกัน มาตรา ๑๖ บอกว่า ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

และแพทย์ประจำตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้บังคับคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่หรือเลือกใหม่แล้วแต่กรณี ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้บังคับ" ซึ่งน่าจะมีความว่าเมื่อพระราชบัญญัติแก้ไขบังคับแล้ว บรรดาผู้ใหญ่นานทั้งหมททั่วประเทศจะต้องพ้นจากตำแหน่งภายในเก้าสิบวัน และจะต้องมีการเลือกตั้งใหม่พร้อมกันทั่วประเทศไทย ถ้าหากว่าเราจะทำเช่นนั้นผลเสียจะมีอย่างไรบ้าง ประการที่หนึ่ง ก็เรื่องเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่าย เขาจะครบ กระทบจะไม่พูดถึงเรื่องนั้น ประการที่สอง เกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งจะประสบผลปรกอบอย่างมากมาย เช่นที่อำเภอเมืองสุรินทร์ ซึ่งกระผมไปกับนายอำเภอจะมีหมู่บ้านอยู่ ๒๐๐ กว่าหมู่บ้าน การเลือกตั้งคราวก่อนซึ่งโดนคัดค้านั้นได้อยู่ในความควบคุมของปลัดอำเภอ ชนาคันมีการเลือกตั้งก็ยังไม่เรียบร้อย ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ยังมีการทำนิติระเบียบของมั้งคงอยู่หลายอย่าง จนกระทั่งนายอำเภอต้องสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ถ้าหากเราจะทำการเลือกตั้งพร้อมกันทั้ง ๒๐๐ แห่ง เราจะเอาเจ้าหน้าที่ใหม่ซึ่งมีความรู้และความสามารถไปควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นระเบียบเรียบร้อย บางท่านอาจจะเถียงว่าถ้าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระดับชาติทำไมเราทำทั่วประเทศไทยไม่ประสบปัญหาเช่นนี้ คำตอบก็อาจจะตอบว่ามันแตกต่างกัน เพราะการเลือกตั้งของสภาผู้แทนราษฎรนั้นเรารวมคะแนนหมดทุก ๆ หมู่มาเป็นเป็นเครื่องตัดสิน ส่วนการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านนั้นมีหน่วยการเลือกตั้งเกี่ยว ถ้าหากว่ามีการทุกศึก มีการนิรระเบียบก็จะทำให้เกิดผลเสียอย่างมาก สำหรับในประเทัฒนาครา ๑๖ นี้กระผมก็ใคร่จะขอฝากความนึกเห็นไว้กับท่านกรมราชการฝ่ายปกครองที่จะเข้าไปประกอบในการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติฉบับนี้ ขอฝากพร่องอีกประการหนึ่ง ซึ่งกระผมใคร่กราบเรียนสภาผู้ทรงเกียรติคือมาครา ๑๘ มาครา ๑๘ บัญญัติบอกว่า "นอกจากถึงคราวออกตามวาระตามมาครา ๑๓ ผู้ใหญ่นานของออกจากรตำแหน่งควยเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้" แล้วก็มี (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) บอว่า "ไปเสียจากหมู่บ้านที่ตนปกครองเกินสามเดือน" โดยไม่มีข้อขเวินใด ๆ ทั้งสิ้น หมายความว่าถ้าผู้ใหญ่บ้านจะตองออกไปจากหมู่บ้านเป็นเวลา ๓ เดือนติดกัน แล้วก็จะพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านซึ่งกระผมเห็นว่าข้อจำกัดนี้ไม่ถูกต้อง ถ้าสมมุติว่าผู้ใหญ่บ้านถูกระดมพลไปรบเป็นเวลา ๖ เดือน ผู้ใหญ่นานคนนี้จะตองขาดจากการเป็นผู้ใหญ่บ้าน เพราะไม่มี

ช็อกแค้นโต ๆ ทั้งสิ้น ท่านอาจจะบอกว่าตำแหน่งผู้ใหญ่นั้นมีใครจะสนใจ แต่อายุสี่ขวบ
ในทางจังหวัดในหมู่บ้านนี้ ตำแหน่งผู้ใหญ่นั้นเป็นที่แข่งขันกันอย่างยิ่งนะครับ เพราะฉะนั้น
กระผมจึงเห็นว่าขอท่านคงแห่งกฎหมายข้อนี้ อาจจะคงมีข้อจำกัดไว้น่าง มิฉะนั้นจะเป็น
ผลเสียได้ กระผมก็มีข้อที่จะรวบรวมเรียนสภาที่ทรงเกียรติไว้เพียงเท่านี้ ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ที่นี้ก็เป็นของผู้ท่านครับ ใช้ครับ ถ้าไม่มีก็เชิญผู้สนับสนุน
คุณมารุทครับ

นายมารุท บุญนาค : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอแสดงเหตุผลสนับสนุน
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยเบื้องต้น เหตุผลข้อแรกที่กระผมขอกล่าวสนับสนุนก็ต้องมี
ร่างกฎหมายฉบับนี้ ก็เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๘ ที่บัญญัติไว้
อย่างชัดเจนว่า การจัดระเบียบปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นต้องเป็นไปตามลักษณะของการปกครอง
ตนเอง ทั้งนี้ตามเจตนารมณ์ของราษฎรในท้องถิ่นนั้นและได้มีบทเฉพาะกาลว่า การปฏิวัติ
ตามมาตรานี้ของแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นในระยะเวลา ๒ ปี ตั้งแต่รัฐธรรมนูญ
ได้ประกาศใช้บังคับ ขณะนี้เป็นเวลา ๑ ปีเศษแล้วเราก็ยังมีเวลาเหลืออยู่เพียง ๑๑ เดือนเศษ
ที่จะต้องแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนี้ โดยเหตุนี้ กระผมจึงเห็นว่าเมื่อคำนึงถึง
ระยะเวลาแล้วเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพิจารณาปรับหลักการกฎหมายฉบับนี้กล่าวคือ
ให้ราษฎรได้สิทธิเลือกตั้งกันนั้น ผู้ใหญ่นั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับ
ดังกล่าว มาตราดังกล่าว สำหรับเหตุผลของท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องสองท่านที่ได้คัดค้าน
กฎหมายทั้งสองฉบับนั้น กระผมมีเหตุผลที่จะโต้แย้งเพื่อเป็นการเสนอต่อท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง
ว่าเป็นการถึงเวลาอันสมควรหรือยังที่เราจะได้อำนาจสนับสนุนกฎหมายฉบับนี้ ท่านแรกท่านได้กล่าวว่า
สภาฯ นี้จะไม่มีความสามารถในการที่เป็นเท่านั้น ผู้ใหญ่นั้น อาจจะตกอกตกใจเมื่อมีผู้มายื่นเข้ามา
กระผมคิดว่าท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องที่เป็นสภาฯ นี้ก็คงจะอยากอธิบาย แต่ท่านก็ไม่ตั้งใจ
ที่จะสนับสนุนตัวเอง เพราะฉะนั้นกระผมขอพูดแทนท่านด้วยเมื่อเราคำนึงถึงประวัติศาสตร์ท่าน
สมาชิกผู้เกี่ยวข้องยอมรับว่าในอดีตนั้นเราสภาฯ นี้เป็นกันกับเป็นผู้นำในทางบ้านเมือง ในทาง
สังคมอยู่เป็นอันมาก ในปัจจุบันนี้ในทางลักษณะการเมืองนั้น สภาฯ นี้สามารถที่จะเป็นรัฐบาล
เป็นนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นระดับสูงสุดในวงการบริหารของประเทศไทย แล้วเหตุใดจึง

เราจะไม่ให้ท่าน ผู้ใหญ่มานได้รับเลือกตั้งโดยเลือกตั้งสภาม่าง ในทางราชการทหาร สตรี
 มีโอกาสจะได้เป็นถึงนายพล ในทางศาลยุติธรรมก็มีโอกาสที่จะเป็นประธานศาลฎีกา ในทาง
 ราชการอัยการก็มีโอกาสที่จะเป็นอธิบดีกรมอัยการได้ ระบุกับท่าน ผู้ใหญ่มานซึ่งเป็นผู้บังคับ
 ฝ่ายบริหารชั้นผู้น้อยระดับใกล้ชิดกับราษฎรโดยตรง กระผมเห็นว่าเป็นการสมควรที่จะ
 เปิดโอกาสให้สตรีมีโอกาสที่จะเป็นผู้นำของเขา การปรามปรามผู้ร้ายนั้นก็หาใช่ว่า ท่าน
 ผู้ใหญ่มานแต่เพียงผู้เดียวที่จะถืออาวุธเข้าไปยิงต่อสู้กับผู้ร้ายไม่ การบริหารนั้นต้องให้สมอง
 สามารถที่จะบังคับมีอำนาจคำสั่งผู้คนหรือวางแผนการปรามผู้ร้ายได้ ซึ่งก็คือความสามารถ
 อันมีสตรีก็อาจจะทำได้ ปัญหาที่กระผมไม่เห็นด้วย สำหรับเหตุผลข้อที่สอง ที่ท่านสมาชิก
 ท่านแรกได้กล่าวว่าเป็นการฉ้อฉลนั้น ท่านอภิปรายเป็นท่านองว่า ผู้ระดับการศึกษาไม่ได้
 เห็นว่าควรจะให้กำหนดระดับการศึกษาไว้ ปัญหาที่กระผมไม่เห็นด้วย กระผมเห็นว่าความรู้
 ความสามารถหรือแม้แต่คุณธรรม ความมีศีลธรรมอันดีนั้นหาได้เกิดจากการศึกษา ในระดับ
 ประถมศึกษาซึ่งเป็นชั้นต้นเท่านี้ไม่ หากแต่อยู่ที่ว่าบุคคลที่จะมาเป็นผู้นำในทางชุมชนนั้น
 เป็นที่เคารพยำเกรงราษฎรในท้องถิ่นของตนหรือไม่ ในข้อเท็จจริงปรากฏอย่างชัดเจนว่าไม่มี
 ท่าน ผู้ใหญ่มานเป็นอันมากในอดีที่ไม่มีความรู้ในทางเขียนอ่านหนังสือได้ แต่หาได้ผ่าน
 การเป็นผู้บวชเรียนแล้วเป็นผู้ที่เคารพยำเกรงบุคคลทั้งหมดนั้น เป็นผู้ประพฤติตนอยู่ใน
 ศีลธรรม ก็ได้รับเลือกเป็นผู้นำของเขาเป็นอันมาก กระผมเห็นว่าปัญหาความรู้ใน
 ทางการศึกษานั้นเป็นปัญหารอง ปัญหาประการแรกเป็นปัญหาใหญ่ และในการบริหารโดยทั่วไป
 เจตนาารมของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เห็นได้ชัดว่าต้องการให้การทำงานเป็นหมู่ เป็นคณะ
 ถ้าหากว่าผู้นำขาดความรู้ในทางการศึกษา แม้ศีลธรรมสามารถที่จะปกครองคนได้ ในการ
 ราชหนังสือหรือการใดของในทางราชการนั้น ถ้าจะมีบุคคลที่เป็น เลขาธิการหรือผู้ช่วย
 ผู้ใหญ่มาน ท่านมักจะทำการแทนได้ สำหรับเหตุผลข้อสาม ที่ท่านได้กล่าวว่า ตามลักษณะ
 ของการแบ่งแยกงานเป็นลักษณะเหมือนกับตำรวจนั้น ทำให้เกิดการแก่งแย่งกันทำงาน กระผม
 ไม่เห็นด้วย ถ้าหากว่าท่านได้ศึกษาตามสภาพท้องถิ่นของราษฎรในจังหวัดต่าง ๆ แล้วจะเห็นว่า
 ในบางท้องถิ่นในบางตำบลนั้นราษฎรมีเป็นจำนวนมาก การแบ่งงานกันทำให้เป็นลึกลับเป็นส่วน
 ในส่วนการปกครองในส่วนการปรามปรามกัน เป็นเรื่องจำเป็นซึ่งเป็นราชการสมควรจะปฏิบัติ

ไปตามปกติ แต่ถ้าหากว่ามีกรณีฉุกเฉินเป็นเรื่องใหญ่ และเป็น เรื่องสำคัญ กระผมคิดว่า ก็เป็นหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและชุมชนจะร่วมกันทำงาน เหมือนอย่างกับราชการ คำว่า จนถึงแม้ว่าจะไต่เบงหน้าทันทันเป็นสักเป็นสามในเรื่องของสารวัตรปกครอง ป้องกันสารวัตรปราบปรามหรือสารวัตรสอบสวนแล้ว ในกรณีที่มีอาชญากรรมที่สำคัญ ๆ ทุกฝ่ายก็ร่วมมือกัน ค่ายดี ซึ่งเป็นหลักการปฏิบัติราชการโดยทั่วไป สำหรับเหตุผลข้อสี่ สำหรับท่านสมาชิก ท่านแรกท่านไถ่กล่าวว่าเป็นการสิ้นเปลืองในทางการเงิน แล้วก็บุคคลที่ได้รับเลือกคงอาจจะ เป็นบุคคลที่ไม่เหมาะสมนั้น กระผมไม่เห็นด้วย เมื่อคำนึงถึงว่าประเทศของเราได้มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยมา ๔๓ ปี แต่ทว่าเรายังไม่มีโอกาสเปิดช่องทางให้ราษฎรได้เลือกผู้นำของเขาได้ทุกระดับ เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะมีการเลือกตั้งในระดับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในปัญหาการเงินนี้กระผมคิดว่าถ้าหากว่าเราไปเทียบกับดารใช้จ่ายเงินในบางประเภทของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย เงินในบางประเภทในเรื่องการปราบปรามผู้ก่อการร้ายกบฏ หรือเงินราชการลับ หรือแม้แต่การโยกเงินให้กับชาวไร่ชาวนาแล้วปัญหา การใช้จ่ายเงินเพื่อการเลือกตั้งเพื่อเสนอให้ประชาชนเข้าถึงระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนได้ผู้นำของเขาอย่างแท้จริง กระผมคิดว่าเป็นปัญหาเล็กน้อยมาก สำหรับที่ท่านห่วงว่าจะไม่ได้รับจะไม่ใคร่บุคคลที่เหมาะสมเข้ามาเป็นผู้นำของเขานั้น กระผมไม่เห็นด้วย เพราะเหตุว่าราษฎรในทุกวันนี้เป็นผู้ที่มีการศึกษาและเขาใจข้อเท็จจริงอย่างคึกคักที่ท่านสมาชิกคนสุดท้ายไถ่กล่าวแล้ววาระราษฎรสนใจในการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มากกว่าการเลือกตั้งในบางระดับ กระผมก็ขอให้ท่านย้อนดูว่าถ้าหากว่าได้มีการแต่งตั้งไม่เป็นที่แน่ใจว่ารัฐบาลบางยุคบางสมัยจะแต่งตั้งบุคคลต่าง ๆ เหมาะสมหรือไม่ในทุกระดับ แม้แต่ในระดับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าราษฎรพอใจบุคคลประเภทใดก็เป็นความพอใจของเขา สำหรับท่านสมาชิกท่านที่สองไถ่กล่าววิพากษ์ว่าบ้านเมืองจะสุระขอบคอมมิวนิสต์นั้น กระผมไม่เห็นด้วย เพราะว่าท่านสมาชิกท่านผู้เป็นสมาชิกและได้มีส่วนในร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ มาแล้ว ท่านก็ต้องยอมรับข้อเท็จจริงว่าเรามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องร่างกฎหมาย เพื่อให้ราษฎรได้มีโอกาสปกครองตนเองตามมาตรา ๒๑๘ แห่งรัฐธรรมนูญ ให้เสร็จสิ้นภายใน ๒ ปี บัดนี้เหลือเวลาอยู่เพียง ๑๑ เดือน ถ้าหากว่าท่านไม่รับรองกฎหมายฉบับนี้แล้ว

เราไม่อาจที่จะเร่งกฎหมายให้ออกทันตามรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวนี้ กระผมเห็นว่าข้อวิตกของท่านเกรงว่าราษฎรจะเลือกบุคคลที่ไม่ดีซึ่งปรารถนามาโดยท่านใดกล่าวถึงว่าจะไปบุคคลที่เป็นคอมมิวนิสต์เข้ามาในการเลือกตั้ง กระผมคิดว่าถ้าหากว่าราษฎรต้องการบุคคลที่มีจิตใจใฝ่หน้าไปในทางระบบการเมืองที่ไม่ใช่ประชาธิปไตยแล้ว นั่นก็เป็นความพอใจของราษฎร เป็นสิ่งที่เราห้ามไม่ได้ เพราะว่าเสียงราษฎรต้องการเป็นเช่นนั้นก็ต้องเป็นไปตามยุคตามสมัย ไม่ใช่เหตุผลสำคัญที่เราจะมากำหนดกฎหมายฉบับนี้ นอกจากนี้กระผมขอเสนอข้อคิดเห็นที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องท่านสุดท้ายได้กล่าวไว้สองสามข้อนั้น กระผมเห็นว่า เป็นข้อปล้ำยกถ้าหากว่าสภาได้รับหลักการไว้แล้ว เราย่อมจะแก้ไขหรือขอแปรแก้ไขให้คล้ายได้ในชั้นกรรมาธิการ **คลายเหตุผลองฉฉาว** กระผมขอสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ครับ

นายบรรหาร ศิลปอาชา : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นที่มาเสียกายอย่างยิ่งเพราะเหตุว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ซึ่งมีความจำเป็นและมีความหมายสำหรับรัฐบาลเป็นอย่างมาก แต่ว่ารัฐบาลตนเองไม่ได้ให้ความสนใจต่อการจัดารพิจารณาว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระผมเองจึงไม่ทราบวาทนโยบายของรัฐบาลนั้นท่านมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ท่านประธานที่เคารพ กระผมใคร่ขอทราบเรียกว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มันถึงผลดีและผลเสีย ผลก็คือเป็นการที่สอนให้ราษฎรที่อยู่ตามตำบลต่าง ๆ ได้มีโอกาสสู่สู่กิจการเป็นประชาธิปไตยและได้มีโอกาสสู่สู่กิจการปกครอง และบริหารงานภายในท้องถิ่นของตนเอง เป็นการที่คล้ายกับว่าเป็นการที่เปลี่ยนแปลงการปกครอง ภายในหมู่บ้านของตน ส่วนเกี่ยวกับเรื่องถ้าหากว่าทางความเสียหายแล้ว ก็มีอยู่ประเด็นเดียวเท่านั้นเอง คือรัฐบาลจำเป็นต้องต้องใช้เงินเพื่อการนี้เป็นจำนวนเงินนั้นล้นกว่าบาทเศษ ทั้งนี้กระผมจะใคร่ขอประทานทราบ เรียกว่าความเดิมมันเป็นการเลือกตั้งกันนั้น ผู้ใหญ่นั้นไม่มีกำนัน ผู้ใหญ่นั้นมีส่วนใหญ่แล้วเท่าที่ปรากฏมา จะเลือกมาจากผู้ที่เป็นผู้ใหญ่นั้น และกำนัน ผู้ใหญ่นั้นในปัจจุบันนี้ ในบางตำบลไม่ได้ดำรงตำแหน่งเพียงแต่กำนัน ผู้ใหญ่นั้นแต่เพียงตำแหน่งเดียว ในบางตำบลจะดำรงตำแหน่งผู้ชายผู้ใหญ่นั้นด้วย ฉะนั้นตามร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ในมาตรา ๑๐ ในมาตรานั้น ไม่มีการกำหนดให้การเลือกตั้ง

กำหนด ผู้ใหญ่นั้น ให้เลือกตั้งมาจากราชการโดยตรง และในมาตรา ๕ นั้นให้มีการ
 เพิ่มการเลือกตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่ท่านอีก ๒ อัตรา คือเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่ท่านเกี่ยวกับเรื่องการ
 วิชาความสงบ ซึ่งถ้าหากว่าเราจะคำนวณกันแล้ว ในการที่เราจะเลือกตั้งท่านนี้ ผู้ใหญ่นั้น
 มาจากราชการโดยตรงนั้น กระผมคิดว่าเป็นการดี เพราะเหตุว่าเท่าที่แลดูมานั้น ประชาชน
 มีอยู่หลายตำบลและมากมายมีความเชื่อมระอาตอมรรวากำนันทั้งหลายอย่างมากมาย เพราะ
 เหตุอะไรครับ เพราะเหตุว่าท่านเหล่านั้นอยู่แค่นตำแหน่งมานาน บางคน นับเป็นเวลา
 ๕ ปีถึง ๑๐ ปีนี้ จะออกก็ต่อเมื่อครบเกษียณอายุ คืออายุ ๖๐ ปีเท่านั้นเอง และสาเหตุ
 ที่จะทำให้ท่านเหล่านั้นประพฤติดีในทางที่ไม่ดี คือสร้างความเป็นศัตรูหรือว่าส่อพฤติกรรม
 ในทางทุจริตนั้น สาเหตุก็มาจากรัฐบาลโดยตรง รัฐบาลนี้แหละเป็นผู้ดำเนินการ
 เป็นการส่งเสริมเพราะเหตุอะไรครับ เพราะเกี่ยวกับ เรื่องการผันเงินของรัฐบาล
 การผันเงินของรัฐบาลนี้มีส่วนที่ทำให้ท่านและผู้ใหญ่ท่านนี้เกิดการทุจริต บางคนประพฤติ
 อยู่ในกรอบที่มีความดีหรือว่าประพฤติดีเป็นที่ประชาชน และราษฎรของตำบลของตนเองนั้น
 เกิดความรักใคร่ กระผมจะใคร่ขอคัดตัวอย่าง อาทิเช่นเมื่อวานนี้กระผมเองไปหอกรัฐที่
 จังหวัดสมุทรสงคราม ขวามานเขาบอกว่า แทน การผันเงินของรัฐบาลนี้ไม่ดีกว่า
 นឹងเลือกกระผมเพียงสาม ถ้าทราบก่อนหน้านี่สองวันกระผมจะมายืนยันต่อรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงการคลัง เขากลับว่าเงินผันของรัฐบาลนี้ไม่ใช่เงินผันครับ เขาเรียกว่าเงินฉลาก
 ทุกกันแทนทุกคน เพราะเหตุอะไร เขากลับว่าไปคุยครับ สะพานที่ทางรัฐบาลให้เงินมา
 แทนที่จะสร้างโคกภายในวงเงิน ๕๕๐,๐๐๐ บาท แต่ท่านไปทำเป็นการว่าจ้าง อันนี้ไม่ทราบ
 นะครับว่าจะมีสัญญาขึ้นหรือเปล่า แทนที่จะสร้างโคกเพียงแค่วงเงิน ๕๕๐,๐๐๐ บาท แต่ไป
 ว่าจ้างถึง ๗๗๐,๐๐๐ บาท แล้วปรากฏว่ากระผมไปดูมาแล้ววานนี้ สะพานนี้ชำรุด ขวามาน
 เขากลับว่าจะเอาอย่างไร จะทำอย่างไรสะพานอันนี้ คุณบรรหารครับจะทำอย่างไร กระผม
 จะไปเอาอีกใครใครครับ ไปหาท่าน ท่านบอกความไม่ทราบ สัญญาที่ไม่เอื้อไรก็ไม่
 นี้ละครับ ขวามานเขาเชื่อมระอาท่านนี้บางตำบล เผมที่ เขาอยากเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่ว่า
 เขาจะมีความนึกคิดอะไรต่าง ๆ ที่ไม่มีความนึกคิดที่เสถียร นีครับคิดสุด เหตุที่กระผมอยาก
 สันนิษฐานในการที่จะให้มีการเลือกตั้งในครั้งนี้นั้น ต้นไม้เสียมันก็มีครับ เพราะเหตุว่าการแก้ไข

หรือว่าความร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฉบับนี้ในมาตรา ๔ นี้ ถ้าหากว่าเราจะ
 คำเนิการเลือกตั้ง ให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอีก ๒ ตำแหน่ง คือผู้ช่วยฝ่ายรักษาความสงบนั้น
 รัฐบาลเองไม่ใช่ว่าเฉพาะจะต้องเสียเงินในการเลือกตั้งเท่านั้น แต่จำเป็นจะต้อง
 มีการตอบแทนเป็นค่าเงินเดือน ซึ่งในการนี้รัฐบาลจะต้องเสียเงินไปประมาณ ๑๕๐ ล้าน
 และในการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้นจะต้องมีประจำทุกตำบล เพราะแทนที่แต่เดิมมัน
 เราไม่มีทุกตำบลนครับ เราไม่มีเพราะบางตำบลนั้นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านรักษาการแทนผู้ใหญ่บ้าน
 เราจำเป็นจะต้องเสียเงินเกี่ยวกับค่าเลือกตั้งอีกประมาณ ๒๐ ล้านบาท และถาหากว่า
 เราจะคำนวณกันทั้งสิ้นแล้ว ในการที่เป็นเงินค่าตอบแทนของกำนันผู้ใหญ่บ้านรวมทั้งผู้ใหญ่บ้าน
 และแพทย์ประจำตำบล สรรพากรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านแล้ว ปีหนึ่งรัฐบาลจะต้องใช้เงิน
 เพิ่มอีก ๔๐๐ ล้านบาท อันนี้คือเป็นตัวเลข ถ้าหากว่าทางรัฐบาลได้ดำเนินการให้
 การเลือกตั้งความร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ฉะนั้นกระผมจึงมีความเห็นว่า เราไม่ต้องไปกลัว
 ครับการเลือกตั้ง เพราะเหตุว่าราษฎรนั้นเดี๋ยวนีเขารู้แล้วว่าอะไรก็หรือแล้ว มิฉะนั้น
 ถ้าเราไม่เปิดโอกาสให้ราษฎรไม่มีโอกาสได้เลือกตัวแทนของเขาในหมู่ตำบล ของเขาเองแล้ว
 เขาไม่สามารถที่จะให้ความร่วมมือหรือไม่สามารถที่จะเห็นว่ารัฐบาลมีความห่วงใยเขาเพราะ
 เหตุว่าถ้าหากว่ามีการเลือกตั้งขึ้นมาใหม่ บุคคลที่จะได้กระผมเองมีความคิดเห็นว่าจะได้
 เป็นบุคคลที่ดี บุคคลที่ดีนั้นกระผมคิดว่าไม่ต้องกลัวครับ อย่างเขากำนันหาญจึงหวังดีของ
 กระผมเอง เลือกอีกสัก ๑๐ ครั้งก็ไ้ครับ แต่กำนันที่ประพฤติตัวไม่ดีหรือว่ามีพฤติกรรม
 ส่อในทางทุจริตแล้ว กำนันต่าง ๆ เหล่านี้จะไม่มีโอกาสได้รับเลือกตั้งในสมัยต่อไป นี่คือ
 เป็นประเด็นที่สำคัญครับ ฉะนั้นในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กระผมเองมีความเห็นสนับสนุนครับ
 ว่า ใครอยากจะได้สถานที่รับหลักการ แลก็มีข้อเสียอยู่หลายประการ ในข้อเสนนี้เราอาจจะ
 แก้ไขในขั้นคณะกรรมการได้ ก็ประเด็นแรกกระผมเองมีความเห็นว่า ตามมาตรา ๑๓
 ซึ่งมีกำหนดไว้ว่าให้มีการเลือกตั้ง ประทานโทษครับ ไม่ให้มาตรา ๑๓ ครับ ในมาตรา ๑๖
 นั้นได้มีกำหนดว่าให้มีการเลือกตั้งใหม่ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในบังคับในคราวเดียวกัน
 อันนี้ เป็นปัญหาที่สำคัญครับ เพราะเหตุว่าทั้งหมดถาหากว่าเราจะเลือกตั้งมาตรา ๑๖ แล้วเรา
 จะต้องเลือกตั้งทั้งหมด ๕๕,๐๐๐ อัตรารวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน รัฐบาล

จะคงเสียเงินถึง ๕๐๐ กว่าล้านบาทเศษ กระผมจึงมีความเห็นว่าหากว่าเราปล่อยให้
หมดไปคามวาระ คือกำหนดคนใดมีระยะเวลาเหลือ การดำรงตำแหน่งอีก ๒ ปีก็ค่อยไป
เลือกเอาคนนั้น กระผมคิดว่าจะเป็นการดี ถ้าเรากระทำอย่างนี้ได้จะสามารถเซฟเงิน
ของรัฐบาลไปได้ถึงเกือบ ๓๐๐ ล้านบาท และอีกประการหนึ่ง ในการที่ร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ ได้มีให้เพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่นายกรัฐมนตรีความสงบ ซึ่งแต่เดิมมีมีอยู่เพียงแค่ ๒ อัตรา
คือเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่นายกรัฐมนตรีคนนั้นมาเพิ่มผู้ช่วยผู้ใหญ่นายกรัฐมนตรีความสงบ กระผม
คิดว่าเป็นการดีครับ เพื่อจะได้แบ่งเบาภาระต่อกำหนด ซึ่งกำหนดเองมีภารกิจอย่างมากมาย

ในการที่จะช่วยดูแลในท้องถิ่นของตนเองในการปราบปรามโจรผู้ร้าย หรือว่าในการที่จะ
คอยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในตำบลนั้น และอีกประเด็นหนึ่งก็ในมาตรา ๑๖ ซึ่ง
กำหนดไว้ว่าจะเลือกตั้งภายใน ๙๐ วันนั้น อันนี้กระผมคิดว่า เป็นระยะเวลาที่สั้นเกินไป
กระผมเกรงว่าทางกระทรวงมหาดไทยจะไม่สามารถดำเนินการได้ อันนี้กระผมคิดว่าเราไป
แก้ไขในส่วนกรรมาธิการได้ ฉะนั้นกระผมเองจึงมีความ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง
ท้องถิ่น ถึงอย่างไรก็ดีความดีในร่างพระราชบัญญัตินี้ก็ยังมีมากกว่าการไม่ดี กระผมจึงใคร่
ขอสนับสนุนในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดจะขึ้น ขอเชิญครับ

นายเหม สุไลมาน : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เหม สุไลมาน

ครับ กระผมเองขอประธานกราบเรียนว่า กระผมมีความเห็นแบบเดียวกับท่านสมาชิก

๒ ท่านแรก ที่ตลอดซึ่งเอากริยาของหนานที่กระผมไม่เห็นด้วยนั้นนะ เนื่องจากกระผม
มีความเห็นว่าการเลือกตั้ง พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่นจะให้มีการเลือกตั้ง

กำหนดผู้ใหญ่นี้ กระผมมีความรู้สึกว่ายังไม่ถึงกาลเวลาอันสมควร และรู้สึกว่าจะไม่ควร

โดยเฉพาะจะต้องใช้จ่ายงบประมาณของชาติ โดยที่ไม่จำเป็นครับ ความเห็นของกระผม

นั้น ถ้าหากจะมีการแก้ไข ก็ควรจะแก้ไขเพียงบางมาตรา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

เกี่ยวกับคุณสมบัติความสามารถของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กระผมมีความเห็นว่าควรจะแก้ไขเฉพาะ

คุณสมบัติและความรู้เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากว่า กระผมเชื่อมั่นว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้านทั่วประเทศ

ทุกวันนี้ ส่วนใหญ่ก็ล้วนแล้วแต่มีความสามารถ แลยังมีเป็นบางท้องถิ่น และบางจังหวัด

ซึ่งเท่าที่กระผมได้ไปตรวจดูด้วยตัวเองแล้ว โดยเฉพาะทาง ๓ จังหวัดภาคใต้ของกระผม
 มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านซึ่งอ่านและพูดภาษาไทยไม่ได้เขาเลยถึง ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้แหละ
 ก็ตรงตามที่ท่านสมาชิกสองท่านแรกได้อภิปรายไว้ว่ากำนันและผู้ใหญ่บ้าน จำเป็นต้องใคร่ครวญที่มี
 ความสามารถตามสมควร เพราะกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนี้เป็นผู้มีสำคัญของท้องถิ่นเป็นอย่างมาก
 เพราะเป็นหัวจักรเป็นสื่อกลาง เชื่อมโยงรับนโยบายของรัฐไปกระจายสู่ท้องถิ่น ถ้ากำนัน
 หรือผู้ใหญ่บ้านไม่มีความรู้สามารถอ่านหนังสือได้แม้แค่ตัวเดียว กำนัน ผู้ใหญ่บ้านคนนั้นจะรับ
 นโยบายของรัฐไปกระจายสู่ท้องถิ่นได้อย่างไร นี่แหละความหวังของกระผม เพราะฉะนั้น
 กระผมเห็นว่าหากกฎหมายลักษณะปกครองท้องถิ่นฉบับเดิม สมควรแก้ไขก็ยังไม่ควรแก้ไขให้มี
 การเลือกตั้ง แต่สมควรแก้ไขจำกัดเพิ่มเติมความรู้ความสามารถของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 เป็นบางคน หากกำนัน ผู้ใหญ่บ้านท้องถิ่นใดไม่สามารถอ่านหนังสือได้เลย ขอให้แก้ไข
 หรือให้ออกเพื่อจะมีการเลือกตั้งเป็นเฉพาะตัว ไม่ใช่ทั้งประเทศ นี่ประการหนึ่งครับ และ
 อีกประการหนึ่ง เกี่ยวกับการกำหนดอายุเกษียณและกฎหมายใหม่ซึ่งแก้ไขตามที่กระผม ได้ว่ามานั้น
 กระผมไม่เห็นด้วยอย่างขอร้องหนึ่ง คือมาตรา ๗ ซึ่งแก้ไขให้ใช้ข้อความตามมาตรา ๔๔ คือให้มี
 ขอบประธานโหมครับ เกี่ยวกับตัวกำนันครับ ตามมาตรา ๑๑ ซึ่งระบุว่า กำนันจะพ้นจาก
 ตำแหน่งเมื่อราษฎรมีสหิทธิเลือกตั้งกำนันในตำบลนั้น มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนรองขอค
 นายอำเภอให้ออกจากตำแหน่งขอความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ กระผมไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 เนื่องจากเหตุการนี้ตามข้อความนี้ กระผมในฐานะเคยเป็นทนายมานานกว่า ๑๐ กว่าปี
 ได้ไปประสบปัญหาหลายครั้งหลายหนเกี่ยวกับตัวกำนัน กระผมมีความเห็นว่าสมควรจะแก้ แทนที่
 จะบัญญัติว่า ราษฎรมีสหิทธิเลือกตั้งกำนันในตำบลนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง โดยที่
 หมายความว่า ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งของประชาชน ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนทั้งตำบล
 กระผมเห็นว่าควรที่จะกำหนดเจาะจงว่า ให้สิทธิราษฎรมีสหิทธิเลือกตั้งกำนันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
 ของหมู่บ้านหนึ่งหมู่บ้านใด ในตำบลนั้น เพราะปัญหาที่กระผมเคยประสบนั้นเมื่อกำนันตำบลใด
 กระทำการทุจริตเป็นที่เสื่อมเสียแก่ประชาชน และทำให้ประชาชนไม่พอใจตัวกำนันคนนั้น
 โดยปกติที่ผ่านมาแล้ว กำนันนั้นมันก็จะหาความเดือดร้อนให้แก่ชาวบ้าน จะเป็นการทุจริต
 หรืออะไรก็ตาม ไม่ให้ทำการทุจริตทุกหมู่บ้านครับ ที่ผ่านมาก็ที่กระผมเห็น กำนันบางคน

อาจจะทำการทุจริตเข้ามาฉ้อโกง ที่ดินของราษฎรเพียงหมู่บ้านหนึ่งหมู่บ้านใด หมู่บ้านที่ถูกกำหนด
 หลอกลวงฉ้อโกงเกี่ยวกับที่ดินหรืออะไร เหล่านี้เท่านั้นที่จะรู้สึกโกรธเคืองกำหนด และจะหาทาง
 ร้องเรียนให้ปลัดกำนันออกจากตำแหน่ง แต่ไม่สามารถจะรวบรวมประชาชนราษฎรในหมู่บ้าน
 อื่น ๆ ซึ่งเขาไม่ได้ถูกกำหนดคนนั้นกลับแล้งหรือหลอกลวง ก็จะไม่ได้รับความร่วมมือด้วย
 เมื่อเป็นเช่นนี้กำนันที่มีพฤติการณ์ที่ทุจริตสร้างความเดือดร้อนแก่ราษฎร ก็จะสามารถดำรง
 ตำแหน่งกำนันตลอดไป โดยที่ราษฎรไม่สามารถจะหาเสียงลงชื่อจากราษฎรทั้งตำบลมาให้ได้
 จำนวนถึงหนึ่งตำบลกฎหมายใดเลยครับ เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่ากฎหมายมาตรานี้
 ยังมีบกพร่องอยู่ ควรจะแก้ไขเป็นว่า หากกำนันตำบลใดที่มีพฤติการณ์ไม่ดีราษฎรหมู่บ้านหนึ่ง
 หมู่บ้านใดซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งมีสิทธิที่จะเข้าชื่อร้องเรียนก่อนนายอำเภอได้ครับ เท่านั้น
 แลละครับ ขอพระคุณ

นายบุญชนะ อัครถาวร ทานประธานที่เคารพ กระผมมีอยู่สองประเด็นที่จะ
 ขออนุญาตทูลถามประธานทำความเข้าใจกับท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง คือท่านกล่าวว่
 กระผมเองก็ร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วย แล้วก็เรามีเวลาเหลืออีกเพียงปีเศษ
 ก็จะคงใหม่การบริหารหรือการปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไป อันนี้ขอกราบเรียนว่า ว่ากัน
 ตามจริงแล้ว การบริหารนั้นก็เป็นที่เราใจกันอยู่ร่วมกันทั้งส่วนกลาง คือเป็นรัฐบาลกลางนี่ละครับ
 จะมีผู้แทนราษฎรมาจากทุกจังหวัด แล้วก็ทั้งรัฐมาขึ้นมาเป็นรัฐบาลกลาง แต่ในการบริหาร
 ประเด็นนี้คงจะต้องมีแผนไปประจำอยู่ตามจังหวัด ตามอำเภอ ตามตำบล ตามหมู่บ้านต่าง ๆ
 ซึ่งกระผมกราบเรียนแล้วว่าที่เราเรียกว่า ฟیلด์ออฟฟิซเซอร์ (FIELD OFFICER) นั้น
 ท่านเหล่านั้นหน้าหรือคำสั่งจากรัฐบาล ที่แล้ว ๆ มานี้มันเป็นอย่างนั้น อันนี้การปกครอง
 ส่วนกลางซึ่งเป็นอยู่อย่างนั้น ส่วนการบริหารส่วนท้องถิ่นนั้น เราหมายความว่าถึงเทศบาลครับ
 อาจจะเป็นเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล เทศบาลหมู่บ้าน หรือสุสานก็มาอะไรต่าง ๆ
 เหล่านี้เราเรียกว่าเทศบาล ส่วนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามประวัติการเขาไม่ใช่การบริหาร
 ส่วนท้องถิ่นครับ เป็นการบริหารส่วนกลาง ซึ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ใ้รับคำสั่งนายอำเภอ
 จากจังหวัด จากกระทรวง เป็นคนบริหารส่วนหมู่บ้าน ส่วนตำบล รับคำสั่งจากชั้น
 ที่นี้กฎหมายนี้กระผมจึงว่าอันนี้ลักษณะควบคุมควบคุม จะว่าเป็นการบริหารส่วนท้องถิ่นก็ไม่ใช่

จะว่าเป็นการบริหารของส่วนกลางก็ไม่เชิง เป็นการเปลี่ยนรูปใหม่ทั้ง ซึ่งกระผมคิดว่า เป็นเรื่องสำคัญซึ่งสถานะจะต้องตัดสินใจว่าจะปล่อยให้เป็นอย่างนั้นหรือไม่ หากถ้าอาจจะ พยายามที่จะหวังว่าพระนครคือกรุง เทพมหานครนี้ทำไมเป็นการบริหารส่วนท้องถิ่นได้ อันนั้น พระราชบัญญัติกำหนดไว้จัดครบว่าเป็นการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นข้อยกเว้น ส่วนการบริหาร ตำบลกับหมู่บ้านยังเป็นการบริหารของส่วนกลางอยู่ รับคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่ กระผมจึงว่าไม่ใช่ว่าพระนครไม่สนับสนุนให้มีการบริหารส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ การ เลือกตั้งถ้าจะให้มีการเลือกตั้งสองฝ่ายอย่างที่โครงการเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายบริหารฝ่ายหนึ่ง ก็อาจจะทำได้ มีการให้ฝ่ายออกกฎหมายคือฝ่ายสภา (LEGISLATIVE) นั้น อีกฝ่ายหนึ่งก็ทำได้ อันนี้กระผมขอขอมความเข้าใจว่าการเลือกตั้งกันนั้น ผู้ที่หมู่บ้าน ที่ การรวมกันนั้นเป็นเรื่องไม่ชัด แต่กระผมคิดว่ามันเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้ง ที่จะเอาที่นั้น ผู้ที่หมู่บ้านใหม่ลักษณะเป็นฝ่ายบริหารด้วย ฝ่ายบริหารส่วนท้องถิ่นด้วย ฝ่ายบริหารส่วนกลาง ด้วย กระผมจึงไม่เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ อีกประการหนึ่งท่านพูดถึง เรื่องว่าถ้าชาวบ้านเขาจะเลือกคอมมิวนิสต์มาเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านก็แล้วแต่เขา อันนี้กระผม ไม่เห็นด้วยเลยครับ รู้สึกเสียใจจริง ๆ เพราะเราทุกคนซึ่งเป็นนักประชาธิปไตย เรา ไม่ต้องการที่จะให้มีคอมมิวนิสต์ปกครองบ้านเมือง เพราะว่าคอมมิวนิสต์เราอยู่แล้วเป็นการ ปกครองโดยระบบเผด็จการ เราไม่ต้องการ ถ้าเราจะสนับสนุนให้คอมมิวนิสต์มาเป็น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ต่อไปก็จะมีมีการเลือกตั้งคอมมิวนิสต์ไปเป็นนายอำเภอ หรือเป็นเจ้าเมือง เป็นผู้วางราชการจังหวัดด้วยมีหรือครับ อันนี้เป็นปัญหาใหญ่ที่เราจะต้องคิด กระผมจึง ขอกราบเรียนเพื่อสถานะจะได้โปรดพิจารณา

นางจันทน์ สันตะบุตร ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้เกียรติ ก็เรียน จันทน์ สันตะบุตร ก่อนอื่นที่ฉันต้องขอชมพระคุณท่านสมาชิกที่คอยปรายไปแล้ว ต้อง ขอประทานโทษขอเอ่ยชื่อท่าน คือคุณมารุต บุณนาค ที่ท่านได้ยกนามกล่าวให้หมดสติ ประเด็นที่ท่านกล่าวที่สำคัญ ๆ นั้น ก็ตรงกับหัวใจของสิ่งที่กำลังคิดจะขึ้นมาอภิปราย แต่เผอิญเข้าไปคิดหนึ่งขณะ ก็ฉันขอเสริมสักเล็กน้อย ก็ฉันมีความเห็นซึ่งขัดแย้งกับท่าน ที่อภิปรายคนแรก ความจริงเราเป็นเพื่อนกันนะคะ ในขณะนี้ แล้วเรามีความเห็นขัดแย้งกัน

ก็ออกมากลางปาย เพื่อให้ท่านที่อยู่ในที่นั่งได้เข้าใจในความรู้สึกเล็กน้อยที่ถึงในคำกฎหมาย
กฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕ ได้บัญญัติไว้ว่าให้หญิงชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน และยิ่งกว่านั้น
ในมาตรา ๒ ก็ยังบอกไว้อีกว่า กฎหมายใด ๆ ที่มีบัญญัติใด ๆ ที่ขัดแย้งกับกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น
เป็นอันใช้ไม่ได้ และก็ตามด้วยมาตรา ๒๑๖ ที่กล่าวว่าให้มีบทเฉพาะกาล ในระยะเวลาเพียง
๒ ปี ที่จะแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิของสตรีนั้นให้เท่าเทียมกัน เพราะฉะนั้นก็คิดว่า
ถ้าจะรอจังหวะต่อไปตามที่ท่านผู้อภิปรายรายแรกหวังดังไว้ ก็มันก็คิดว่าจะไม่ทันการ เพราะ
สักที่เหลือเวลาเพียง ๑๑ เดือนเท่านั้น แม้แต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เอง เรายัง
เรียงกันร่างจนล้มล้มลุกลุกไปขึ้น เพราะฉะนั้นก็คิดว่า การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไข
เปลี่ยนแปลงไม่จำกัดสิทธิของสตรีนั้น เป็นการถูกต้องแล้ว

สำหรับประการที่ ๒ ในเรื่องของทัศนคติ ก็ฉันคิดว่าท่านผู้อภิปรายคงจะมีความ
ขัดแย้งกันในตัว ก็ฉันก็เห็นใจนะ เพราะมันเป็นหัวใจหรือหัวใจของการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่
ทีเดียว ท่านเริ่มกันด้วยการยกของสตรีตั้งแต่ คุณแม่ และภรรยา ก็ฉันเข้าใจว่าท่านคิดถึง
ในครอบครัวของท่าน และครอบครัวในระดับที่อยู่ในระดับเดียวกัน เพราะส่วนมาก
ผู้กาบพुरुษณ์ท่านเป็นสุภาพบุรุษจริง ๆ ให้เกียรติยกย่อง แล้วท่านก็คิดว่าให้จนเกินกว่ากฎหมาย
แล้วยังจะมาขอร้องอะไรกันให้วุ่นวาย เรื่องนี้ฉันก็เข้าใจนะ แต่ว่าหากมีผลไปข้อหนึ่งว่า
สุภาพบุรุษทั่ว ๆ ไปนั้นไม่ได้ให้สิทธิเหมือนกับท่านให้กับคนที่บ้านท่านอยู่ เพราะฉะนั้นผู้หญิง
เราเองก็ต้องลุกขึ้นมาเรียกร้องขอความเป็นธรรมหรือขอสิทธิอะไรเหล่านี้ เราไม่ใคร่ขี้เกียจ
เราเพียงแต่ขอความเป็นธรรม เราไม่ใคร่ขอส่วนนี้ เราเพียงแต่ขอเป็นเท่าข้างข้างใด
ข้างหนึ่ง ชายหรือขวา เพื่อจะได้ออกมาช่วยท่านให้ไต่ทำงานหรือว่าใช้สังคมพัฒนาประเทศ
ไต่เต็มที่ ในเรื่องนี้ฉันคิดว่าผู้หญิงทั่วโลก โดยเฉพาะผู้หญิงไทยนั้นมีความครั้งหนึ่งของพลเมือง
เพราะฉะนั้นถ้าท่านจะปล่อยให้พลังของผู้หญิงนั้นทำงานแต่อยู่ในบ้าน ท่านไม่ให้โอกาส ก็ฉัน
คิดว่าการพัฒนาของประเทศในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อเช่นนี้จะไม่ไกลเดี๋ยวนี้แล้ว ยิ่งกว่านั้น
ฉัน คิดว่าเรื่องความสามารถก็ เรื่องมีศีลธรรมอะไรก็ ไม่ได้อยู่ที่เพศ อยู่ที่บุคคลไม่ว่า
หญิงหรือชาย ถ้ามีโอกาสแล้วจะทำไต่เหมือนกัน บุคคลไม่ใช่ของการใช้พลัง เป็นยุค
ของการใช้สมองและเป็นยุคของคอมพิวเตอร์ใช้ปัญญา ถ้าเราจะมาคิดว่ากำลังของผู้ชาย

ที่เห็นถือว่าเท่ากันคือความสามารถ คิดว่าเป็นทัศนคติที่ผิด ๆ ยิ่งกว่านั้นท่านจะเห็นง่าย ๆ
 ถ้าท่านให้โอกาสในการศึกษานี้ เราให้ผู้หญิงมีโอกาส ผู้หญิงเราเรียนโค้กไม่แพ้ชายนะจะ
 อยางในการสอบผู้พิพากษา คดีนั้นจำไม่ได้สอบโค้กที่ ๒ ก็มี สอบโค้กที่ ๑ ก็มี เวลาเรียน
 เคียงมา เคียงไต่กันบางครั้งผู้หญิงยังให้พิมพ์คำรับคำร่าช่วยตัวให้เสียด้วย แต่ทำไมเล่า
 เวลาทำงานถึงจะมาจำคดีคดีนั้นผู้หญิง แม้กระทั่งการจะเป็นกำนัน ผู้ใหญ่นานักเห็นอกกัน
 เพียงแต่ให้โอกาสเขาเท่านั้น ถ้าเมื่อเขาไม่คิดจริงเขาไม่เก่งจริงก็ไม่คงมีใครเขาเลือก คดีนี้
 ไม่เห็นจะมีปัญหาอะไรเลย อีกประการหนึ่งที่ท่านโค้กกล่าวอ้างถึงความเป็นห่วงเป็นใยนะจะ
 ว่าผู้หญิงนั้นจะถูกข่มเหงระเนงร้ายต่าง ๆ คดีนี้ขอขอมุขในความเป็นห่วงของท่าน คดีนี้คิดว่า
 มันก็ยังไมแน่มะ นอกจากว่าเราจะใช้สมองหรือใช้อะไรบดสอสู้กันแล้วมันก็ยังไมแน ถ้าเมื่อ
 ผู้หญิงซึ่งมีความใกล้ชิดกับลูกเป็นอันมาก โค้กสั่งสอนลูกของตัวเองในโอกาสต่อไปให้รู้ว่าเราต้องพึ่ง
 ตัวเอง เราต้องช่วยตัวเอง เราต้องป้องกันตัวเองให้ไต่ ยิ่งกว่านั้นถ้าเราจะสั่งสอน
 ลูกผู้ชายของเราให้มีจิตใจที่สตรวมไม่มเหงผู้หญิงแล้ว คดีนี้คิดว่าผู้หญิงจะออกไปทำงาน
 โดยที่ไม่ต้องนศราย ท่านอาจจะไม่คงเป็นห่วงเหมือนในขณะนี้นะเพราะเรื่องนี้เป็น เรื่องในอนาค
 ประการสุดท้ายก็ฉันอยากจะถูกถึงในแง่ของงบประมาณซึ่งท่านเป็นห่วง ซึ่งคดีนี้
 ก็เป็นห่วงด้วย อยางไรก็ตามงบประมาณซึ่งจะนำไปใช้จ่ายในการ เลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่นั้น
 คดีนี้คิดว่าคงจะไม่ไปไหน ก็เป็นการเงินออกไปสู่ชนบทนั่นเอง ยิ่งกว่านั้นงบประมาณ
 เหล่านี้จะไม่สูญเสียไปเปล่า ๆ เว้นแต่นักว่าประชาชนของเราอันไม่สนใจเลขกัน เรื่องของ
 ประชาธิปไตยจะเห็นได้จากสถิติที่มาออกเสียงเลือกตั้ง ก็ทำไม่ละถ้าเราจะเงินอันนี้
 ถ้าเราจะเสียเงินงบประมาณอันนี้ไปช่วยให้ราษฎรของเราได้มีโอกาสศึกษา ใน เรื่องของ
 ประชาธิปไตย คือเขาจะศึกษาใ้กายที่สุด เพราะมันเป็น เรื่องที่ใกล้ตัวเขา ถ้าเขาเลือกคน
 ไม่ดีขึ้นมาในระยะเวลานั้น ๆ เขาก็จะเห็นง่ายเพราะว่าเขาอยู่ใกล้ชิดกัน คดีนี้คิดว่าจะ
 เป็นการสอนประชาธิปไตยที่ไต่ผลมากกว่าไต่ผลแล้วก็มีประสิทธิภาพกว่า คดีนี้ขอสนับสนุน
 ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ค่ะ ขอพระคุณ

นายประโพร เป่าโรหิตย : ท่านประธานที่เคารพ ก่อนอื่นกระผมใคร่อยากจะ
 ขอเรียนว่ากระผมขอสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่มีข้อสงสัย เกิดจากท่านสมาชิกผู้เฝ้าบริ

หลายท่านซึ่งเกี่ยวกับว่าในการเลือกตั้งระดับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนี้ ถ้าจะมีคอมมิวนิสต์แปลกปลอมเข้าไปจะเป็นอย่างไร ตามความรู้สึกของกระผมนั้น เรื่องคอมมิวนิสต์หรือไม่คอมมิวนิสต์ เป็นสิ่งที่พูดกันยาก เพราะว่าเป็นคอมมิวนิสต์ก็ยังไม่ถือว่าเป็นคอมมิวนิสต์ แต่ทั้งนี้ และทั้งนั้นจะเป็นระบอบการเมืองใหม่ก็แล้วแต่ หรือที่เราเผชิญอยู่เรื่องคอมมิวนิสต์นั้นเป็นเรื่องของการแย่งประชาชนเป็นส่วนใหญ่ ถ้ากำนันหรือผู้ใหญ่บ้านได้รับเลือกตั้งเข้าไป ก็เป็นการแสดงออกว่าเป็นผู้ที่ราษฎรในท้องถิ่นนั้นจะนับถือถึงใจเลือกเข้าไป กระผมจะไม่อธิบายหรือสนับสนุนในเหตุผลต่าง ๆ เพราะหาหนังสือหลายท่านได้พูดมาแล้ว แต่กระผมมีข้อสังเกตอยู่สองข้อ โดยเฉพาะในมาตรา ๓๑ ว่าควย (๗) นายอำเภอสั่งให้ออกจากตำแหน่งเมื่อใด สบส่วนเห็นว่าบัพพองในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง แต่คงได้รับความเห็นชอบจากสภาจังหวัด ใน (๗) นี้ กระผมมีความเห็นว่า ถ้านายอำเภอเห็นไม่สมควร จะคงไปเสนอสภาจังหวัดแล้วการที่จะเรียกประชุมสภาจังหวัด เป็นเรื่องใหญ่มาก แล้วถ้ามีความวุ่นวายเกี่ยวกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งไม่สมควรจะต้องเสนอสภาจังหวัดทุกทีแล้ว ก็เป็นเรื่องที่จะต้องเรียกประชุมสภาจังหวัด ไม่มีวันเสร็จสิ้น แล้วก็เป็นที่ไม่ค่อยทำได้ในทางปฏิบัติใ้ภายในก็ เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าถ้าเป็นสภาตำบลจะสะดวกกว่าด้วยประการทั้งปวง เพราะว่าจะเรียกการประชุมกันก็ง่าย และเป็นผู้ที่รู้ข้อเท็จจริงอยู่ว่าบุคคลที่นายอำเภอไม่เห็นควยนั้นจะสมควรหรือไม่อย่างไร อีกประเด็นหนึ่งก็ประเด็นสุดท้ายนี้ซึ่งได้เขียนไว้ว่าคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีกาเลือกตั้งใหม่ หรือเลือกใหม่ แล้วแต่กรณีภายในกำหนด ๕๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติมีใช้บังคับ ๕๐ วันก็เพียง ๑ เดือนเท่านั้นในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่ทุรกันดาร กระผมรู้สึกว่าการนี้ไม่ค่อยจะพอนัก ถ้าเราใช้สัก ๒๒๐ วัน เพื่อการเตรียมตัว แล้วก็ผู้ที่สมัครจะได้เตรียมการหาเสียงตามสมควรแล้ว กระผมว่าน่าจะเป็นไปได้ เพราะ ๕๐ วันนั้นน้อยเกินไป นี่เป็นข้อสังเกตที่กระผมอยากจะขอทราบ เรียนให้ทราบว่าขอให้เป็นที่ ๒๒๐ วัน จะเป็นอย่างไรครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา . คุณอุทธรณ์ครับ

นายอุทธรณ์ พลกุล . ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพ ความจริงพระราชบัญญัติ

ลักษณะปกครองท้องที่ที่แก้ไขได้ทั้งเพื่อสนธิสัญญาที่เกี่ยวข้องมีราย ก็พอจับประเด็นได้ว่า

บางท่านนั้นก็คิดว่า รายชื่อไม่ได้มีการเลือกตั้งกันเลย แล้วก็จะมาออกกฎหมายเลือกตั้ง
 ในครั้งนี้ อันที่จริงนั้นพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ประเทศไทยเราได้มีกันมาตั้งแต่
 ในสมัยต้นเกล้ารัชกาลที่ ๕ ประมาณ ๗๖ ปีมาแล้วเมื่อ ร.ศ. ๑๑๖ คิดเป็น พ.ศ. ก็ประมาณ
 พ.ศ. ๒๔๔๐ รัชกาลที่ ๕ ท่านได้ให้ราษฎรทำการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านขึ้นเป็นครั้งแรกที่
 ตำบลบางปะอิน ในสมัยนั้นก็มีขอให้พระยามหาอำมาตย์ เราจะเห็นว่าในการเลือกตั้ง
 ครั้งแรกนั้นก็เลือกตั้งกันอย่างดี แม้ราษฎรไม่รู้จักใช้สิทธิ แล้วก็เมื่อเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน
 แล้วก็ให้เลือกตั้งหัวหน้าผู้ใหญ่บ้าน ก็คือที่เราเรียกกันในสมัยนั้นว่ากำนันนั่นเอง ท่านก็ว่าราษฎร
 ไปทั่วก็รวมทั้งหมดพระสงฆ์ในวันนั้นมานั่งด้วย พอเสร็จแล้วก็ผู้ใหญ่บ้านก็จะเลือกกำนันขึ้นมา
 พอเลือกเสร็จนายอำเภอก็จะประกาศชื่อ พระท่านทั้งหลายก็จะสวดชัยันโต เพราะฉะนั้น
 การเลือกตั้งผมเห็นว่าไม่น่าเป็นห่วง สำหรับที่จะให้มีการเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่งก็สวดแทนราษฎร
 ได้แก่ไขกฏหมายขึ้นมา ก็เนื่องจากผมได้ทราบมา ราษฎรร้องเรียนกันมาก หรือเรียน
 กันมากนั้นก็มีประเด็นที่ เราจะแยกหรือแจกแจงออกไปให้เห็นว่าเป็นการร้องเรียน เพราะ
 เหตุหนึ่งเหตุใด หรือเป็นการเลือกร้องเรียน เพราะว่าท่าน ส.ส. ทั้งหลายต้องการจะ
 เปลี่ยนตัวคะแนน นั่นก็เป็นเรื่องซึ่งเราควรจะไปศึกษาขอเท็จจริงแต่ละแห่ง เท่าที่ผมฟังมา
 ในขณะนี้เกิดไม่พอใจกันนักตาม ผู้ใหญ่บ้านก็ตาม มีข้อเท็จจริงอยู่บ้างครั้งในการร้องเรียน
 ของราษฎรที่จะเปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนเลขบ้านหรือเปลี่ยนอะไรก็ตาม หรือหมู่บ้านที่มีการเรียกกัน
 ใบละ ๕ บาท ๑๐ บาท นั้นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งรัฐบาลที่เฉลียวฉลาดที่สุดในยุค
 ของเรานี้ ท่านก็เอาเงิน ๒,๕๐๐ ล้านไปแจกทั่วประเทศก็เกิดทะเลาะกันไปทุกหมู่บ้าน ใน
 ประเทศไทยขณะนั้นประมาณ ๕,๐๐๐ กว่าตำบล ทะเลาะกันทุกแห่งว่าช่างนักจะทำงาน
 ช่างโน้นจะทำสะพาน ผู้ใหญ่บ้าน กำนันก็พลอยทะเลาะกับราษฎร ก็เกิดความคิดที่จะ
 เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเหมือนกัน เลือกตั้งกันใหญ่คราวนี้ ทั้งนี้สำหรับการเลือกตั้ง ผมที่ไม่ค่อยจะ
 เห็นด้วยก็คือ มาตราสุดท้าย คือเลือกตั้งภายใน ๕๐ วัน เลือกตั้งภายใน ๕๐ วัน ที่จะต้อง
 เลือกเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้านก็ ๕,๐๐๐ คน ตำบลหนึ่งมีผู้ใหญ่บ้านอีก ๓ หรือ ๔ ก็คูณเข้าไป
 ก็เราจะต้องเลือกตั้งคนอีก ๒๐,๐๐๐ คน ที่นี้ถ้าจะให้สมัครรับเลือกตั้งมีคุณสมบัติตำบลละ ๑๐ คน
 เราจะต้องมีผู้สมัครประมาณแสนคนและจะต้องเลือกตั้งภายใน ๕๐ วัน จะหมดเงินไปเท่าไร

นี่ก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจผู้เกี่ยวข้องจะพิจารณากันเองว่าเป็นเรื่องอุกฤษฏ์พอสมควรทีเดียว เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าท่านรับหลักการกฎหมายนี้ไป ผมขอฝากให้คณะกรรมการวิชาการการปกครองพิจารณาอย่างรอบคอบอีกครั้งหนึ่งเกี่ยวกับระยะเวลา แล้วก็อีกประการรัฐบาลนี้ท่านก็ไม่ไถ่มาสนใจอะไรกับวุฒิสภาสัก กฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการเงิน ผู้ที่จะมีเงินและนำเงินไปใช้มันท่านไม่สนใจเลย และผมรู้ชื่อคนที่เสนอกฎหมายนี้ก็เป็นสมาชิกฝ่ายค้านและสามารถเอาชนะขึ้นมาได้ แล้วท่านก็นิ่งเฉย ๆ ไม่ออกความเห็น แม้จนขณะนี้ท่านก็ไม่ไถ่โดยหันมาให้เราเห็นเลย แม้แต่คนเคียวว่าท่านมีเงินไรหรือเปล่า หรือว่าท่านยังเป็นรัฐบาลซึ่งเปี่ยมล้นอยู่ สามารถที่จะควักเงินที่ไหนก็ได้ แล้วก็นอกจากนี้กระผมยังมีอีกประการหนึ่งก็คือเกี่ยวกับ ๓ จังหวัดภาคใต้ ซึ่งเพื่อนสมาชิกผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นคนท้องถิ่นที่นั่นไถ่พูดว่าถึงความรุ่งเรืองของค่านับต่าง ๆ บางคนก็พูดภาษาไทยไม่ได้ อันนี้ก็เป็นอีกกระผมก็ไม่ไถ่คนในท้องถิ่นนั้น แต่ไถ่พยายามศึกษาปัญหาของ ๔ จังหวัดอย่างใกล้ชิดที่สุด เราไม่ไถ่เอาท่านนักพูดภาษาไทยหรือครับ ชาวบ้านทั้งหลายไปพูดภาษาไทยเขาก็ไม่รู้ นี่ก็เป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่น เป็นเรื่องของชนกลุ่มน้อยในประเทศ แต่เป็นคนกลุ่มใหญ่ของ ๔ จังหวัดภาคใต้ หรือ ๓ จังหวัดภาคใต้ อันนี้ก็ไม่ไถ่การเรียกร้องให้ใช้ภาษามาเลย์หรือภาษาท้องถิ่นของเขาเหมือนกัน แม้แต่การแต่งตั้งนายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดก็พยายามให้ผู้ใช้ซึ่งภาษามาเลย์ เพื่อที่จะไถ่เป็นสื่อทำความเข้าใจกับประชาชนใน ๔ จังหวัดภาคใต้นั้น บัดนี้ถ้าคุณหมอนจะมีผู้แทนรัฐบาลมาบ้างแล้วกระผม แล้วก็ถ้ามีโอกาสมาแถลงก็ไถ่บ้างก็ไถ่ดี ผมก็หมอนขอที่จะอภิปรายเพียงเท่านี้ ขอขอบพระคุณ

นายวินัย ทองสงยา . ที่จังหวัดพระราชมัญญ์ตุลลิกณะปกครองท้องถิ่นแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องการค้าเลือกตั้งผู้ใหญ่มาน กำนัน แล้วก็ราษฎรผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง นั้นก็เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๖ ซึ่งจะต้องออกเสียง และความจริงพระราชมัญญ์ตุลลิกณะปกครองท้องถิ่นก็เป็นการให้ราษฎรใช้สิทธิหรือออกเสียงเลือกตั้งมาแล้ว แต่ว่าวิธีการเลือกตั้งและอะไร ๆ นั้นยังมีบกพร่องอยู่ เพราะฉะนั้นเราจึงมาแก้ไข อันนี้ก็เพื่อจะให้มันดีขึ้น ทศช.เกษม แล้วก็เมื่อว่าผมเพิ่งได้รับไถ่ไปกฎกฎหมายลักษณะปกครองท้องถิ่นของแก้ที่แก้ไข ก็ไม่ไถ่จะไปซื้อหรือนำมันก็ท่วมมันอยู่ไกล ต้องไปซื้อถึงหน้าประตูวิเศษ เมื่อเราไถ่รับมาที่รัฐสภา ก็ไถ่กฎหมายปกครองท้องถิ่น ก็เอามาคุยตอนครึ่งชั่วโมงนี้ ผมจะขออธิบายแต่เพียงสั้น ๆ

เขากลับทัวไถ่ ตุจริตคือหน้าทีนี้ เพราะว่ามันกลับไค่ยากมันกลับยาก เพราะฉะนั้นก็ขอฝาก
 ข้อสังเกตุอันนี้ไว้ควยว่าคนตุจริตคือหน้าทีนี้โทษไป ๗ ปี แล้วยังให้เป็นหรือณะคริบ มัน
 ตะขิดตะขวงใจนะคริบ ส่วนข้ออื่น (๑๑) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งศาลยังไม่สั่งให้
 พ้นจากคัก อันนี้เพิ่มชั้นใหม่ แต่กักตุนความรู้ออก การกักตุนความรู้ออกนี้ผมไม่ขัดข้อง
 เพราะว่าผู้ใหญ่มานำมันในท้องที่นั้นความรู้ของเขาความจริงไม่สำคัญ สำคัญที่ความประพฤติและ
 คีลธรรมหรือการปฏิบัติหน้าทีของเขา ในฐานะที่ตนเองมีอายุ ๒๔ ปี แล้วยังมีคักคูลูกคูลูกกับ
 ผู้ใหญ่มานและกำนัน นั้นผมรู้ว่ากำนัน ผู้ใหญ่มานที่นั่นเป็นคนคักจริง ๆ นี้ได้รับความนับถือจาก
 ลูกบ้านอยางกับพ่อ แลวกำนัน ผู้ใหญ่มานพูดอะไรนี้เชื่อเลย และผู้ใหญ่มาน กำนันที่เชื่อหรือพิล
 จริง ๆ นี้สามารถจะจับเอาคนร้ายที่ขโมยวัว ควาย คินมาได้เลยก็เกียวก โดยเขาเรียกมา
 เลยว่าแต่ต้องเอามาคินนะ เขาพูดเท่านั้นเขาไม่คองพูดมาก ผู้ใหญ่มาน กำนัน ในสมัยที่ผม
 ยังเป็นเด็ก ๆ นี้เขาพูดเพียงเท่านั้น เขามือหรือพิลจริง ๆ แต่เขาไม่ค้อมือหรือพิลในทางชั่ว
 พื่อชั่วค่ออาจจะมีบ้าง แต่ผมว่ามันน้อย ที่นี้ในมาตรา ๑๓ นี้คือ คักคนที่ เรื่องการจักใหม่
 การเลือกคักผู้ใหญ่มาน โดยคักคณะกรรมการเลือกคักนายอำเภอเป็นประธาน กำนันหรือ
 ผู้ใหญ่มานในตำบลนั้น ๑ คน และราษฎรผู้มีสิทธิเลือกคักผู้ใหญ่มาน ๓ คนเป็นกรรมการ กิรวม
 ๕ คน อันนี้เขาคักทำคัก แลวกิให้อยู่ในตำแหน่งโคกราวละ ๕ ปี ที่นี้ข้อที่นำส่งสัจก็ค่อ
 มาตรา ๑๔ เรื่องผู้ใหญ่มานออกจากตำแหน่ง ปี่ใน (๕) ที่ว่าไปเสียจากหมู่บ้านที่ตนปกครอง
 เกินสามเดือน อันนี้ความมุ่งหมายน่าจะหมายความว่าเขาจะไม่เสียจากหมู่บ้านตั้งไปเลย
 ไม่เอาใจใส่กับหมู่บ้าน ที่นี้ถ้าแก่บ่จะจะทำอยางไร อยางพิลเอก เล็ก ท่านถามผมเมื่อคัก
 ผมมอกว่าถ้าแก่ไปบ่ช่วยบ่คองหมู่บ้าน ต้องไปรักษาอยู่ในโรงพยาบาลจังหวัด นี้แก่จะรับไหม
 ผมก็ว่านั่นเป็น เรื่องคองแปลความกันแล้ว ไม่เสียจากหมู่บ้าน อันนี้ผมบ่บ่ความว่าเวลาแก่
 บ่บ่เวกไปเพื่ออนันไปโดยสมัครใจและจำเป็นควย ก็อาจจะคองคักให้พ้นจากตำแหน่งกิด
 กระมัง ผมเข้าใจวอยางนั้น อันนี้ผมฝากไว้เท่านั้น ที่นี้ในเรื่องข้อที่ส่งสัจกัน ที่ผมเขียนไว้
 เมื่อคักนั้นว่า มาตรา ๑๔ นะคริบ "ถ้าตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่มานฝ่ายปกครองหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่มาน
 ฝ่ายรักษาความสงบวางลง ให้มีการคักเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่มานฝ่ายปกครองหรือฝ่ายรักษาความสงบ
 ขึ้นแทน" อันนี้ผมก็เขียนคูนทวารการคักเลือกผู้ช่วยผมมออยางไร เมื่อมาคูนนี้แล้วมันมาตรา ๑๕

ซึ่งไม่ได้แก้ไข และเขามัวอยู่แต่ใช้เงินไว้เมื่อปี ๒๕๑๐ ว่า "ใหญ่ใหญ่มาและกำนันทองที่
 ร่วมกับที่จารณาคลเลือกราษฎรซึ่งมีคุณสมบัติความมาครา ๑๖ ยกเว้นเป็นเจ้าบ้าน ให้เป็น
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่มาฝ่ายปกครองและฝ่ายรักษาความสงบ" อันนี้ก็เห็นพอจะผ่านไปได้นี้แน่ก็ดูเท่าที่
 จะอ่านได้ในเวลาอันรวดเร็วที่สุด เพราะเวลานั้นจำกัเหลือเกิน ผมเสียขายเหมือนกัน
 เพราะว่ากฎหมายเรื่องนี้เป็น เรื่องสำคัญ ผมจะผ่านไปถึงมาครานี้ครับ มาครา ๓๐ ผม
 อยากจะเรียนถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งท่านไปมาตั้งอยู่ "มาครา ๓๐
 ให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้งกำนัน โดยตั้งคณะกรรมการเลือกตั้งคณะหนึ่งประกอบด้วย
 นายอำเภอหรือผู้รับมอบหมาย เป็นประธานกำนันตำบลที่อยู่ใกล้เคียง หรือผู้ใหญ่มาในตำบลนั้น
 และราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งกำนันหมู่บ้านละ ๑ คน ถ้าผู้ใหญ่มาในตำบลนั้นไม่มี ให้ตั้งผู้ใหญ่มา
 ตำบลใกล้เคียงแทน" นี่หมายความว่านายอำเภอ ๑ ที่นี้กำนันตำบลที่อยู่ใกล้เคียง ใน
 มาครา ๓๐ เรื่องคณะกรรมการเลือกตั้งกำนันนี้ ตัวกำนันตำบลนั้นเป็นกรรมการไม่ได้ ซึ่ง
 ก็ถูก ที่นี้ให้ตั้งกำนันตำบลที่ใกล้เคียงกัน เพราะใกล้เคียงทั้ง ๔ ทิศ ที่นี้เกี่ยวข้อไขถณะ
 เลือกกำนันที่ห่างออกไปหรือว่าอยู่ไกล แลวกี่เอาคนเดียว อย่างนี้จริงกำนันตำบลใกล้เคียง
 นี้เขาก็ดึง ๔ ตำบล มีที่รอบ ๔ ทิศ หักจ่าย ๆ ก็ ๔ ทิศ หรือถ้า ๔ ทิศ ๑๖ ทิศ อะไร
 ก็ไปอีกเรื่องหนึ่ง ที่นี้กำนันตำบลที่ใกล้เคียงนี้เอาคนเดียว อันนี้บางที่ท่านอธิบดีกรมการปกครอง
 ก็อาจจะชี้แจงได้ หรือท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจจะบอกได้ว่าความมุ่งหมาย
 นี้ต้องการกำนันตำบลที่อยู่ใกล้เคียงกัน การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่มา คณะกรรมการมี ๕
 ส่วนอันนี้ไม่รู้ว่ากี่คน .. เพราะไม่ได้กำหนดจำนวนไว้ กำนันตำบลที่อยู่ใกล้เคียง ผู้ใหญ่มา
 ในตำบลนั้นเราว่าเพราะว่าตำบลนั้นมีผู้ใหญ่มากี่คน ราษฎรหมู่บ้านละ ๑ คน เราว่าจำนวน
 กำนันตำบลที่อยู่ใกล้เคียงเท่านี้ที่เราไม่รู้อีก และกำนันตำบลที่ใกล้เคียง ก็ถ้า ๔ ทิศก็ ๔ คน
 ท่านมุ่งหมายจะตั้ง ๔ คนหรืออีกคน อะไร ที่จริงในที่นี้ก็จะระบุจะให้มีจำนวนที่แน่นอนไม่เลือก
 ข้อดีข้อชองในทางใดแยงกันขึ้นว่าไปตั้งกำนันตำบลนั้นตำบลนั้นมาละครับ อันนี้ผมขอเสนอเป็น
 ข้อสังเกตหรือเรียนถามรัฐมนตรี ที่นี้พรรคสาม พรรคสามสังสัยครับ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง
 เป็นกำนันต้องมีภูมิลำเนาท้องถิ่นที่อยู่ประจำเป็นหลักภูมการทะเบียนไม่น้อยกว่า ๖ เดือน อันนี้
 ไม่มีปัญหาละครับ แต่ที่จำกัถามมาและต้องไม่เป็นผู้ใหญ่มา ผมเพียงจะจั่วถามด สว. ว่ากำนัน

หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่านและต้องมีคุณสมบัติและมีอยู่ในลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ อันนี้ไม่เป็น
 อะไรนะครับ ที่นี้เจ้าก็ห้ามคงไม่เป็นผู้ใหญ่านนี้ความจริงกฎหมายลักษณะปกครองท้องถิ่นที่เดิม
 มีให้นายอำเภอได้รับสมัครจากผู้ใหญ่านที่จะเป็นกำนัน อันนั้นก็เป็นการคัดเลือกบริหารกฎทั่วไปไม่ให้
 เขาเป็นกำนัน ซึ่งก็ไม่ถูก แต่ว่าสงสัยว่าที่มาตามผู้ใหญ่านไม่ใช่สมัครเป็นกำนันด้วย
 อันนั้นจะมีผลประโยชน์หรือมันมีข้อขัดข้องอย่างไรที่ห้ามเขา เพราะผู้ใหญ่านที่มีความสามารถนั้น
 เขาก็ควรจะได้รับเลือกตั้งเป็นกำนันก็ได้ หรือว่าอาจจะเกรงอิทธิพลของผู้ใหญ่าน กระผม
 ก็ว่าข้อขัดข้องนี้เห็นจะน้อย เพราะว่าผู้ใหญ่านต้องมีอิทธิพลเฉพาะหมู่บ้านของตนหรือหมู่บ้าน
 ใกล้เคียง คำว่าหนึ่งมีตั้งมากมายหลายสิบหมู่บ้าน เราจะไม่เจาะจงนะครับ ที่ผู้ใหญ่าน
 ที่ใด ๆ ถ้าจะน้อยใจหรือที่แก่สามารถสมควรจะเป็นก็ได้เลยเป็นเหตุให้แกไม่สมัครรับเลือกตั้ง
 เป็นผู้ใหญ่าน แกอาจจะไปเป็นกำนันก็ได้ เราชักชวนกันไป ผู้ใหญ่านที่ที่จริงน่าจะให้แก
 เป็นไ้ชนะครับ กำนันนั้นแม้ว่าถ้าแก่สามารถจริง ๆ จะปกครองหมู่บ้านเรียบร้อยก็ แล้วผู้ใหญ่าน
 หมู่อื่นก็ให้ความเคารพเทิดอิด ทำไมเราจึงให้แกบริหารทั่วไปเท่านั้น ที่มาสมัครทั้งหมดนี้ถ้าเขา
 อยู่ในไม่ยกว่า ๒ เดือน อันนี้มาสังเกตเหมือนกันนะครับ ๒ เดือนนี้ถ้าเป็นเลือกใครก็ได้เลือก
 ผู้ใหญ่านก็ได้ เลือกกำนันก็ได้ หรือสมัครก็ได้ อะไรมันทำให้ฝ่ายตรงข้ามอาจจะมาขอ
 ลงทะเบียนมาอยู่ ๒ เดือน แล้วก็มีอำนาจจะก่อนถึงนะครับ อันนี้เห็นจะต้องระวัง
 กันหน่อยนะครับ ย่อมว่ากระทรวงมหาดไทยก็คงจะระวังอยู่แล้ว ที่นี้เรื่องต้องไม่เป็นผู้ใหญ่าน
 นั้นผมสงสัย เพศหรือประจำตำบล สารวัตรกำนันหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่านสักข้างละอะไร ไม่เป็นไร
 นะครับ แต่สำหรับผู้ใหญ่านที่ที่สามารถทำไม่จริงไม่ให้เป็นนั้น อันนี้อาจจะเป็นข้อขัดขวาง
 ให้เขาไม่ยอมสมัครเป็นผู้ใหญ่านด้วยก็ได้ละมังครับ หรือว่าอาจจะอิทธิพล ผมก็ว่าไม่
 หรอกครับ ผม มากรออันนี้ ผมก็ยังไม่ว่าเลยครับ ไม่เป็นไร เพราะว่าอันนี้อยู่ใน
 คณะกรรมการฝ่ายปกครองอยู่ ผมอยากจะถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 ทำไมไม่ให้ผู้ใหญ่านเป็นทำไมต้องห้ามไม่ให้คัดเลือกเป็นกำนัน แต่ตัวกำนันนั้นเองเป็นได้
 นะครับ ตามมากรอในไม่คงห้าม เขาสมัครได้ ที่นี้ตำแหน่งไปแล้ว เขาก็สมัครได้ ก็ไม่
 ต้องห้าม ที่นี้ที่เป็นกำนัน เป็นผู้ใหญ่านทำไมเราห้ามเขา เท่านั้นแหละครับ ขอขอบคุณ

นายบุญเพ่ง ทองสวัสดิ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) ท่านผู้เป็นประธาน
 กระทบของชอประทานกรม เรียนในปัญหาสุดท้ายเสียก่อน ปัญหาสุดท้ายความมาตรา ๓๐ นี้
 มาตรา ๓๐ นี้ก็เป็นร่างที่ทางคณะกรรมการร่างการของสภาผู้แทนราษฎรร่างขึ้นมา แต่ว่าเมื่อสอบดู
 แล้วความความมุ่งหมายก็มีอยู่ว่า ในเรื่องเกี่ยวกับคำปลัดไถ่เลี้ยง **ว่าจะเอาตำบลไถ่เลี้ยง**
 ตำบลไหนเข้ามาเป็นกรมการรวม ตามมาตรา ๓๐ นี้ **ก็ปรากฏว่าจะต้องเป็นไปตาม**
 ความหมายตามที่ร่างไว้ คือว่าคำปลัดไถ่เลี้ยง ๒ ตำบล ก็คงมาทั้ง ๒ คนมี ๓ ก็มา ๓
 มี ๔ ก็มา ๔ มี ๕ ก็มา ๕ อันนี้คือความมุ่งหมายที่คณะกรรมการร่างเราวางเอาไว้ อันที่สอง
 ประเด็นเกี่ยวกับที่ว่าทำไมถึงใหญ่ใหญ่ขนาดนั้นกำหนดแยกกัน อันนี้ก็ในทำนองเกี่ยวกับ
 หมายความว่าความประสงค์ว่าในลักษณะของการเลือกตั้งผู้บริหารงานหรือทั่ว ๆ ไป ในขณะที่
 ก็มันเป็นการที่จะแยกคนออกห่างจากคนละทาง คือแปลว่าถ้าหากว่าเป็นผู้ใหญ่มาแล้วก็ไม่คง
 เป็นกำหนด เป็นกำหนดแล้วก็ไม่คงเป็นผู้ใหญ่มา ในลักษณะความมุ่งหมาย เขามาในรูปแบบนี้
 จึงขอประทานกรม เรียนไว้ ส่วนในประเด็นต่อไปนี้ ที่รัฐบาลอาจจะขอประทานกรม เรียน
 คือปัญหาว่า ที่เดียวกันว่า กำหนด ผู้ใหญ่นั้น ถึงกาลเวลาหรือยังที่จะให้มีการ เลือกตั้ง
 กำหนด ผู้ใหญ่นั้น อันที่กระผมใครขอประทานกรม เรียนว่า ความจริงกำหนด ผู้ใหญ่นั้น
 มันมีการ เลือกตั้งกันมานานแล้ว ดังที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านอภิปรายมาเมื่อกี้ ไม่ใช่ของใหม่
 ในการเลือกตั้งกำหนด ผู้ใหญ่นั้น อย่างน้อย ๆ ก็เลือกตั้งมาประมาณ ๖๐ - ๗๐ ปีแล้ว เพราะ
 ฉะนั้นที่มาแก้ไขกันในตอนหลัง ๆ นี้ ก็เป็นการแก้ไขของวิธี ระเบียบ รูปแบบเท่านั้นเอง แต่
 หลักใหญ่แท้คือการ เลือกตั้งนั่นเอง คือตัวกำหนด ผู้ใหญ่นั้นจะต้องมาจากการเลือกตั้ง แต่
 ความมุ่งหมายเดิมจะมีประการใดนั้นก็ยากที่จะสืบเสาะดู แต่ว่าอย่างไรก็ตาม เขาใจว่า
 ความมุ่งหมายเดิมมันต้องการจะให้รูปแบบของการปกครองส่วนย่อยที่สุดเริ่มขึ้นก่อน ในที่ที่ว่า
 จะให้ราษฎรรู้จักความรับผิดชอบว่าจะเลือกผู้แทนของตัวสำหรับทำงานในบางหน้าที่ คืองานของ
 ตำแหน่งกำหนด ผู้ใหญ่นั้น แต่หากว่าลักษณะการปกครองในขณะนั้น ส่วนกลางจำเป็นต้อง
 ยึดอำนาจเอาไว้ แล้วที่ข้างกลางก็คงจะยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการในหน้าที่ของตัวหรือว่าในรูป
 ในการที่จะบริหารงานในตำแหน่งหน้าผู้ใหญ่มา กำหนด ทั้งหกกฎหมายหรือว่าจะไรก็ตามไม่ได
 ทำกันไว้เรียบร้อยในขณะนั้น เพราะฉะนั้นกำหนด ผู้ใหญ่นั้นในลักษณะที่ เลือกตั้งมาแต่เริ่มแรก

จึงเป็นคนอยู่ในสองฐานะ ฐานะหนึ่งเป็นผู้แทนราษฎรในหมู่บ้านหรือตำบลนั้น ฐานะที่สองเป็นคนแทนส่วนกลาง เป็นคนแทนทั้งสองทาง รับคำสั่งจากส่วนกลางไปบอกส่วนกลาง รับความทุกข์ยากของส่วนกลาง เข้ามารวมอกกับส่วนกลาง คือมารวมอกกับอำเภอ ตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในขณะนั้น รูปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในขณะนั้นจึงไม่ใช่รูปของท้องถิ่นเป็นรูปกลาง ๆ เหมือนกับจะว่านักกีฬา จะว่านักกรีฑาก็ ทำงานสองหน้าที่ ทันต่อมา เรื่องที่ว่าจะมีมีการเลือกตั้งกันในคราวนี้ ก็มีเสียงมาจากทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก่อน โดยเฉพาะเกี่ยวกับปัญหาในการยื่นเงินออกไปสู่ชนบท ในการยื่นเงินไปในปีที่แล้วนั้น รัฐบาลก็ให้สภาตำบล ซึ่งสภาตำบลนั้นโดยลักษณะในรูปของมันแล้วก็โดยรูปของสภาตำบลแล้วก็มีเป็นรูปของท้องถิ่นนั่นเอง แต่หากว่าไม่สมบูรณ์ และไม่ชัดเจนขึ้น ในร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ก่อนที่จะมีประกาศของคณะปฏิวัติออกมาแล้ว ก็ออกมายกเลิกนะ เขาก็กำหนดไว้ว่าสภาตำบลเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารท้องถิ่น คือมีสภาตำบล มีเทศบาล มีสุขาภิบาล และมีองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่เมื่อประกาศของคณะปฏิวัติมีมากยกเลิกเสียเลย รูปมันเลยมองไม่เห็นชัดเจน เพราะความมุ่งหมายเมื่อเราจะยื่นเงินเข้าไปสู่ตำบลแล้ว เราต้องการให้องค์การเล็ก ๆ องค์การหนึ่ง ซึ่งทำงานอยู่ในขณะต่อสภาตำบลนั้นมีรูปของมันใหญ่ถูกต้องแม้จะไม่ถูก ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่อยากจะทำมันเป็นระยะ ๆ ไป ความคิดเห็นของรัฐบาลกับของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนมากก็ตรงกัน จึงได้มีการแก้ไขกฎหมายนี้ โดยที่เราจะให้มีการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ถ้าจะให้เลือกตั้งว่าเป็นสมาชิกสภาตำบลเสีย โดยเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเสียเลยมันก็หายากลำบาก มันจะต้องอาศัยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอยู่ด้วย ก็เลยให้มีการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้ชัดเจนออกมาในรูปที่ว่าต้องลงคะแนนลับต้องให้เลือก โดยเลือกผิดจากวิธีก่อนไปหน่อย เสรีจแล้วก็ตามอยู่ที่สภาตำบล แล้วต่อไปเราก็ให้สภาตำบลนี้เป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ก็ค่อยขยายค่อยทำไปให้ภายในกำหนดของกฎหมายรัฐธรรมนูญภายใน ๒ ปีก็พยายามจะทำให้เป็นสภาที่เข้ารูป ทั้งนี้เพื่อสนองรับนโยบายของรัฐบาลมาลงอย่างเป็นต้นว่าการยื่นเงินเอาไปสู่ในชนบท เพื่อให้ประชาชนได้รู้ตัว เขามีสติมีสำนึก แล้วก็ได้รับเงินเข้าไปบำรุงท้องถิ่นจากภาษีอากรที่ตัวเสียมาแล้ว ให้เขารู้ว่าคนที่ทำงานแทนเขาก็ต้องคนในท้องถิ่นนั่นเอง นี่เป็นแนวนโยบายของรัฐบาลที่ได้ออกไปแล้ว เพราะฉะนั้นการเลือกตั้งนี้

ในประเด็นที่ว่าคงมีการเลือกตั้งหรือไม่สักเห็นจะต้องขอประธานกรรมาธิการเรียนขอความกรุณาว่าเห็นจะจำเป็นต้องยอมรับว่าคงมีการเลือกตั้ง จะไม่เลือกตั้งนั้นถ้าไม่อาจจกให้บุคคลหลายเข้าไปเสียในปัญหาตอนนั้นแล้ว ภายในระยะ ๒ ปีเราอาจจะจับคู่กันไม่ทัน แต่ว่าอย่างไรก็ตามการเลือกตั้งทั้งทางรัฐบาลก็โตคักอยู่เหมือนกันว่า ถ้าจะให้เลือกตั้งพร้อมกันทั้งหมดก็เป็นปัญหาใหญ่ยิ่ง กะคำนวณคร่าว ๆ ว่าจะต้องใช้เงินถึง ๒๐๐ ล้านบาท เพราะเรามีหมู่บ้านถึง ๕ หมื่นกว่าหมู่บ้าน มีตำบลอีก ๕ พันกว่า เพราะฉะนั้นเวลารัฐบาลร่างกฎหมายนี้เข้ามาสู่สภานิติบัญญัติ รัฐบาลก็คอย ๆ กำหนดเงื่อนไขเอาไว้โดยไม่เอาหน้าเสียตั้งแต่ ๔ หมื่น ๕ หมื่น คือทั้งหมู่บ้าน ทั้งกำนัน ๕ หมื่น โดยกำหนดเอาไว้ที่เหนืออายุของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านครบ ๖๐ ปีแล้วเราก็เลือกตั้งนั้น แล้วที่โตครบ ๕ ปี คือว่าก็เลือกตั้งคราวที่แล้วมาแล้วแล้วทำางตำแหน่งมาถึง ๕ ปี. เราก็ตัดใจในหน่วยงานนั้น ตำบลนั้น หมู่บ้านนั้น เพราะฉะนั้นเราคอย ๆ ทำอย่างนี้ไปสักชั่วระยะเวลาหนึ่ง ก็จะทำให้การเดินเบ็ดเตล็ดน้อยลง แล้วก็คือว่าอย่างไรก็คงทำกัน เพราะกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่สำรวจมาแล้ว นี่ก็ส่วนใหญ่ทำางตำแหน่งมาแล้วหลายปี ส่วนที่จะทำางตำแหน่งเพียงแต่ไม่เท่าไรแล้วจะไปครบ ๕ ปี อีกหลายปีนั้นก็มีจำนวนไม่มากนัก นี่ความคิดเดิมเป็นอย่างนั้นครับ แต่ว่าเมื่อส่งไปสภาผู้แทนราษฎรแล้ว นี่ก็ของสภาผู้แทนราษฎรก็ให้เลือกตั้งทั้งหมด เมื่อบัดของสภาผู้แทนราษฎรมาเช่นนั้น ทางรัฐบาลก็ต้องเตรียมตัวเอาไว้ ถ้าหากว่าผ่านสภานี้ไปก็จำเป็น ส่วนท่านผู้ที่เกี่ยวข้องก็ถามว่าจะเอางบประมาณที่ไหนมาอะ หรือว่ามีเงินช้อนอะไรที่ไหนจะไร ไม่ใช้หรือครับ ถ้าหากว่าจำเป็นก็ต้องของงบประมาณเพิ่มเติมเข้ามา เพราะเหตุว่ามันเป็นเรื่องเข้ามาในระยะที่ไม่รู้จะทำอย่างไร งบประมาณเราก็ผ่านไปแล้ว ส่วนในระยะเวลา ๕๐ วันถึง ๑๐๐ วันนั้น เติมที่ก็ช้อนกันไว้ ๑๐๐ วัน แต่เมื่อทางไหนกำหนดมาโดยมีมติเพียงแค ๕๐ วัน รัฐบาลก็จำเป็นเพราะรัฐบาลเป็นผู้รับใช้สภา เมื่อสภาเขาให้ทำางไรก็ต้องทำ ทำไม่ก็ต้องออกเพราะฉะนั้นรัฐบาลก็จำเป็นละ ๕๐ วัน ก็คงหาวิธีเร่งรัดกันไว้ เพราะฉะนั้นปัญหาสมัยก่อนอยู่บ้าง ทางรัฐบาลเองบางอันก็หนักใจ แต่ก็คิดว่าพอทำได้ ไม่ใช่ว่าทำไม่ได้เลยนะครับ ก็ใครขอประธานกรรมาธิการเรียนเพียงเท่านี้ครับ ส่วนปัญหาเรื่องเงินไปนั้นใครขอประธานกรรมาธิการเรียนเพิ่มเติมเป็นการนอกเหนือประเด็นไปสักนิดหนึ่ง การเงินไปเข้าไปสู่ตำบลต่าง ๆ นั้น

ถ้าหากว่าลักษณะของก้านั้น ผู้ใหญ่มาขังเป็นเหมือนที่เป็นอยู่นี้ กระผมก็ยอมรับว่าท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติท่านที่อภิปรายมาแล้วก่อนเมื่อส่วนว่าลักษณะมันจะเป็นผลอย่างไรบ้าง แต่ว่าถ้าหากว่า
 โลกแก้ไขสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ไปแล้วละก็ลักษณะผลอย่างไรมันจะหายไป เพราะทั้งนี้กระทรวง
 มหาดไทยได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ที่กล่าวหาว่ามีการไม่เข้าทำละ จะเรียกว่าทุจริตหรืออะไรก็ตาม
 คือในทางที่ใช้เงินไม่ถูกไม่ตรงนั้นก็มากมายพอสมควร ก็ประมาณสัก ๒๐๐ เรื่อง แต่อย่างไร
 ก็ตาม ๒๐๐ เรื่องนี้เมื่อมาตรวจดูแล้วรู้สึกว่าเป็นการบกพร่องขององค์การกับวิธีการควบคุม ใน
 ทางการเงิน ๒ ทาง แต่ว่ารัฐบาลก็จะต้องแก้ปัญหานี้ การควบคุมและการดำเนินงานของ
 สภาตำบล ซึ่งจะมีตั้งแต่การเลือกตั้งนี้เข้าไป และก็พยายามที่จะหาวิธีการควบคุมไม่ปล่อยให้
 ให้เป็นเสรีเงินเงินไปเหมือนคราวที่แล้ว เพราะเพื่อให้ได้ผลในทางที่การใช้เงินนั้นให้ได้ผลขึ้น
 ก็ขอประทานกราบเรียนว่า การเลือกตั้งก้านั้น ผู้ใหญ่มาขังนี้ส่วน ๆ หนึ่ง เหมือนกันในการ
 ที่จะป้องกันการรั่วไหลของเงินที่มันออกไปสู่ส่วนนั้น

นายเสนาะ เอกพรหม : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอกราบขอบพระคุณ
 ที่ได้โปรดให้มาพูดเป็นครั้งที่ ๒ ก่อนนี้ทั้งหมดกระผมได้ฟัง ทางฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 มหาดไทย ท่านยอมรับออกมาว่าเห็นจะต้องของประมาณเพิ่มเติม ก็เป็นการสมกับที่กระผม
 โศกเศร้าเรียนว่าเมื่อวานนี้สภาเราได้ผ่านไป ๒ ทุ่มกว่าแล้ว ใจระบบตอนนั้นมันไม่ชัดเจน
 อย่างไม่รู้ตัวแล้วต่อไปคงจะกลหาหน้าแล้วระชากคอกหาหน้า คือประชาชน ถ้าหาว่ารัฐบาล
 ได้ฟังเสียงบนของหน้าเวลานั้นก็มากครับ อันนี้กระผมให้เป็นอย่างนี้คิดว่าเรื่องจำเป็นก็ควรทำ
 นั้นยังไม่จำเป็นครับ เพราะฉะนั้นควรจะชดเชยไว้ได้อย่างที่กระผมบอกท่านเราเกิดขึ้นละครับ
 คือเครื่องมุ่งหน้าจำเป็นที่อยู่จำเป็น ยารักษาโรคจำเป็น อาหารจำเป็นครับ และระบบ
 การเลือกตั้งถ้าจะขัดกับรัฐธรรมนูญท่านสมาชิกก็มีเกียรติซึ่งเกิดมาจากอเมริกา ท่านผู้ว่า
 เพื่อให้ถูกต้อง อัดฯ ทางฯ รัฐมนตรีท่านกับอนันต์ถูกต้องแล้ว และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 มหาดไทยมีหน้าที่โดยตรงบอกว่ามีมีการเลือกตั้งแล้ว แต่มันยังไม่ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ถ้ามัน
 ยังไม่ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ถ้าไม่สูญเสีย ไม่ใช่รัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๖ อย่างเพื่อนสมาชิก
 สภาสตรีท่านว่าแล้ว กระผมว่าวิธีการชดเชยไปก่อนมันมากอยู่แล้วงบประมาณเวลานั้น ถ้าหากว่า
 รัฐบาลเป็นผู้เสียเองจะรู้สึกสายหน้าเลย แต่ว่าเข้ามายังประชาชน ๕๐ ล้านนั้น และกระผมมี

อายุ ๒๔ ปี ทำงานมา ๕๐ ปีมันยังมีไม่ถึงแสนเลยครับนี่ และประชาชนที่ไม่มีเงิน ๓ คำแห่ง
 อย่างกระแสมะจะบนชนากไทน์ นี่กระแสมะก็ด้วยจริงใจไม่โกงมาเล่นลิ้นในสภาครับ วันนี้กระแสมะ
 คงกลับบ้านอย่างสบายใจ เพราะไม่มีการถ่ายทอดกระจายเสียงในการที่กระแสมะก็โจมตี
 ท่านสุภาพสตรี แต่จะมีอันตรายครั้งที่เพื่อนกับเพื่อนจะไปบอกกัน คือในที่สุภาพสตรีแต่
 เบอรืเช่นที่จำนวนน้อยของสุภาพสตรีในครั้น และกระแสมะเองนี้โดยเกียรติยศรับมีพยานหลักฐาน
 ในขณะที่ทำรีเสิร์ช (RESEARCH) นี้ กระแสมะเขียนไว้ข้อหนึ่งว่า ถ้าผู้หญิง ประทวนโพษ
 นะครั้น อะดัลเทอรี่ (ADULTERY) คือมีคู่ สามที่ห้องหย่า แควภาสามีไม่มีคู่ ภรรยา
 ห้องหย่าไม่ได้ กระแสมะเขียนไว้ในหน้า คอมเม้นท์ (COMMENT) เลยว่า ถ้าเขาพาเจ้า
 โต้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะขอแก้ว่า ผู้ชายมีคู่ ภรรยาห้องหย่าได้ กฎหมายฝรั่งเศส
 เขาก็มีครับ แต่เสียใจมาเป็นวูฐ ซึ่งท่านผู้ร่างรัฐธรรมนูญกันทำให้เสียเลยเสนอไม่ได้ ที่
 ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องบอกว่าการศึกษาไม่สำคัญทำไมจะไม่สำคัญครับ ท่านสมัชชานี้เข้ามาเกี่ยวกับ
 ในหน้าพินานเมืองมากมาย เป็นที่ว่าการโยกย้ายจากถิ่นที่อยู่ การประเพณีภาษี ไม่ทราบ
 ท่านเคยเสียหรือเปล่า เมื่อครั้นมันจะต้องมีรู้จักตัวหนังสือหนึ่งห้า และเป็นก้านั้น เป็นประมุข
 หมูมานทั้งพินานหนังสือไม่ออก เหมือนกับคนที่ประมุขหรือเป็นอะไรก็แล้วแต่เออะ ความรู้
 น้อยกว่าลูกน้องมันเป็นอย่างไรครับ กระแสมะก็ด้วยอย่างเลย พาพา ประธานสภา สูงกว่า
 ทุกคนเลย คนก็กลัวมันละครับ เพราะฉะนั้นมันก็เหมือนกันครับ แล้วก็ท่านนี้ท่านบอก
 การศึกษาไม่สำคัญ มันไม่ทราบครับ หมายความว่าการศึกษาเรายังไม่พอมหาวิทยาลัยก็ยังไม่
 เป็นทหารสมัยก่อนต้องจำกัน และถ้าท่านไม่มีการศึกษา กระแสมะว่าไปอเมริกาไม่คง
 พยายามอังกฤษเมื่อยมือหรืออ้อม แต่ไปอย่างสบาย เพราะท่านเก่งพจนานุกรมด้วย จริง
 ผู้หญิงก็แหมนี่เป็นเลิศ เป็นคนว่า มาภาเร็ค แอสเซอร์ ก็เป็นหัวหน้าพรรค คอนเซอร์เวทิฟ
 (CONSERVATIVE) ก็โง่งง แควภากรอยปรีกับผู้หญิงถึงโคซซันมา แล้วกระแสมะไม่ยก
 เอ่ยชื่อครับ พุทธิศาสตร์ก็คิดเดี่ยว ๆ บางประเทศพอเป็น เขาเพลินแล้วเป็น โพรม มินิสเตอร์
 (PRIME MINISTER) ผู้หญิง เลยเอาคนคิดกระวางไม่รักหมั่นแล้ว แล้วก็ออกกฎหมาย
 ออกมาคัดค้านอำนาจศาล นี่ละครับ ประเทศเราทำไม่ได้เดชะพวก เราคงเคารพศาล
 จะคงตายจากแก่อ้อมจากแก่อ้อมนัก รัฐมนตรีก็คงยอม นี่สปิริตช่วยกันผู้หญิงนี่กันครับ

คุณหญิงโม กระผมเคารพ และใครต่อใครที่เป็นผู้หญิงกระผมเคารพหมดนะ แต่เราอย่าพูด
 ในแง่ไหน จริง ท่านบอกว่ามีมาตรา ๒๒๖ กับมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๕ คือแก้ไขให้ชายกับหญิง
 เท่ากันอันนั้นคือโปรดแก้ไขครับ เฉพาะมาตรานี้ กระผมไม่ได้หวังจะให้ผู้หญิงเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน
 ทำไม่ไปแก้กันอย่างอื่นด้วยละ เหมือนกระผมจ้างช่างมาบอกว่าจะถอนน้ำมันไม่คอยตื่น ทำเสีย
 ไปแก้หลังคาไปแก้ครัว แก่ห้องนอนกระผม จะใช้โคหรือควัว เลยถือโอกาส กระผมไม่ใช่
 ว่าชักของนะ ต้องแก้ครับในเรื่องผู้หญิงนี่ แต่ว่าทำไมต้องไปแก้ไขตั้งแต่เล่มละ อันนี้คล้าย ๆ
 ว่าแก่นอกแมนหรือกรวย กระผมว่าไม่ถูกต้อง แก้โดยไม่เปลี่ยนเงินกระผมก็ไม่ว่า น้อยๆน้อย
 ประมาณนี้ครับ พอดี ผู้มีเกียรติ รัฐมนตรีมหาดไทยที่กระผมเคารพนี่นะ ท่านว่าสองร้อยล้าน
 นะครับ เอาเข้าจริงกว่าครึ่ง เขาเรียกอะไรครับ คนตรวจข้างบ้าน เขาเรียกมันมาหลาย
 ผู้ใหญ่ถูกกะสองหมื่นเป็นหมื่นสองร้อยเป็นสี่ร้อย กระผมฟังจากผู้เก่งกล้าในทางนี้ว่า
 ไม่ต่ำกว่าเจ็ดสิบล้านถ้าพร้อมกัน ถ้าที่ละอันก็ร้อยล้าน สี่ร้อยล้านไม่ใช่ร้อยครับ เห็นเป็นเรื่อง
 เล็กไปไ้ครับ ที่นี้กระผมก็มาเข้าประเด็นที่ว่า อ่านหนังสือออกออกผ่านแล้วนะครับ มีอยู่มาก
 หนึ่ง มาตรา ๑๕ ทำไม่ละครับ สถาปนาราชการซึ่งผ่านกฎหมายฉบับนี้ว่าอย่างไรครับ มาตรา
 ๑๕ "ก่านี้ ผู้ใหญ่นาย แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนันและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะได้รับเงิน
 ประจำตำแหน่งตามบัญญัติแห่งกฎหมาย" ทำไม่เขียนไว้เสียละ อย่างพระราชบัญญัติ
 ระเบียบข้าราชการพลเรือน เขาเขียนเสร็จ นี้วางใหม่ใหม่ใหม่ทำไมท่านสร้างขึ้นมาแล้ววาง
 อีกร่างช่วยกันวางใหม่ เริ่มร้อย จะใครว่าท่านเห็นว่านั่นสำคัญอย่างไร ผู้ใหญ่นายสำคัญ
 อย่างไร แพทย์ประจำตำบลก็สำคัญไปเลย หิ้งวางเข้าไว้กลายเป็นพรรคสองวา ใน
 ระหว่างนั้นยังไม่กฎหมายนี้ละ เงินประจำตำแหน่งให้ก่านี้ ผู้ใหญ่นายนี้ละครับ ก็
 หมายความว่าให้แล้วแต่กระทรวงมหาดไทย โยนอำนาจไปในพวกก่านี้ ผู้ใหญ่นายก็รู้กันจน
 เลยอิครับ บางคนที่งัดข้อให้เงินคือมันมากเออะ แล้วจะเกิดเหตุอะไรครับ โทษ ๆ คว้า
 เป็นพระราชบัญญัติแล้ว ทำไม่ไม่ใหม่จนหมด (COMPLETE) ไม่ใหม่สมบูรณ์ อันนี้
 กระผมไม่ได้ เป็นความมันจริงครับ พวกเรามีคณะกรรมการมาจัดการ การปกครองรวมทั้งกระผม
 ด้วย ก็ทำไม่มาโยนให้คณะกรรมการจัดการการปกครองต้องเห็นด้วย ทำมาใหม่สมบูรณ์ไม่ก็หรือ
 เมื่อจะทำอะไรให้เริ่มร้อยของคองว่านี่คนแล้วอย่างศาลนี้ ข้าราชการมาศาลขึ้นต้นให้ เริ่มร้อย

ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ไม่ใช่ว่ามีศาลอุทธรณ์ปล่อยให้เดชะไปก็ได้ เราไม่ทำ ที่
มีอีกอันหนึ่งครับ มาตรา ๑๒ ที่ว่า มีกำหนดทั้งสามมอกว่าคดีแล้ว ก่อนนี้เขามีลิมิต

(LIMET) อายุ ๖๐ คือ หมายความว่าตกแล้ว บางท้องที่นั้นครับ ยังมีคน
อายุ ๖๐ แล้วยังแข็งแรง แต่เราทุกคนส่วนใหญ่แล้วมันเป็นอย่างไร ความเปอร์เซ็นต์นั้น
คือ ๖๐ แล้วมันไม่ค่อยจะไหว แต่ ๖๔ แล้วยังไหวยังแข็งแรงก็ขึ้นอยู่กับอย่างไรครับ แต่

มีอีกคนครับ นี่กระผมให้ตัวอย่าง ในทางศาลบอกไม่ควรจะเกินอายุเลข ๖๐ ยิ่งแข็งแรงก็มี
แล้วมีเท่าไร และข้าราชการจริงยิ่งหลักว่า ๖๐ นั้นนะ ลมเกล้านครระยองราชการที่ ๕
ท่านทรงเยี่ยมแหลมจึงต้องดูความปลอดภัยเอามาให้ เรามาขึ้นกันอย่างไหนก็ได้ ท่านยังว่า ๖๐

แล้วว่ารุ่นหลังที่เยี่ยมแหลมนั้นเอาออกเลย **อันนี้กระผมว่ากระผมไม่เข้าใจเลยนะครับ**
กระผมบอกว่าคุณไหนผมเชื่อว่าเก่งกว่าข้าราชการที่ ๕ นี่กระผมเห็นว่าไม่ควรเอาออกอัน
ส่วนใกล้เคียงหรือใกล้เคียงกระผมเห็นด้วยมาตรา ๓๐ กระผมจึงคิดว่าสุด เอา

เคียงเลข ๆ ทางศาล ก. ก็เคียง ข. ก็เคียง นี่เราเต็มสุดได้ แต่เมื่อตอนเข้า
กระผมมุ่งหมายในแง่ที่จะขึ้นมาก็ปราชัยในแง่หลักการ รายละเอียดกระผมดูมาหมดเลยครับ

แต่กระผมจะนำพอกอย่างรายหลักใหญ่ ๆ ที่เห็นว่าอาจจะแสงไปเดี๋ยวนี้ว่ากระผม
ไม่เห็นด้วยมาตั้งแต่รับแล้ว พออ่านคอมแพเรทีฟ (COMPARATIVE) รชขึ้นมาแล้ว

เห็นว่าไม่ควรรับหลักการอย่างนี้ และกระผมรู้สึกใจวิสุทธี คิดว่าเข้ามาทุกวันนี้
แล้วก็ควรจะปกเกล้าปกกระหม่อมไปตลอดครับ เพราะกระผมไม่พอใจทุกเรื่องส่วนตัว
นั่นแหละครับ และกระผมขอแถมกับที่ ขาดๆ รัฐมนตรีท่านมอกว่าลี้ซิกอมมิวนิสต์โครวาคี

นั้นตัวก็เชิญว่าดี แต่กระผมทงเห็นใจตายแล้วก็ไม่ยอมว่าดีเพราะเหตุที่เราไปถูก
ประเดี๋ยวเดียวอาจารย์เห็นชอบขยายที่เอารัฐธรรมนูญของเรา ท่านมอกว่าไปที่ประเดี๋ยวเดียว
๕ วัน มอกว่า ไม่มีชโยบ ไม่มีชอทาน ไม่มีรถยนต์จน ก็เหมือนกับคนไปอังกฤษนะครับ

กระผมอยู่ที่นั่นกระผมไม่มีความข้องกฤษทั้งหมด ไปดูสิครับ บางคอนเนอร์ (CORNER)
อย่างนี้ไม่ค่อยจะไหว แต่เราเอาส่วนใหญ่ของเขาว่าดี เราปกครองมากระผมมัน
คินักหนาแล้ว ท่านชอบหรือครับที่ว่ามาหลอกรว่าเราเสมอกัน เสมอกันไม่ได้ นี่มัน

ยังไม่เสมอกันเลยครับ ถ้าเขาบอกว่ามันเป็นคอมมิวนิสต์มันดี รับประทานชาววิกไม่มรด
Legislative Institutional Repository of Thailand

อยู่บ้านไม่ออก แค้นอยู่อย่างไร ๆ ไปทรมานกรรม นี่แหละเขาว่าอยู่ในตระวางมันยังดีกว่า
 อยู่ในประเทศคอมมิวนิสต์ เขาว่าอย่างนั้นนะครับ นี่แหละครับกระผม **เดบรูซ** ว่ากระผม
 ไม่เห็นค่ายกับการที่จะแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทำไม ไม่เชื่อว่าไม่เห็นค่ายคลอกไปนะ
 ในชั่วระยะที่ค่าตั้งใช้เงินมากแล้วมันยังไม่จำเป็น แต่ว่าในวันข้างหน้าถ้าไปเถอะ
 แล้วจะแก้ไขเพราะว่าผู้หญิงมีสิทธิเป็นเท่าเทียม ผู้ใหญ่มาก กระผมสงสัยหลังเห็นค่ายครับ
 ขอประทานกราบเรียนเพียงแค่นี้ครับ

ประธานวุฒิสภา . คุณทวีขศรี

พลเอก ทวีชัย เสนีวงศ์ ณ อยุธยา . ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิก

ผู้เกี่ยวข้อง ความจริงนั้นกระผมก็ไม่ชอบกฎหมายอะไร เป็นทหารอาชีพ ก็ไม่อยากจะ
 เป็นทหารมาพูดบ่อย ๆ นาน ๆ กระผมจะพูดสักครั้งหนึ่งในสิ่งที่กระผมมีความรู้ ในสิ่งที่
 กระผมเห็นว่ามันจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติก็พูด กระผมอยู่ในสภามา ๑๖ ปีทั้งนี้
 ในสมัยที่ว่ากันว่า เป็นรัฐบาลเผด็จการทหารนั้น กระผมไม่เคยพูดเลยแม้แต่คำเดียว
 ได้แต่ยกมือ แต่เมื่อกระผมมาอยู่ในสภาคณะนิติบัญญัติ มาอยู่ในวุฒิสภานี้ กระผมอดไม่ได้ไม่รู
 มันเป็นอย่างไร กระผมต้องพูดในสิ่งที่กระผมมีความรู้สึก เพราะถ้ารู้สึกถ้าถ้าไม่พูดแล้ว
 มันจะไม่เป็นประโยชน์ ถ้าพูดแล้วประโยชน์นั้นอาจจะเกิดแก่ประเทศชาติ กระผมจึงพูด
 อย่างวันนี้ก็เหมือนกัน ความจริงกระผมไม่อยากจะพูด แต่เมื่อได้ฟังเพื่อนสมาชิกของกระผม
 คือ คุณเสนาะ เอกพจน์ ท่านบอกว่าไม่มีกระจ่ายเสียงก็คอยยังชั่วหน่อย เพราะการพูด
 ในบางทีนั้นกระผมว่าสำคัญมาก พระราชบัญญัติอันนี้สำคัญมาก สำคัญยิ่งกว่าพระราชบัญญัติ
 งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินที่เราพูดกันไปแล้วเมื่อวันพุธด้วยซ้ำไป กระผมว่าอย่างนั้น
 และจะเป็นการชิงชัยกันในระหว่างความเป็นไดโนเสาร์ตัวหนึ่ง ซึ่งไดโนเสาร์ตัวหนึ่งไปแล้ว
 กับความเป็นนักประชาธิปไตยอันเจิดจ้า ภาลงมคติไปในวันนี้ เราจะต้องอยู่ในลักษณะ ๒ ประการนี้
 ไม่ใคร่ก็ใคร่ แต่กระผมเห็นกระผมสมัครจะเป็นไดโนเสาร์ตัวหนึ่ง แต่ว่ายังไม่สูญพันธุ์
 กระผมยังไม่ยอมสูญพันธุ์ ยังมีตัวหนึ่งก็คือกระผมครับ เพราะฉะนั้นการอภิปรายในวันนี้
 นั้นนะ กระผมอยากจะกราบเรียนกับท่านประธานกับเพื่อนสมาชิกว่า ท่านทราบไหมครับว่า
 เวลาที่ก้านั้น ผู้ใหญ่มาก ในท้องถิ่นกระผมมันนะหยุดทำงานแล้วครับ หยุดทำงานแล้ว

เอาใบทะเบียนสำมะโนครัวมาคืนกรมแล้ว พร้อมด้วยบอกว่าเขาจะเลือกตั้งใหม่แล้ว กรมไม่ทำงานแล้ว นี่ให้คนมาบอก ก็ได้รับ พอปะหน้าก็เสียมงานแล้วพระราชบัญญัติอันนี้ เสียแล้วนะครับ แล้วก็นอกจากนั้นนะครับ เราก็ทุกคนถึงคอมมิวนิสต์ ๆ เพราะฉะนั้น การพูดถึงคอมมิวนิสต์ มีท่านเชื่อกะผมเถอะครับ ฟังนี้จะมีารพูดกันว่าปลุกผีคอมมิวนิสต์ ในวุฒิสภาจะมีการพูด ไม่เชื่อท่านคอยติดตามดูจิตสภาพลุ่มผีคอมมิวนิสต์ กรมมีข้อ กรายเรียนว่า ผีคอมมิวนิสต์นี่ไม่คงปลุกไม่คงปลุกแก่กันของแก่ตลอด เวลาที่นั่นตลอด เวลา พร้อมทั้งจะเข้ามาประเทศไทยตลอดทุกเวลาทุกเวลาที่นะครับ จะเข้ามามานานอันนั้นอยู่ แก่กาเวลา อยู่ที่การกระทำของคนไทยเราเอง ไม่ใช่อย่างอื่น บ้านเมืองเราอันนั้น จะเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่เป็นนั้น ในความรู้สึกของกรมมันนะครับ เป็นส่วนตัวอีกนาน ครับ อีกนานกว่าจะเป็นคอมมิวนิสต์ได้ ประชาชนคนไทยยังไม่ออกมายังขนาดที่จะเป็น คอมมิวนิสต์ แต่จะเป็นคอมมิวนิสต์เร็วขึ้นด้วยการกระทำของคนที่เขาต้องการจะเป็นอันนี้แหละครับสำคัญมาก กรมมันนั้นเป็นทหารและก็เป็นทหารประชาธิปไตยด้วย กรม ได้เคยพูดในสภาที่มาหลายครั้งแล้ว กรมมันแหละทหารประชาธิปไตยคนแรกของเมืองไทย เป็นรัฐมนตรีกลาโหมคนแรกที่เป็นประชาธิปไตยแห่งประเทศไทย เคียงข้างเป็นอดีตครับ เป็นอยู่ ๕๔ วัน ประชาธิปไตยนี้กรมชอบ และประชาธิปไตยในแบบที่มีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขนี้ กรมเห็นเหตุพินยกของ กรมเป็นทหารรักษาพระองค์ เคยกล่าวคำถวาย สัตย์ปฏิญาณต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า จะจงรักภักดีต่อพระองค์ท่านจนกว่าชีวิต จะหาไม่ เพราะฉะนั้นถ้าจะมาให้กรมเลือกระหว่างลัทธิคอมมิวนิสต์ ก็กรมชอบ ประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแล้ว กรมจะเลือกประการหลังครับ และ จะพยายามทุกวิถีทางที่จะดำรงให้ทุนระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ให้ยั่งยืนอยู่ยาวนานที่สุดเท่าที่กรมจะมีชีวิตอยู่ และจะจงกระทำดี เพราะฉะนั้น พระราชบัญญัติอันนี้ทำลั้งให้จารณาถันอยู่ ณ บัดนี้ กรมมีความเป็นห่วงครับ มีความ ห่วงใย ห่วงใยจริง ๆ กรมไม่พิจารณาในรายละเอียดของกฎหมายหรอกครับ เพราะ กรมไม่สนใจกฎหมาย กรมคิดแต่เพียงกว้าง ๆ ว่าเวลานั้นเรากำลังถูกบีบบังคับให้มอง ประชาธิปไตยอันเจิดจ้า เราจะมองเราจะมีหรือไม่ นี่แหละครับ ถ้าเรา

อะไรจะเกิดขึ้น นี่คือความเป็นห่วงของกระผมซึ่งเป็นทหาร ไม่ใช่ นักกฎหมาย กระผมมองเห็นว่ากฎหมายนั้นครบยังไม่ถึงเวลาครบ ยังไม่ถึงเวลา ทำให้จึงยังไม่ถึงเวลา เพราะกระผมมองเห็นว่าความมั่นคงของระบอบประชาธิปไตยนั้น มันยังไม่เพียงพอที่เราจะก้าวไปสู่กฎหมายนี้ ประชาธิปไตยในเมืองไทยขณะนี้ความมั่นคงเมื่อไรจากทุกคนในสภามองเห็นว่ามันคง กระผมจะยกมือรับรองร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่เชื่อแน่ว่าท่านทั้งหลายที่อยู่ในสภานี้หรือประชาชนที่อยู่นอกสภาก็ตาม จะต้องคอมเมนต์เสียเกี่ยวกับกระผมว่า ประชาธิปไตยของเมืองไทยนี้ เสียวันหลังจากวันที่ ๑๔ ตุลาคมมานี้ หากมีความมั่นคงไม่หรือใครทศวรรษนั้นคง ไม่นั่นคง เมื่อประชาธิปไตยไม่นั่นคง กฎหมายนี้เป็นอันตรายครุฑเป็นอันตรายเป็นอันตรายอย่างไร กระผมไม่จำเป็นต้องพูด เพราะทุกไปก็อาจจะไม่สมควรของใครคือใครที่ความเห็นไม่เหมือนกระผม เพราะฉะนั้นกระผมจะขอถอนตัวไม่พูด คอมมิวนิสต์นะครั้น ถ้าถึงเวลานั้นเป็น เราจะขอขอมรับนะครั้น ถ้าถึงเวลานะครั้น มันจะเป็นเราต้องขอมรับ ถ้าประชาชนเขาต้องการเป็น ส่วนใหญ่ของชาติต้องการเป็นเราจะขอขอมรับกระผมจะเป็นคนหนึ่งที่ยอมรับ เพราะอะไร เพราะกระผมไม่เดือดร้อน กระผมไม่ใช่นายทุน กระผมมีทุนอยู่เพียง ๒๐ ทุน ในธนาคารทหารไทย ๒,๐๐๐ บาท ทุนละ ๑๐๐ บาท ทุนนี้ก็เป็นทุนใจแม้กับราชการเขายังบังคับให้เป็นที่แรกเขามอก เอา ต้องเอา ๑๐ ทุนนะ อย่างน้อย ๆ ทุนละ ๑๐๐ บาท ก็ ๑,๐๐๐ บาท กระผมก็เกือบแยแล้วครั้น ๑,๐๐๐ บาท สมัยนั้น พอต่อ ๆ มาอีกก็ทุนไม่พอ ต้องเอาอีก ๑๐ ทุน เอา เอาอีกเอาอีกครั้น ; มันบังคับบัญชาสั่ง กระผมก็เลยมีทุนกับเขา ๒๐ ทุน นอกจากนั้น กระผมไม่มีที่ไหนเลย กรมการบริษัท ประธานบริษัทไม่เคยเป็นเลย จนเดี๋ยวนี้ไม่เคยเป็น มีคนมาให้เป็นกระผมก็ไม่เป็น จะมาให้กระผมเป็นประธานบริษัท ทำการล้มบ้านไปไม่ กระผมบอกวว่า โน (No) ไม่เป็น ก็ถ้าอยุ่เหลือให้ตัวเป็นลือไปตัดไม้เดือนฉาวจะรู้ได้อย่างไร บอกว่าท่านอยู่เฉย ๆ ผมให้เงินเดือน โน ไม่เป็น นั่นมันเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้น กระผมไม่แคร์หรอกครั้น คอมมิวนิสต์ เมื่อถึงเวลาประชาชนบอกจะคงเป็น มากกระผมจะเป็นด้วย แต่เวลานั้นไม่ถึงเวลาครบ ยังอีกนาน เพราะฉะนั้นกระผมก็ยังไมยอมรับ ยังจะเป็นโดยลักษณะเลือกแล้วเลือกแล้วกระผม

จะต่อสู้ ถ้าเป็นโดยระบบรัฐสภา กระทบจะเอาความที่คือความรู้ลึกของกรมซึ่งเป็นทหาร เพราะฉะนั้นกระทบออกแล้ววาระจะมาเป็นโคโนเสาเคาพีมี ที่ยังมีชีวิตอยู่เพียงตัวเดียว จะไม่ขอรับรางวัลพระวรวงศ์วิญญูรัตน์ ขอบคุณครับ

คุณหญิงสายหยุด กิจการภักดี : ท่านประธานที่เคารพ ที่ฉัน สายหยุด กิจการภักดี ที่ฉัน เป็นแค่เพียงผู้หญิงซึ่งไม่มีความรู้ในคำณูหมายหรือการปกครอง แต่เป็นผู้หญิงที่คำสั่งจะได้รับสิทธิเพิ่มขึ้น ในเวลาเดียวกันที่ฉันในฐานะที่ไม่มีความรู้พอ ก็ใครจะเรียนถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า ถ้าเมื่อเรายังไม่มีการเลือกตั้งในระดับผู้ใหญ่นานและก้านั้น ท่านจะปกครองท้องถิ่นใดหรือไม่ หรือว่าท่านจะเพียงเปลี่ยนตัวก้านั้น ผู้ใหญ่นานในกรณีที่มีผู้ร้องเรียนว่ามีการทุจริต ทั้งนี้ก็เพราะว่าที่ฉันคิดได้กับสิ่งที่ท่านผู้อภิปรายมานาน บางท่านก็บอกว่าจะเป็นการหมดเปลือง อันที่ฉันก็เป็นห่วง แต่ที่ฉันเป็นห่วงมากโดยเฉพาะเมื่อท่าน พลเอก หวิษ ไก่ฉิ่งลงแล้ว เป็นห่วงจริง ๆ ในเรื่องการคุกคามของลัทธิคอมมิวนิสต์ เรายังไม่มีความแน่นอนใจเลยในเวลาที่วาระจะมีไปโดยของเราซึ่งยังใหม่เหลือเกินนี้จะรับกับสถานการณ์ใดหรือไม่ เพราะฉะนั้นที่ฉันเป็นผู้สูงอายุที่ฉันใครจะคอยเป็นคอยไปสำหรับการที่จะขอมผู้ใหญ่นานและก้านั้นนั้น ถ้าเมื่อเป็นไปไม่ได้ก็จะไม่ต้องการหมดเปลือง และท่านก็จะไม่ต้องการมากมาย ที่ฉันมองไม่เห็นว่าการที่จะเปลี่ยนเป็นระบบใหม่จะดีอะไรขึ้น แต่ตัวที่ฉันเองในฐานะที่ได้ออกไปเป็นครั้งคราวยังรับบทที่รู้สึกวาคอนอายุ ๖๐ ที่เขาต้องการเปลี่ยนนั้นนะ บางคนก็ยังมิสัมพันธ์มากพอที่จะมาก เพราะฉะนั้นที่ฉันไม่คิดว่าจำเป็นจะต้องเปลี่ยนก้านั้นในเมื่อเขา มีอายุ ๖๐ ส่วนผู้หญิงนั้นที่ฉันก็ไม่กล้าที่จะพูดอะไร แต่ที่ฉันคิดว่าผู้หญิงคงจะคอยได้ ก็ขอให้เราออกพบวิกฤติการณ์ไปอีกสักทีหนึ่งซึ่งก็จะต้องสามัคคีกันพิจารณากันในขอขอบพระคุณ

นายมาตุต บุนนาค : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขออภิวาทขอรับของเพียงสั้น ๆ ครับ จากคำอภิปรายของท่าน พลเอก หวิษ ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของกระผม กระผมเห็นว่าความคิดเห็นของท่านซึ่งเป็นห่วงต่อประเทศชาติอันหนักน้ากับทั้ง แต่กระผมไม่เห็นด้วย เพราะเหตุว่าการที่เราจะสนับสนุนรางวัลพระวรวงศ์วิญญูรัตน์นั้นไม่ใช่นามความว่าจะทำให้ประเทศของเราเป็นคอมมิวนิสต์ไปเลยมันเห็นเมือง เพราะเหตุว่า

ขณะนี้เราก็มีการเลือกตั้งกันแล้ว ผู้ใหญ่มาอยู่แล้ว เป็นแต่เพียงว่าร่างกฎหมายฉบับนี้ ต้องการให้มีการเลือกตั้งทั่วประเทศ เพื่อเป็นการสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๔ ตามที่ปรากฏอยู่ กระผมคิดว่าถ้าการที่ประเทศจะเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ อยู่ที่ ความเป็นธรรมในการปกครองของบ้านเมือง ถ้าหากว่าผู้บริหารปกครองบ้านเมือง ด้วยความเป็นธรรม ฝ่ายปกครองตั้งแต่มุขราชกาฬราชวังจังหวัด นายอำเภอ และผู้เกี่ยวข้อง ไม่กดขี่ข่มเหงราษฎร ให้ความเป็นธรรม คอมมิวนิสต์ก็ยังไม่มาตั้งเมืองไทยเป็นแน่ การที่ รัฐบาลไม่ว่าสมัชชาใดรวบรวมอำนาจการปกครองไว้เพียงฝ่ายกลางส่วนกลางเท่านั้น โดย ไม่ให้โอกาสราษฎรที่จะเลือกตั้งผู้นำของเขาอย่างแท้จริง อันนั้นและครึ่งจะเป็นช่องทาง ให้เกิดคอมมิวนิสต์ได้อย่างแน่นอน กระผมมีความเห็นเช่นนั้น สำหรับประเด็นข้อต่าง ๆ เช่นในเรื่องความรู้ความสามารถ ท่านสมาชิกผู้ที่เกี่ยวข้องก็กล่าวว่าคุณมีความสามารถ เป็นเรื่องรองจากความรู้ในระดับการศึกษา กระผมไม่เห็นด้วย เพราะเหตุว่า โลกนี้ปรายกันหลายครั้งแล้ว และในประเทศประชาธิปไตยหลายประเทศ แม้แต่การเลือก อนุมัติสมาชิกในบางประเทศก็ไม่ได้กำหนดความรู้ เป็นความสมัครใจและความเห็นชอบของ ประชาชนที่เห็นควรที่จะเลือกบุคคลใดเป็นผู้นำของเขาในระดับกันนั้น ผู้ใหญ่มาก็เห็นเดียวกัน ไม่ควรที่จะกำหนดความรู้ซึ่งมีเหตุผล โลกนี้ปรายกันมานานหลายครั้งแล้ว สำหรับในปัญหา ในเรื่องการเงินนั้น ถึงแม้ว่าท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะโต้แย้งรับแย้งสู้ แต่ จากยอดเงินที่ท่านได้กล่าวไว้ว่าใช้เงินประมาณ ๕๐๐ ล้านบาท เงินจำนวนนี้ถ้าหากว่า ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือรัฐบาลจะโต้แย้งจ่ายเงินในส่วนราชการลับ ซึ่งมีจำนวนตั้งหลายพันล้านบาทมาจูนเงินในคานาเมียงกันจะเพียงพอ แล้วเมื่อเรากำหนดถึง ว่าเราต้องการให้ประเทศของเราเป็นประชาธิปไตย เงินจำนวนนี้ก็จะไม่เป็นเงิน มากมายอะไร แต่อย่างไรก็ตามถ้าหากว่าข้อขัดข้องต่าง ๆ ยังมีช่วยประการใด ในปัญหา ในทางการเงินหรือข้อห่วงกังวลของท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องในบทบัญญัติต่าง ๆ นั้น กระผมคิดว่า เป็นเรื่องที่ เราแก้ไขได้ในชั้นกรรมาธิการประเด็นที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องจะพิจารณาในขณะนี้ ก็อยู่ทั่วถึงเวลาแล้วหรือยังที่เราจะรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระผมขอเรียนย้ำ อีกครั้งหนึ่งว่า คติบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๔ ให้นิบัญญัติไว้ว่า การปกครอง

ส่วนท้องถิ่นนั้นต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของราษฎร และต้องจัดให้มีการเลือกตั้งตาม
 บทบัญญัตินี้ ตามบทเฉพาะกาล ภายในกำหนด ๒ ปี นับแต่วันที่เราเหลือเวลาอยู่เพียง
 ๑๑ เดือน เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องแก้ไขกฎหมายฉบับนี้
 เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ คำที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านหนึ่งซึ่งเป็น
 ศาสตราจารย์โคกภิpray ไบในท่านองส่งสัยว่าการปกครองท้องถิ่นนั้นไม่รวมกันนั้น ผู้ใหญ่นั้น
 นั้น กระทบมีความรุนแรงกว่าท่าน แต่กระทบมีความเห็นโดยชัดแจ้งว่าการเลือกตั้งกำนัน
 ผู้ใหญ่นั้นนั้นเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแน่นอน ซึ่งท่านก็กล่าวว่าเป็นส่วนกลางนั้น
 กระทบเห็นว่าไม่เป็นการถูกต้อง แต่ว่าในอดีตเป็นเรื่องที่รัฐบาลหลายยุคหลายสมัย
 รวมอำนาจเอาไว้ จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่เราจะต้องสนับสนุนบทบัญญัติ ร่างพระราช
 บัญญัติฉบับนี้เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ กระทบขออภิปรายแต่บัดนี้

นายภิกษิตวิรัต ศรีวิสารวาจา : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิก
 ผู้ทรงเกียรติ กระทบ ถึกภิกษิต ศรีวิสารวาจา กระทบได้สมัครรับฟังมาและเห็นว่า
 พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่นเป็นหลักฐานสำคัญในการดำเนินการปกครอง ในระบอบ
 ประชาธิปไตย พระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ตั้งแต่มัชฌิมสถานกับบัญญัติโคกพยายามที่จะอำริ และร่างขึ้นมา
 แต่ในขณะนั้นมีไทม์เวลาและก็ยังมื่อเรื่องที่จะต้องเลือกตั้งผู้แทนมาก่อน จึงมีใครที่ขึ้น
 มาขึ้นระบอบประชาธิปไตยขั้นมูลฐาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งในระบบการเลือกตั้งนี้เป็นระบบ
 เชค แอนด์ บาลานซ์ (CHECK AND BALANCE) ผู้ที่ได้รับเลือกมากับหน้าที่ที่จะรับผิดชอบ
 ต่อประชาชนของคนที่ในหลักการอย่างนี้ เราจะปฏิเสธเห็นจะไม่ไหวและรับ ส่วนเรื่อง
 คอมมิวนิสต์ เรื่องที่จะต้องหาเงินมาใช้จ่ายใช้สอยในการนี้ เราจะต้องหาการที่จะมา
 บ้างก็ในทางอันละครับ ส่วนเงินนี้ ๖ พันกว่าล้านนี้ เราอาจจะคัดค้านได้อย่างที่
 สมาชิกท่านใดนั่งลงเมื่ออื่นก็กล่าวไว้แล้ว ครั้นจึงขอเรียนผ่านไว้เท่านี้
 หลักการนี้เราจะปฏิเสธเห็นถ้าจะยาก ขอบพระคุณครับ

พลเรือเอก อมันต์ เนตรโรจน : ท่านประธานที่เคารพ กระทบปกติ
 เป็นคนนั่งฟังมาตลอด แต่ว่าโดยในการย้ายในลักษณะที่ว่าพวกใดโนเส้าไม่มีความรู้ไม่มี
 สักปัญญา ไม่มีการคิดไปเบื้องหน้าระบอบโคกอยู่เสมอ จนกระทั่งเมื่อคราวที่แล้ว

หมายยก ๆ ยังกุศล เช่นนั้น อันนี้เป็นเรื่องที่ทำให้กระตือรือร้นใจพวกเรามาก ทั้งนี้ก็เพราะเหตุที่เราเรา เรียนสถานการณ์ว่าเวลาไหนควรจะเป็นอย่างไร สังคมนิยมมันจะคอยคิดคานมาคานวาระอันสมควร อันนี้เราเข้าใจไม่ใช่เราจะมาประณามกันว่าไม่รักษาแล้ว ยังจะนำคานมาคานอีก นั่นเป็นประการแรก ประการที่สอง ผู้ที่ก่อเรื่องนำเอาสังคมนิยมเข้ามาในเมืองไทยนั้นได้มากกว่า ๑๐ ปี และอยู่ในวงราชการ กว้าง และเวลานี้กำลังเอาระบบอันนี้มาแนะนำประชาชนให้เข้าใจว่า สังคมนิยมแบบคอมมิวนิสต์นั้นคือเป็นวิธีการปกครองที่เลิศ และเวลานี้ตัวการที่อยู่ในวงราชการที่ดำเนินการณ์ในเรื่องนี้ก็ยังอยู่ จึงทำให้ไม่แน่ใจว่ารัฐบาลนี้จะไปรูปไหน เพราะก็รู้ว่าใครเป็นอะไร แต่สำหรับระบบนี้มีความแน่ใจอย่างที่สุดว่า ความผาสุกและปลอดภัยของประเทศชาติและประชาชนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ และสิ่งอันนี้อันเดียวที่ เราควรจะยืนยืนป้องกันและช่วยกันที่จะให้ทุกคนอยู่ด้วยมีความอิสระเสรีภาพ ไม่ใช่เอาสิ่งต่าง ๆ มาเคลือบโหรงฆายแล้ว เข้าใจผิด ๆ ถูก ๆ ประชาชนเรายังไม่ถึงขนาดที่จะออกอยาก ขนาดที่จะออกไปขโมยเงินคอมมิวนิสต์ ซึ่งเขาจำเป็นต้องทำอย่างนั้น แล้วเราทำไมจึงจะมาดึงไปเช่นนั้น อันนี้ก็เป็นที่ประจักษ์แล้วว่า มีกลุ่มในราชการนี้เองต้องการที่จะมีอิทธิพลออกไปข้างหน้า โดยนำเอาระบบการปกครองนี้เข้ามา แล้วก็มีความสำเร็จแล้วก็อยู่ได้หรืออยู่ไม่ได้มันก็แล้วแต่ว่าอิทธิพลภายนอก ถึงเช่น ญวน เขมร และลาว เป็นต้น ซึ่งเมื่อคอมมิวนิสต์เขาจริง ๆ แล้ว ตัวที่เด่นแรงเด่นก่ายอย่างแข็งขันก็ถูกขับเป็ให้ออกนอกประเทศก็หลายคน เขาเหลือเอาแต่คนที่เขาจะใช้ได้ แล้วพวกเรากับคนที่อยู่ในที่นี้เฉย ๆ อยู่ใน เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ไม่ใช่ว่ากระผมจะเสียค่ายชีวิตตัวเอง เราทุกคนในฐานะเป็นผู้มีความรักของไปหมด จะไปในวิถีโลกแล้วแต่ จะเหลือแต่พวกที่จะเป็นทาส ซึ่งเป็นทาสในระบบการปกครองสมัยใหม่โดยใช้อำนาจกฎหมายนั้นเป็นเครื่องบังคับ และอำนาจที่แท้จริง คือทหารที่เป็นทาสของนักการเมือง ลักษณะเช่นนี้เอง มีพวกนี้เสมอว่าทหารจะปฏิวัติ ทหารจะอย่างนั้นอย่างนี้ ความจริงนั้นทหารรัฐทำอะไรควรจะทำอะไรแค่ไหน แต่ทำไมจึงทำเช่นนั้น ก็เพราะเหตุว่าเพื่อจะให้ทหารนั้นหมดไป กลายเป็นทหารรับจ้าง คอยรับจ้างนักการเมืองที่จะบังคับกดขี่ประชาชนให้ได้อย่างใจ ประชาชน

เป็นผู้ที่นำเสนอสงสารมาหุงແພນและนำช่วยเหลือ แต่เสร็จแล้วก็เอาเรื่องต่าง ๆ มาป้อนให้เขา
 เกิดความเข้าใจผิด เข้าใจลักษณะปกครองผิด ซึ่งอันนี้เป็นสิ่งหนึ่งที่กระผมเห็นว่า
 การกระทำอะไรที่จะเป็นรากฐานสำคัญที่สุดนั้น ควรจะใช้เวลาไม่ใช่ว่ารีบร้อน อย่างเมื่อวานนี้
 ที่ท่านนายก ๆ ก็ยังได้พูดว่า ที่สมาชิกเรื่องจะให้ทำอย่างโน้นอย่างนั้นนั้น คงให้เวลาบ้าง
 แล้วสำหรับกฎหมายอย่างนี้ กระผมเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะรีบรุกให้ออกมา อย่างที่เป็น
 มาแล้ว ในคณะรัฐมนตรีหลายครั้งหลายหนนั้นไม่ได้ ดังเช่น เรื่องบางเรื่องได้เสนอพรวาทขึ้นมา
 ความที่สุด ต้องออกเดี๋ยวนี้ จะต้องมีเดี๋ยวนี้ แล้วปรากฏผลเป็นอย่างไรบ้างอย่างเช่น
 เรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายพระราชมัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนมีเรื่องที่มีความที่สุด เข้าไป
 หลายเรื่องแล้วก็ออกมาในรูปที่วุ่นวายอย่างเดี๋ยวนี้ อันนั้นคือเป็นการฉวยโอกาสของผู้ที่
 ต้องการกระทำให้เกิดความวุ่นวายในประเทศ พวกเหล่านี้ต้องการอย่างเดี๋ยวนี้ว่า
 เกิดความเดือดร้อนได้มากที่สุดเท่าไร ก็รีบทำขึ้น ใช้โอกาสทั้งในคณะรัฐมนตรีในวงราชการ
 และในหมู่ประชาชนที่กระผมพูดอย่างนี้ กระผมพูดอย่างจริงใจไปตรงมาว่า ถ้าเรารักเสรี
 ประชาธิปไตยจริง ๆ แล้วควรจะต้องหันหน้าเข้าหากัน และยืนขึ้นพร้อม ๆ กัน และทำทุกอย่าง
 เพื่อความผาสุกของประเทศชาติและประชาชน โดยอย่าไปยึดถือเอาสิ่งที่แวดล้อมเดี๋ยวนี้อะไร
 เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดความวุ่นวายก็ควรขจัดเสีย และตัวการสำคัญที่สุดก็อยู่ในวงราชการ
 เดียวกันนั้น นั่นแหละเป็นหัวใจที่สำคัญ ทำไม่จริงไม่ซจก็อันนี้ ความที่คนสันโดษทุกใจว่าประเทศไทย
 นั้นได้ถูกฉีกขาด ก็ที่ข้อเท็จจริง (DEFEAT INJECTION) ก็ถูกฉีกขาดจนหมดไปแล้ว ดังนั้น
 ไม่มีทางที่จะฟื้นขึ้นมาอีก นอกจากว่าจะคอยว่าเราจะตัดหัวเมื่อไรเท่านั้นเอง กระผม
 ขอจบเพียงเท่านี้ครับ

นายบุญมี ณ ระนอง . ท่านประธานที่เคารพ กระผม บุญมี ณ ระนอง
 คือสำหรับร่างพระราชมัญญัติอันนี้ กระผมขานแรกก็เป็นซึ่งอยู่มาก แต่เมื่อได้ฟังคำจริง
 ของรัฐบาลท่านนั้นก็คอยเบาใจไปหน่อย เพราะอย่างไรท่านคงได้พิจารณาแล้วว่าการ
 เชือกตั้งกันนั้น ผู้ใหญ่มานี้ ท่านคงจะดำเนินการไปด้วยดี ที่นี้ทางเราที่กระผมเป็นห่วงใย
 แต่แรกก็คือห่วงใยถึงความสงบในมาเมืองจะไม่เกิดขึ้น เพราะว่าจะได้คนที่ไม่ได้มาโดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งตามที่ท่านผู้ใหญ่ได้พูดมาเมื่ออีกหลาย ๆ คนว่าเป็นดวง จะเกิดภัยอะไรทำนองนั้นครับ

ที่นี้กระผมจึงมานั่งพิจารณาว่าสรุปไปแล้วเป็นห่วงใยประชาธิปไตยครับ ประชาธิปไตยมันจะเปลี่ยนแปลงไป กระผมคิดว่าเพื่อทุกให้สั้น กระผมว่าคุณสมบัติของก้านั้น ผู้ใหญ่มานะ ความมาตรา ๑๒ (๗) นะ ไม่เป็นข้าราชการอะไรอะไรครับ จะเห็นได้ลึกซึ้งไหมครับว่าไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใดครับ แล้วก็นั่นถ้าหากสภารับหลักการ กระผมขอสงวนแปรผู้ที่ขึ้นกรรมาธิการด้วย ขอพระคุณครับ

นายสมจิตต์ เทียงธรรม . กระผม นายสมจิตต์ เทียงธรรม ท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผมก็ไม่ใช่นักเรียนกฎหมาย แต่เป็นนักธุรกิจ แล้วก็อุตสาหกรรม กระผมก็อยากจะได้เรียนในความรู้ลึกซึ้งที่ท่านสมาชิกคือ คุณเสนาะ ท่านเสนาะ ที่แรกถึงเรื่องกล่าวว่าจะเลือกก้านั้น ผู้ใหญ่มานะ ก็เขาก็จะไปเลือกเอาคนพวกคอมมิวนิสต์เข้ามา นักกระผมก็ยังเห็นกับท่านด้วย แต่หากหากว่าจะเป็นอย่างนี้ใดไหมครับ ถ้าหากจะเลือกให้นายอำเภอชาวเสี่ยงเสียก่อนสัก ๒๐ คน หรือ ๓๐ คนในตำบลนั้น ให้ท่านเลือกคนประวัติดี ๆ ไว้ แล้วก็เชิญมาให้ชาวบ้านเลือกกันใน ๓๐ คนหรือ ๒๐ คนนั้น อย่างนั้นมันจะเป็นการบังคับหรือไม่ครับ แล้วก็ถ้าหากว่ามันเป็นไปได้ ก็ให้หลาย ๆ คนนี้มาเลือก โดยนายอำเภอเขาได้รับผิดชอบก่อนว่าคนนี้ไม่ใช่คอมมิวนิสต์ เพราะเขาต้องรับผิดชอบว่าคนนี้เป็นคนดีอะไร ๆ อย่างนี้ เราเสนอชื่อ ๑๐ คน ๒๐ คนให้เลือก อันนี้อาจจะเป็นไปได้เหมือนกัน แล้วอีกประการหนึ่งครับที่ควรที่จะเสนอกฎหมายที่แล้วมานะ กระผมก็ไม่ใช่นักเรียนกฎหมาย เพราะฉะนั้นกระผมก็ไม่ค่อยจะใคร่ทราบคำว่าเลือกก้านั้น ผู้ใหญ่มานะเขาทำอย่างไร ที่ท่านเสนอว่าควรจะมีกฎหมาย ที่บัญญัติมาแล้วมันไม่ใช่ว่าไร เพราะอะไรถึงจะต้องเลือกมันดีซึ้งอย่างไร อะไรพวกนี้ครับ ควรจะเสนอมานะให้อ่านเสียก่อนว่ามันพวกอะไร เราจะได้คิดจะใคร่ ไม่อย่างนั้นกระผมเองกระผมไม่ทราบเหมือนกันว่าอะไรอะไรบ้าง ก็ไปตาม ๆ ปลาย ๆ ตามเขาไปอย่างนั้นละครับ แล้วก็ที่นี้กระผมจะเสนอ ในความรู้ลึกซึ้งส่วนตัวนั้น บางทีมันจะออกนอกทางไปก็ได้อีกครับ คือกระผมในฐานะที่ประสบการณ์มาแล้วครับ อายุกระผมเวลานี้มันก็จะ ๗๒ เข้าไปแล้วครับ เพราะประสบการณ์มากในเรื่องอะไรทำอะไรที่กฎหมายใหม่ ๆ ที่ออกมา ๆ อะไรกันนี้ กระผมมีความเห็นว่าควรจะต้องให้เอาข้อดีที่เออะครับกฎหมายอันไหนคืออะไร เพราะกระผมสังเกตว่าเวลานี้ละครับ รู้สึกว่านี่จะเป็นประโยชน์สัมฤทธิ์

ไปครับ เอาไว้มยวาทักมายัง อะไรบ้าง ถ้าไม่มีกฎหมายห้าม กระทบว่าจะเปลี่ยน
 เคนถนบกัมายังก็ได้ นั่นมันเกิดจากสมัยหิน เพราะฉะนั้นควรจะให้กฎหมายอันเก่ากว่าเสียก็คือ
 สมัยเก่าที่เขามกันั้นครับ ให้มีข้าหลวงภาคคอยตรวจงานได้ ข้าหลวงภาคนี้ก็กักกันก็ ๆ
 ถึงจะมีอายุมากก็ไม่เป็นไร ขอให้ไม่มีคนที่ซอัสตยสุจวิคให้คอยตรวจ นี้โดยมากที่กระทบได้ยมา
 บ่อย ๆ นี้ก็กิจการของกรมอยู่มานนอกก็เยอะที่ว่าข้าหลวงเคยมกักับกรมบ่อย ๆ เพื่อถกกันว่า
 มกักับตำรวจไม่อยู่ ในอำเภอในจังหวัดของเขานะ บอกมาตั้งข้อตั้งอะไรทำอะไร
 การพ่น ห้ามเขา ๆ ก็ไม่เรื่องทั้ง แกบออกแก่พ่นใจเหลือเกินที่เป็นข้าหลวง ถึงเป็นอย่างนั้น
 ต้องมีข้าหลวงใหญ่บังคับภาคอยู่ได้เสนอให้ ตำรวจคนใหม่ที่ไม่รู้ชื่อพ่งหรือไอมี่ของ
 มีการพ่นกันมาก ก็ให้เสนอให้ย้ายกลับมาเสียได้ก็ยังดี เรื่องนี้พ่งกันบ่อย ๆ ที่สมาชิกอยู่นี่
 ก็มีหลายคนที่รู้ ๆ กันว่ามันเป็นอย่างนี้ ข้าหลวงบนหนักใจว่าย้ายตำรวจไม่ได้ คือตำรวจ
 ไปก่อความอยู่ นี้ตั้งข้อตั้งอะไรหรืออันมีไออะไรกันหลายอย่าง เพราะฉะนั้นที่เสนอความเห็น
 ครับ ขอพระคุณครับที่ได้มีโอกาสทุกครับ

คุณฉนวนมา ขมาคุณกุล . ท่านประธานที่เคารพ ก็ฉันขอกราบขอพระคุณ
 ท่านประธานมากที่ใคร่กรุณาให้โอกาสที่ฉันได้มาพูดในที่ประชุมวุฒิสภาในครั้งนี้ และตั้งฉันจะ
 ขอกราบขอประธานอภัยด้วย ถ้าหากว่าฉันผิดจุดไมตรงประเด็นนัก แต่ตั้งมีความกับข้อใจ
 มาเป็นเวลายาวนานแล้ว ได้มีการพูดถึงประชาธิปไตยกับคอมมิวนิสต์มานานเหลือเกิน ทุก ๆ
 อย่างนี้รัฐสภาจะต้องเป็นการช่วงชิงกันระหว่างประชาธิปไตยกับคอมมิวนิสต์ที่อยู่ตลอดเวลา แต่
 ทว่ายังมีพวักันอยู่นี่ เรื่องประชาธิปไตยโดยรัฐสภาจะเห็นหนักในด้านของการเลือกตั้งนี้
 เป็นส่วนใหญ่ ทั้งจริงแล้วการเลือกตั้งนี้ก็เป็นเครื่องมื่ออันหนึ่งเท่านั้นเองที่จะนำไปสู่การเป็น
 ประชาธิปไตย ตั้งแต่ตุลาการที่ ๑๔ มาแล้ว ได้มีหลายกลุ่มออกไปสอนประชาธิปไตยให้แก่
 ประชาชนล้วนแต่เห็นหนักในเรื่องการเลือกตั้งทั้งสิ้น แต่ทว่าวันนี้ตั้งจะขอกราบ เปรียบอีกแห่งหนึ่ง
 ไม่ใช่แง่ของการเลือกตั้ง แต่เป็นแง่ของกาวามีระเบียนวินัยและความรับผิดชอบ การรักษา
 สิทธิและหน้าที่ของกันและกัน ก็ตั้งคิดว่าอันนี้เป็นประเด็นที่สำคัญมาก และถ้าหากว่าเรา
 ละเลยสิ่งนี้แล้วนั้นแหละคอมมิวนิสต์จะเข้ามาเร็วเข้า แต่ถ้าหากว่าทุกคนพยายามที่จะรักษา
 วินัยรักษาระเบียบมีความรับผิดชอบของกันแก่ไหน และเคารพในสิทธิของผู้อื่นแล้ว ก็ตั้งคิดว่า

สิ่งนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง และจะนำมาพิจารณาอันหนึ่งที่จะทำให้ประเทศไทยนั้นรับเอา
ระบบคอมมิวนิสต์นั้นเข้ามาเร็วหรือช้า ที่คิดกันว่าในทันทีอาจจะผูกพากิจไปจึง พ.ร.บ.ม.
ฉบับนี้ที่รากำลังพิจารณาอยู่นั้นจะเป็นใครก็ตาม จะอายุเท่าไรก็ตาม จะเป็นเพศใดก็ตาม
จะมีความรู้หรือไม่มีความรู้ก็ตามที่จริงแล้วก็มีท่านสมาชิกหลายท่านที่ไกล่ถาวมาถึง เรื่องสตรี ถึง
เรื่องเพศชายอะไรอย่างนั้น ก็ฉันเองไม่คิดใจอะไรหนักหนา ถึงแม้ว่าจะเป็นสตรีก็จริงอยู่
ถ้าหากว่าสตรีจะมีโอกาสได้รับทุกสิ่งทุกอย่างนี้เท่าเทียมกับสุภาพบุรุษแล้ว ก็เป็นความกรุณาของ
ท่านสุภาพบุรุษ แต่คิดฉันเองยังมีความรู้สึกว่ามันอยู่กับตัวบุคคล นี่เป็นประการสำคัญ มันจึง
บางคนอาจจะไม่พร้อม แต่มันบางคนอาจพร้อม แต่คิดฉันจะพูดในเรื่องนี้คือว่าความสำคัญมัน
อยู่ที่ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย เราจะสอนอย่างไร หรือใครจะชักจูงประชาชน
อย่างไร ที่จะให้เขามีระเบียบวินัยยิ่งขึ้น โดยเฉพาะคนไทยนี้ คิดมันก็ว่าชาววินัย
อย่างมากทีเดียว ตั้งแต่คิดมันมาประมูขี้สากก็เป็นเวลาหลายเดือนแล้ว แต่เรื่องของ
การศึกษายังไม่เคยเขาเลย เราจะให้การศึกษากับประชาชนอย่างไร ไม่ว่าจะเป็นเด็ก
ไม่ว่าจะเป็นเยาวชนหรือไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่แล้ว เรายังไม่ไปพูดถึงเรื่องนี้กัน
อย่างจริงจังเลย เราย่านไป ๆ ตลอดเวลา อันนี้ยังไม่เคยเข้ามาเลย เพราะฉะนั้น
คิดมันก็ขอกราบประพทานภัยด้วย ถ้าหากว่าคิดมันจะพูดนอกเรื่องไปบ้าง คิดมันเห็น ขอกราบ
ขอบพระคุณท่านประธาน

นายสนอง คุณจินดา : ท่านประธานที่เคารพ กระผมนายสนอง คุณจินดา
ก่อนอื่นกระผมจะขอกราบเรียนว่า กระผมจะกราบเรียนในเรื่องนี้เฉพาะหลักการ เพราะว่า
ในชั้นนี้เป็นชั้นพิจารณาหลักการหรือไม่รับเท่านั้น ส่วนรายละเอียดคงตามมาครบ กระผม
ว่าพิจารณาในชั้นกรรมาธิการก็ได้ ประการแรกกระผมจะต้องขอโทษเพื่อนของกระผม คือ
คุณมารุต บุญนาค ที่พิจารณาในเรื่องนี้ว่าเห็นสมควรรับหลักการ เพราะว่ากฎหมายฉบับนี้
เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการให้เสรีภาพของประชาชนและให้ประชาชนได้มีโอกาสสมัครใจ ตนเอง
และภักดีว่าในเรื่องนี้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญว่า ทำไมให้มีการเลือกตั้ง นี้จะชักจูงรัฐธรรมนูญ
ความจริงแล้วคุณมารุตและที่คุณบุญชนะและกระผมก็เป็นกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญด้วยกัน ใน
เรื่องนี้กระผมก็ไม่อยากจะชี้แจงว่าความเห็นของคุณมารุตถูกต้องหรือผิดประการใดในกระผม

จะขอนำเอาโดยแสดงของท่านรัฐมนตรีมหาดไทยเข้ามาประกอบในเรื่องนี้ด้วย ท่านรัฐมนตรี
 มหาดไทยท่านก็มีโอกาสว่า ถ้ากฎหมายฉบับนี้ไม่ออกไปแล้วจะเป็นการชักค่อรัฐธรรมนูญ
 แต่ประการใด แล้วสำหรับที่กระผมได้พิจารณาเกี่ยวกับในเรื่องของการที่เสนอกฎหมายฉบับนี้
 แล้วมีผู้เสนอด้วยกันอยู่หลายฝ่าย ทางฝ่ายรัฐบาลนี้กระผมเข้าใจว่าเสนอโดยการจำใจที่เสนอ
 เข้ามามากก็เพราะว่าคงจะเห็นมีฝ่ายค้านเสนอเข้ามา ก็เพื่อจะได้มารวมพิจารณาด้วย ฉะนั้น
 ขอท่านได้โปรดพิจารณาว่าในการที่เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มา จะมีด้วยกันหลายฝ่าย
 แต่ละฝ่ายมีแต่พิจารณาว่าแต่ละฝ่ายมีการทำอะไร เรียกว่าเป็นฝ่ายค้าน คือฝ่ายค้านนั้น
 มีมีอยู่สามประเภทไหนนะครับ นิยมความเชื่อถือประการใด อันนี้กระผมก็ขอประหลาดใจ
 ที่ว่าสำหรับคุณมารุณเองนั้น กระผมเชื่อว่าคุณมารุณเป็นผู้ที่มีความคิดโดยทางเสรี และอิสระ
 และบริสุทธิ์ แต่ความบริสุทธิ์ก็เกินไปของ คุณมารุณบ้างที่อาจจะทำให้การวินิจฉัย คลาดเคลื่อน
 ไม่ได้ กฎหมายนี้อาจจะเป็นนะครับ แต่มันจำเป็นหรือที่จะออกในขณะนี้ ทางรัฐบาลเอง
 ก็ไม่ได้ยืนยันอย่างชัดเจนว่ารัฐบาลนี้ไม่ออกกฎหมายฉบับนี้แล้วจะชักค่อรัฐธรรมนูญ หรือ
 ถ้าไม่ออกกฎหมายฉบับนี้แล้วจะเป็นที่ว่ารัฐบาลจะต้องเกิดครวณ ความจริงกระผมคิดว่ารัฐบาล
 นี้จะอาจจะไม่ค่อยอยากให้ออกกฎหมายฉบับนี้ออกนักหรอกนะครับ ที่นี้สำหรับคุณนิติกรกระผม
 ก็เป็นที่เคารพนับถือเหมือนกัน ก็ได้สนับสนุนว่าควรที่จะออก โดยคุณนิติกรคิดว่าในสภา
 นิติบัญญัติแห่งชาติได้เสนอกฎหมายนี้ อันนี้กระผมก็เคารพคุณนิติกรนะครับ แต่อย่าลืมนะ
 ในสมัยสภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นกับสมัยนี้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงประการใด สมัยนั้น เขมร
 ยวน ลาวต่าง ๆ ไม่แตก ยังมีความเป็นเอิกแอม สถานการณ์อย่างนั้นเรายังมีนังคง ตอนนั้น
 นักวิชาการทั้งหลายจะเสนอกฎหมายอะไร เสนออันใดโดยเสรี แล้วเราก็พิจารณากฎหมาย
 ก็อย่างเสรี กระผมก็เคยได้ร่วมเป็นกรรมการพิจารณากฎหมายอยู่หลายฉบับ แต่ในขณะนั้น
 ขอให้ท่านดูสิสมาชิกทั้งหลายก็พิจารณาว่า เราจะทำพิจารณาอย่างไรเสรีหรือครับ
 ไม่พิจารณาถึงความปลอดภัยของประเทศชาติ ไม่พิจารณาถึงเรียกว่าความควรไม่ควร
 ที่กฎหมายฉบับนี้ออกบ้างหรือครับ รัฐบาลท่านก็ได้บอกอยู่แล้วว่าเป็นภาระของท่านเหมือนกัน
 ที่ท่านจะต้องหาเงินมา หางบประมาณมา กระผมก็ก่อนที่จะมานั่งกระผมก็เรียนตาม
 รองผู้อำนวยการงบประมาณคือ คุณเม็ก จุฬานานท์ คุณเม็กก็บอกก็ตายเหมือนกันที่จะต้องหาเงิน

แล้วเงินเป็นจำนวนมากไม่ใช่จำนวนน้อย จริ่งยอู่ประชาธิปไตยนั้นอาจจะไม่ได้คุ้มกันภัย
 เรื่องเงินนะครับ แต่ว่าถ้ามันถึงจำเป็นกันจริงๆ งบประมาณก็เห็นอย่างเลือกตั้ง
 สภาผู้แทนราษฎรนี่นะ เพื่อประชาธิปไตยอันสูงสุดของประเทศนี้ งบประมาณจำเป็น งบประมาณ
 เห็นควยว่าจะคงมีการเลือกตั้งหรือพุงงระบอบประชาธิปไตย แต่อย่างไรประการใดหรือ
 สมควรอย่างไรนี่ขอให้คงคอยพิจารณากันนะครับ อันนี้กระผมจะฝากข้อสังเกตอีก
 สองประการที่จะเห็นว่าทำไมกระผมถึงยังไม่สมัครใจนักที่จะให้กฎหมายนี้ออก สองประการนี้
 เป็นเรื่องสำคัญมากครับ ยิ่งกว่าเรื่องเงินอีก ก็ท่านก็ได้ผ่านพระราชบัญญัติงบประมาณ
 ไปแล้ว จะโดยที่ว่าเต็มใจหรือไม่เต็มใจอะไรก็แล้วแต่นะครับ อาจจะเข้าใจเห็นความสำคัญ
 ของรัฐบาลท่านจะไปบริหารประเทศ แต่ก็ได้ผ่านไปแล้ว ในพระราชบัญญัติงบประมาณ
 รายจ่ายนี้มีมีการยื่นเงินอยู่ แล้วท่านทั้งหลายก็ทราบอยู่แล้วว่าการยื่นเงินนี้ผู้ที่ใช้เงินรับเงิน
 ไปใช้นั้นมันอยู่ที่ใครนะครับ ก็ใครขอทำมันแล้วท่านนั้น ผู้ใหญ่มานทานไปทำ สร้างสะพาน
 สร้างถนนไม่ถูกต้องไม่อะไร ไอนั้นมันอยู่เรื่องควบคุมอยู่ เรื่องที่ควบคุมเราจะควบคุมได้
 นะครับ ที่ที่เราจำเป็นละหรือว่าเมื่อเขาทำเกิดผิดพลาดบาง ซึ่งก็ไม่ไปปรากฏว่าผิดพลาด
 ทุกค่าบลหรือทุกทองที่ ในกรณีนั้นจำเป็นอยู่หรือที่จะไปเปลี่ยนตัวคนนะครับ เพื่อมา
 เพราะว่าเงินอย่าลืมนะครับ เมื่อรูกองเงินที่จะไหลมาถึงกับการเปลี่ยนตัวคนนั้น ท่านจะต้อง
 คิดดูว่าคนที่เปลี่ยนตัวคนนั้นมันจะต่อสู้เพื่อเงิน คอสูเพื่อที่จะใช้เงินนี้ อันนั้นแหละมันจะ
 ชิงรักหักสวาทกันใหญ่ละครับ มันต้องทุ่มเทเงิน ท่านก็รู้อยู่แล้วว่า การที่เลือกตั้งท่าน
 ผู้ใหญ่มานแต่ละคราวนี้ตามปกติแล้วมันก็เสียเงิน อยางผู้ใหญ่มานนั้นก็คงเสียเงินเป็นเงิน
 หมื่นเงินพัน อันนี้ทั้งกินเลี้ยงกินเหล้าอะไร ระบอบประชาธิปไตยนี้ที่จะว่าไม่เสียเงิน
 ไม่จริงอย่าไปเชื่อเลยครับ ผู้แทนที่เสียเงินท่านนั้น ผู้ใหญ่มาน ท่านนั้นก็เสียเงินมากกว่า
 ผู้ใหญ่มาน ที่นี้เมื่อถึงเอาเขาเสียเงินไปแล้วละ ก็ตามนี้ เขาก็อยู่ปกติสุขแล้วเขาก็
 คั่งหน้าคั่งตาภูมิใจดีที่ท่านราชการอย่างคี่แล้ว นี่ให้เขาไปเลือกกันใหม่ มันไม่ใช่เสีย
 งบประมาณของหลวงอย่างเดียวน มันก็จะไปเสียทั้งงบประมาณของตัวท่านนั้น ผู้ใหญ่มานเอง
 ก็จะเสีย เพื่อจะคงตำแหน่งอยู่ หรือบางคนที่จะเข้ามาชิงตำแหน่งนี้แหละ เงินมัน
 อยู่นี่ มันในทางถูกหรือครับ มันไหนเสียนี้ งบประมาณว่ามีความมันไม่ถูกนะครับอย่างนี้

เราอย่าไปเพาะนิสัย แต่ว่าเงินไปแล้วมันก็จะขึ้นมากมันให้คนเสียนิสัยนะ ซึ่งเราสมัยนี้
 เราก็อพยยามจะเพาะคนให้เป็นคนดีนะครับ อันนี้มันไม่ใช่เสียเงินหลวงในเรื่องของประมาณ
 อย่างเดียว มันจะไปเสียในเรื่องเงินของราษฎรคือแต่ละบ้านผู้ใหญ่บ้านกิ่งต่อผู้
 เอาเงินมาต่อผู้กัน เพื่อจะไต่ตำแหน่งเมื่อไต่ตำแหน่งแล้วก่อนนี้ทำไม่ครับ เงินที่เข้ามา
 แกล้งมันใช้ชดเชยของแก่นี่ สองคึกชีเงินภาษีอากรของเราหรือของประชาชนทั้งประเทศนี้
 มันจะไปตกอยู่ในทางที่ถูกที่ควรไหม ฉะนั้นอันนี้ขอฝากข้อสังเกต กระทบเห็นด้วยว่ากฎหมาย
 ฉบับนี้ควรจะมีแต่คนเจ้าเป็นหรือรับทำว่าควรจะออกในขณะนี้ อย่างสมณะครับ ประชาธิปไตย
 ก็พูดกันไต่ พูดกันอยู่เสมอ อยากให้เป็นประชาธิปไตย แต่ว่าเราต้องคำนึงเหมือนกันว่า
 การที่จะให้เป็นประชาธิปไตยมันก็ต้องให้เป็นจังหวัดให้มันถูก ที่ถูกที่ควรนะครับ อย่าง
 กระทบกรามเรียนง่าย ๆ ว่า ก่อนที่รัฐธรรมนูญจะออกก็พูด นักประชาธิปไตยพูดว่า
 โอ๊ย วุฒิสมาชิกมันจำเป็นต้องมี มีไปทำไมประชาธิปไตยที่ใหม่ ๆ เขาไม่ต้องมี หรือ
 วุฒิสมาชิกก็คงจะเลิกตั้ง แล้วทำไม่ครับ ทำไม่ตั้งมีมา กระทบกรามเรียน กระทบ
 เป็นคนหนึ่งที่อยู่ในเรื่องมีวุฒิสมาชิก เพราะกระทบเห็นว่าประชาธิปไตยมันก็จะต้องมี
 จังหวัดที่อย่างไหนฟรีก็แล้ว อิสระที่เกี่ยวอย่างไหนละ ต้องมีการยืนยันยังไว้บ้าง กระทบ
 คอผู้ใน เรื่องนี้มาตลอด กระทบไม่ได้คิดว่าตัวกระทบจะมาเป็นวุฒิสมาชิก กระทบก็มีอาชีพ
 กระทบมีอะไรของกระทบพร้อม แต่คอผู้เพื่ออะไร คอผู้เพราะกระทบเห็นว่ามันยังไม่
 พร้อมที่เราพูดอย่างจะเป็นประชาธิปไตย อันนี้ท่านองเดียวกัน กฎหมายนี้จำเป็นกฎหมายนี้
 ต้องออก แต่ว่าไม่ใช่จำเป็นโดยที่รัฐธรรมนูญบังคับให้เราจะต้องทำ แต่ถึงจะมีกับ
 ให้ทำอย่างคุณมารุต มันก็มีเวลารับ แต่ไม่ใช่เราจะเห็นด้วย หรือรับรองให้
 ผ่านไปในวันนี้ แล้วกระทบว่าถ้าเราใช้ความวิจิตรพิจารณาให้คิดแล้ว ถ้าเราไม่ผ่านไปแล้ว
 ก็จะเป็นที่สุขสบายกับบรรดากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และกระทบขอฝากกันว่า ถ้าผู้ไต่ตำแหน่ง
 ประพฤติไม่ถูกต้อง ไม่ถูกไม่ควรแล้ววุฒิสมาชิกนี้ช่วยท่านให้อยู่ในตำแหน่งไต่ต่อไป ท่าน
 ก็ควรจะมีมติตัวใหม่ที่ถูกที่ควร ส่วนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่หากทำแล้วก็ควรจะทำให้ดียิ่ง ๆ
 ขึ้นไปให้สมกับเจตนาของรัฐบาล แล้วการผันเงินของรัฐบาลนี้จะเป็นการผันที่ประโยชน์
 ขอขอบพระคุณครับ

(สมาธิในที่ประชุมปรมาเถอ).

ประธานวุฒิสภา . คุณเล็ก ครม

พลเอก เล็ก แนวมาลี . ท่านประธานสภา และท่านเพื่อนสมาชิกวุฒีมี่เกียรติ
 สำหรับใน เรื่องหลักการของกฎหมายฉบับนี้นั้น ก็คิดว่าท่านสมาชิกส่วนใหญ่ทั้งหลายก็คงจะ
 มีข้อคิดหรือข้อตกลงใจอยู่ไว้ในใจแล้วว่า จะเป็นอย่างไร แต่อย่างไรก็ตามถ้าพูดถึง
 หลักการแล้วละก็ ก็คิดว่ามันจะปฏิเสธโดยยาก เพราะว่าทางเลือกตั้งก้านั้น ผู้ใหญ่มาน
 นี้ครั้นมีมาแต่เดิมแล้ว แล้วก็ในรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๑๖นะครั้น
 แต่ส่วนจังหวะเวลาวาทะจะให้พระราชบัญญัตินี้คัดลอกออกไปเมื่อไรนั้น ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง
 แต่มมองจากสภาพข้อสังเกตไว้อันหนึ่งว่า พระราชบัญญัตินี้เป็นความจริงเป็น เรื่องสำคัญ
 อยู่มาก และสำคัญไม่เฉพาะในแง่ของการปกครองนะครั้น สำคัญสำหรับความมั่นคงปลอดภัย
 ของประเทศชาติด้วย ซึ่งเราจะเห็นได้ว่า สภาว่าการของบ้านเมืองนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป
 บัณฑิตการณ์การรวมบ้านของเราหรือภายในบ้านก็ได้ให้ความเข้มแข็งขึ้นซึ่งเราจะเห็นได้ว่า
 ภัยคุกคามของคอมมิวนิสต์นั้นมันได้ขยายตัวกว้างขวางมาก แล้วก็อันที่จริงแล้ว เราต้องยอมรับ
 ความจริงว่าคอมมิวนิสต์นั้นได้เข้ามาแล้วนะครั้น บางท่านว่าจะเข้ามาจะไม่ไรหรือ
 เข้ามาแล้ว ทำไมเลิกข้อเท็จจริงมันมีอยู่ว่าเราปราบ ยก. กันอยู่ทุกวันนี้ใช้ใครหรือ
 และศัพท์เราถึงตายหรือว่าจับได้ก็ดี ก็ล้วนแต่คิดแต่ก้าวแล้วมันเอกสารคำสอนของเมาแซง
 ตลอดจนเหรียญติดหน้าอก เมื่อหนุ่มเมื่อแก่อะไรทำอะไรเยอะแยะนะครั้น สิ่งเหล่านี้
 ก็เป็นเครื่องชี้ชัดอยู่แล้วว่าจะไรมันจะเป็นอะไร มันมันก็อยากจะทำกฎหมายที่มีความสำคัญ
 อยางไร ก็เพราะเหตุที่เราจะเห็นได้ว่ากฎหมายฉบับนี้นั้นนะ เราต้องอาศัยประธาน
 หรือก้านั้น ผู้ใหญ่มานในการปกครองแล้วก็ในการป้องกันประเทศด้วยนะครั้นแต่เหตุใดเรา
 เราจึงจะไม่แสวงหาประโยชน์จากกฎหมายฉบับนี้ ให้ช่วยรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้ดีขึ้น
 เราจะเห็นได้ว่ากฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ของเราเนี่ย เราจะเห็นได้ว่ามันมีจุดอ่อน
 อยู่เหมือนกัน สำหรับกฎหมายเก่า ถ้าไม่เช่นนั้นแล้วเหตุใดเราจะเกิดเหตุการณ์บ้านนาทราย
 และผู้ใหญ่มานนาทรายนั้นคือใคร ก็คงจะรู้หรือทางเวียงสระทางปากก็ดี มันก็เกี่ยวกันอะไร
 พวกนี้เพราะฉะนั้นผมเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้มีความสำคัญ แล้วก็ผมว่ามันมีจุดอ่อนอยู่

ตามที่กล่าวมาแล้วนั้นนะ หน้าที่หากว่าเราจะฉวยโอกาสที่จะปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้
 เสียใหม่ ใหม่นี้ส่วนช่วยในการที่จะเพิ่มประโยชน์ในการป้องกันความปลอดภัย
 ของประเทศไทยให้ดีขึ้น เราก็น่าจะไต่ถาม เพราะในเรื่องหลักการเลือกตั้งแล้ว
 ต้องเลือกตั้งละ เพราะมันก็เลือกตั้งมาแล้ว แต่สิ่งที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้ได้นั้น
 ก็คือเงื่อนไขต่าง ๆ ในสาระของตัวพระราชบัญญัติในเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 เรื่องคุณสมบัติของผู้รับเลือกตั้งพวกนี้เป็นเรื่องสำคัญ ผมก็อยากจะฝากเรื่องนี้ไว้
 ถ้าหากว่าจะผ่านวาระที่ ๑ ไม่ได้ แล้วก็ไปเข้าวาระที่ ๒ เป็นชั้นกรรมาธิการนะครับ
 ขอให้พิจารณาใหม่กันในเรื่องนี้ ผมก็ยังไม่ว้าว้าวถ้าหากว่ารัฐบาลตระหนักอย่าง
 ผมคิดแล้ว ความจริงเมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่านเข้ามาในสภาผู้แทน ทำให้รัฐบาล
 จึงไม่ขอรับไปพิจารณาเสียก่อนให้รอบคอบ แต่ความนี้มันก็ผ่านจากสภาล่างมาแล้ว
 มาถึงขั้นนี้แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะผ่านวาระที่ ๑ ไม่ได้ ผมก็อยากจะฝาก
 กรรมาธิการไว้ ขอให้เพิ่งเล็งให้จงหนักในเรื่องคุณสมบัติเลือกตั้งต่าง ๆ เพราะว่า
 เวลานี้มันมีมติจากทางรัฐบาลก็ตรงกันว่าต่าง ๆ เขาก็มีในบัญชีเรียบร้อยแล้ว
 รัฐบาลเราก็มีอยู่แล้ว กรรมาธิการจังหวัดต่าง ๆ เขาก็มีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าหากว่า
 กฎหมายฉบับนี้เนื้อหาสาระออกไปไม่ได้ ท่านก็จะกลายเป็นทำให้คนอื่น สหรัคเจอร์
 (INFRA STRUCTURE) ของเขานั้นเป็นเรื่องถูกกฎหมายขึ้นมา เพราะฉะนั้น
 จึงระวังให้จงหนักในเรื่องนี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของคุณสมบัติของ
 การเลือกตั้งนะครับ ส่วนเจตนาอันนี้อาจจะมีทั้งเขตนานสมาชิกบางท่าน โลกแล้วแล้ว
 อย่างเช่นคุณสนอง คุณจินดา ผมขอเอนนามนะครับ เรื่องมันเงินมันทองอะไรพวกนี้ผมก็มี
 เหมือนกัน ไม่ใช่ไม่มี คนที่รัฐจะพูดหรือไม่พูดเท่านั้น เพราะฉะนั้นผมก็ใคร่ขอฝากไว้
 อีกครั้งหนึ่ง โดยเน้นหนักว่า ขอให้ตระหนักความสำคัญในพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้
 และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเนื้อหาสาระนี้คือพยายามอุดรูของโหว และช่องว่างหรือ
 จุกช่องอะไรต่าง ๆ ใหม่นี้เป็นกฎหมายที่จะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพในการรักษา
 ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศไทยโดยอ้อมอย่าง ผมอยากจะบอกว่า ถ้าสมมติว่าผม
 เป็นเวียคนามเหนือ ผมข้ามแม่น้ำโขงมาอยู่พม่าอะไรสักแห่งหนึ่งก็ไหนละครับ สัก

๖ เค็นแล้วผมก็มีสิทธิ์ที่จะรับเลือกตั้งได้อย่างนี้เป็นคน ผมขอฝากไว้เพียงเท่านี้

นายเหม สุไลมาน ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอขอบพระคุณ
 ที่ท่านประธานได้กรุณาอนุญาตให้กระผมเข้ามาอภิปรายอีกครั้งหนึ่ง ที่กระผมมีความประสงค์
 จะขออภิปรายอีกครั้งหนึ่งนี้ นอกจากกระผมใคร่จะขอฝากข้อคิดเห็นในฐานะที่กระผมเป็น
 สมาชิกวุฒิสภาซึ่งมีความห่วงใยต่อประเทศชาติ เช่นเดียวกับท่านสมาชิกทุกท่านที่นั่งอยู่ ณ
 ที่นี้ ที่กระผมห่วงใยที่สุดที่กระผมได้มีปรัยามาแล้วว่า กระผมเองนั้นจะไม่เห็นด้วย
 ที่จะรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็เพราะกระผมเห็นว่าการที่เราจะออกพระราชบัญญัติ
 ฉบับใดโดยคำนึงถึงหลักประชาธิปไตยอย่างเดียว โดยที่เราไม่ได้คำนึงถึงผลและไม่ได
 วางมาตรการป้องกันข้อรั่วไหลต่าง ๆ หรือผลเสียต่าง ๆ ไว้ก่อนนั้น กระผมเห็นว่า
 อาจจะทำให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี ตัวอย่างก็มีที่สุญนโให้เราเห็นมาสด ๆ ร้อน ๆ
 คือตัวอย่างพระราชบัญญัติอาวุธปืนเถื่อน เพราะว่าการที่ทางรัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติ
 อาวุธปืนเถื่อนก็โดยมีเจตนาหมายที่จะควบคุมผู้ที่มีอาวุธเพื่อลดในการปราบปราม และป้องกัน
 จึงได้ออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมาใช้ แต่ในขณะเดียวกันทางรัฐบาลยังไม่ได้วางมาตรการ
 ป้องกันการรั่วไหลต่าง ๆ ผลที่สุดหลังจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ออกมาใช้ ก็ปรากฏว่า
 ได้มีการขนย้ายอาวุธเถื่อนจากต่างประเทศมาของลุ่ม ซึ่งเป็นปัญหาที่ควรทำให้แก่รัฐบาล
 ทุกวันนี้ และผู้ที่มีปืนเถื่อนก็ไม่ได้จดทะเบียนเป็นทุกคนนอกจากบางส่วนเท่านั้น และ
 เมื่อเข้าไปบ้างบางส่วนแล้ว หลักฐานที่ยืนยันก็คือว่ามีปืนเถื่อนที่ซ่อนไว้และไม่ยอมให้นำมาจด
 นั้นมีอีกเป็นจำนวนมาก นี่แหละครับ ปัญหาที่กระผมห่วงใย เพราะทางรัฐบาลไม่ได้
 วางมาตรการป้องกันไว้ก่อน เพราะฉะนั้นต่อไปเมืองหน้าการที่จะกำจัดปืนเถื่อนก็ไม่
 โอกาสที่จะกระทำได้ นอกจากนี้อีกหนึ่งทางเดียว รัฐบาลแก้กฎหมายอาญาเข้มโษ
 ผู้ที่มีอาวุธปืนเถื่อน มีหนทางเดียวเท่านั้น ด้วยเหตุนี้กระผมจึงหวังใยร่างพระราชบัญญัติ
 ลักษณะปกครองท้องถิ่น กระผมจึงให้ข้อคิดไว้ว่าไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
 นอกจากที่จะแก้ไขเป็นบางส่วน โดยเฉพาะบทลงโทษเท่านั้น ผู้ใหญ่มาน ให้รักกฎหมายกว่า
 และกำหนดโทษผู้วิและความสามารถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระผมเห็นว่าควรที่จะเพิ่ม
 กำหนดโทษที่มีความรู้ในด้านการศึกษาพอสมควร และให้อำนาจทางจังหวัดมีอำนาจปลด

ก่ามัน ผู้ใหญ่บ้านมีจู่บมีบางคนที่ไม่มีความรู้ความสามารถในทางหนังสือเลย ซึ่งจะไม่

โอกาสที่จะสร้างประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองได้ ซึ่งถ้าทำอย่างนี้และทางรัฐบาลก็มีโอกาส
ที่จะใช้ทุนงบประมาณเพียงส่วนน้อย จะไม่กระทบกระเทือนต่อฐานะความมั่นคงของชาติ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่จะใช้พระราชบัญญัติฉบับใดออกมาบังคับนั้น ก่องคำนึงถึง

ผลประโยชน์ที่จะได้รับ ถ้าหากใช้ไปแล้วผลที่ได้ไม่คุ้มค่าเสีย กระทบแก่เห็นว่าไม่จำเป็น

ที่ว่าการที่รัฐบาลนี้ควรจะมีมาตรการป้องกันไว้ก่อนนั้น ดังเช่นก่ามัน ผู้ใหญ่บ้าน ในท้องที่

ทางภาคของกระแอมคือ ๓ จังหวัดภาคใต้ ขณะนี้รายังไม่มีตัวแทนก่ามัน ผู้ใหญ่บ้านที่จะหา

ก่ามัน ผู้ใหญ่บ้านมาทดแทนที่ต่ำกว่าปัจจุบัน เพราะวาระการศึกษาของราษฎรใน

๓ จังหวัดภาคใต้ของกระแอมยังมีน้อยมาก กระแอมจึงเคยมีหนังสือให้ขอคิดเห็นแก่

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้หลักการแก้ไขซึ่งไม่ทราบว่า ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

มหาดไทยจะทราบหรือเปล่า กระแอมเคยให้ขอคิดไว้ว่าปัจจุบันนี้ก่ามัน ผู้ใหญ่บ้าน ทาง

๓ จังหวัดภาคใต้ของกระแอม คือ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีจำนวนถึง

๘๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งอ่านและพูดภาษาไทยไม่ได้เขาเลย ซึ่งมีก่ามันผู้ใหญ่บ้านภาคอื่น ๆ

ทั่วประเทศไทย เพราะฉะนั้นหากจะปลดก่ามัน ผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นอยู่ปัจจุบันนี้แล้ว

ไม่สามารถจะหาตัวแทนที่พอจะพูดภาษาไทยได้เลย เพราะฉะนั้นทางออกที่ดีที่สุด

จึงต้องการโครงการระยะยาว คือให้รัฐบาลตั้งงบประมาณไว้ส่วนหนึ่ง คิดเลือกเด็กหนุ่ม

ประจำหมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๒ คน หัวทั้ง ๓ จังหวัด มาอบรมศึกษาวิชาภาษาไทย

ในจังหวัดภาคกลาง เมื่อเด็กหนุ่มเหล่านั้นสามารถอ่านออกเขียนได้แล้ว พูดภาษาไทย

ได้พอสมควร ก็ส่งกลับไปหาโอกาสสมัครรับเลือกเป็นก่ามัน ผู้ใหญ่บ้าน ในท้องถิ่น

ของแต่ละคน กระแอมเคยเสนอแนะมาอย่างนี้ครับ ถ้าหากกระทำไปอย่างนี้ เหตุการณ์

ต่าง ๆ ก็คงจะดีขึ้น ด้วยเหตุนี้แหละกระแอมจึงเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่ถึงเวลา

ที่จะออกจนกว่ารัฐบาลจะวางแผนหาข้อมูลผลดีผลเสียให้ถี่ถ้วนนอนเสียก่อนครับ ขอพระคุณ

ประชาชนผู้ศีกษา • ผมก่นักว่าเราทำไปก็เปรียบกับหมากรุก แล้วก็ชี้ ๆ
กับท่านอื่น ๆ ที่เคยพูดกันมาแล้ว ถ้าหากว่าทำอะไรไปก็จะได้เลื่อนไปก่อนมาย
เห็นหากว่าเห็นควรจะลงมติกันได้ ผมก็ขอความเห็นที่ประชุมว่าเราจะลงมติก่อนในขณะ

หรือยัง ท่านผู้ใดเห็นว่าควรอภิปราย ได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิยกมือ ๕๕ คน)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรอภิปรายต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าอภิปรายต่อไปจนจะขอถามที่ประชุมว่าจะเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรส่งมาหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิยกมือ ๑๔ คน)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิยกมือ ๓๘ คน)

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่ามติที่ประชุมไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรส่งมา ขอคุณครับ ทมกระเบียบวาระเพียงเท่านี้ผมขอปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุม

ผู้ตรวจงานการประชุม

- วินัย ทองลงยา
- เสนาะ เอกพรณ์
- เพทาย อมาตยกุล
- สามนต์ สายสว่าง
- นพพร บุญยฤทธิ์
- เสนาอ บุญเกียรติ
- สุวัฒน์ เพชรทองคำ
- เหม สุโสมาน
- พันตำรวจโท สนอง อภัยวงษ์
- กฤษฏี ณ ระนอง
- พลโท ไสว กวงมณี
- เยื้อ สุลาวัฒน์
- ทวี สุชะวณิช
- พระวิชัย เลาหะกุล

- โฉมเดงลา ลีหาลกร
- จันทนา อานม่อม
- พิลาศ จารุณี
- สมศรี ใจอ่อนน้อม
- สายสุนย์ พันจุนะ
- อุอจค์ เอกบุตร
- กัญญา สำราญศิลป์
- มาลี สำโหล้าเลิศ

ตรวจแล้ว วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๑

สภากรับรองในคราวประชุม

ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ (สามัญ สมัยแรก)

คุณไชย จิตรภักดิ์

หัวหน้างานรายงานการประชุม

ไพโรจน์ อัมพรประภา
หัวหน้ากองการประชุม

พ.อ. ศุภาน คำวงษา

เลขาธิการรัฐสภา

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

จิตติ คิงศักดิ์
ประธานวุฒิสภา

ที่ สม ๐๐๐๗/ว.๕๓

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง พระราชกฤษฎีกาปิดประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา

เรียน สมาชิกวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา

ด้วยได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาปิดประชุม
สมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา ในวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว

จึงขอส่งสำเนาพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมดังกล่าวมาเพื่อทราบพร้อมทั้งส่งชื่อ

นี้ ๑ ฉบับ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

สวชน คำวงษา

(พันเอก สวชน คำวงษา)

เลขาธิการรัฐสภา

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระราชกฤษฎีกา
ปิดประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา
พ.ศ. ๒๕๑๘

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ปร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริว่า ตามที่ใต้ตราพระราชกฤษฎีกา เรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ ในวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น บัดนี้สมควรจะปิดประชุมได้แล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ถิฏฐ์ ปราโมช

นายกรัฐมนตรี

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand